

Міністерство культури України
Харківська державна академія культури
Бібліотека

**Колногузенко
Борис
Миколайович**

(до 70-річчя від дня народження)

Біобібліографічний покажчик

Харків
ХДАК
2019

УДК 012Колногузенко+016:[929Колногузенко+793.3(477)(092)
К 60

Серія «Видатні педагоги

Харківської державної академії культури»

Заснована у 2002 році

*Рекомендовано до друку
вченою радою Харківської державної академії культури
(протокол № 11 від 26 червня 2019 р.)*

Укладачі: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна

Науковий редактор Н. М. Кушнарєнко

К 60 Колногузенко Борис Миколайович : (до 70-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2019. — 115 с., [178] : фот. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).

ISBN 978-966-8308-66-6

У біобібліографічному покажчику висвітлено життєвий шлях, науковий, науково-педагогічний, творчий доробок професора, народного артиста України, академіка Української академії наук, Почесного громадянина Харківської області, декана факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури Б. М. Колногузенка.

Видання призначене дослідникам історії хореографічного мистецтва України, історії Харківської державної академії культури, викладачам фахових дисциплін закладів вищої освіти, студентам, магістрам, керівникам професійних і самодіяльних хореографічних колективів.

УДК 012Колногузенко+016:[929Колногузенко+793.3(477)(092)

© Харківська державна академія культури, 2019

© С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна,
укладання, 2019

ISBN 978-966-8308-66-6 © Н. М. Кушнарєнко, наукове редагування, 2019

«Порядність, доброта, цілеспрямованість, любов до ближнього та своєї країни складають гідність людини...»

Борис Миколайович Колногузенко,
декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної
академії культури, народний артист України, професор,
академік Української академії наук

ВІД УКЛАДАЧІВ

У біобібліографічному покажчику «Колногузенко Борис Миколайович: до 70-річчя від дня народження» висвітлено життєвий шлях, науковий, науково-педагогічний, творчий доробок Б. М. Колногузенка — народного артиста України, академіка Української академії наук, Почесного громадянина Харківської області, професора, декана факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури, директора і головного хореографа театру народного танцю «Заповіт».

Б. М. Колногузенко — видатний педагог-мистець, засновник і провідник уславленої потужної харківської освітньо-мистецької хореографічної школи, широковідомої своїми вагомими творчими здобутками не лише в Україні, а й далеко за її межами. Він має значні особисті творчі досягнення, власний унікальний талант присвячує підготовці новітніх поколінь обдарованої української хореографічної еліти.

Мета видання — відображення внеску Б. М. Колногузенка в розвиток хореографічного мистецтва України, національної хореографічної культури.

Покажчик розпочинають вступні статті, підготовлені К. Островською, К. Бортник, Л. Андрощук, Ю. Шаповаловою, та розділ «Основні дати життя, наукової, науково-педагогічної, творчої діяльності Б. М. Колногузенка».

Бібліографічна складова покажчика — публікації з 1972 по 2019 рр. Інформацію систематизовано у 2 розділах. До першого розділу увійшли авторські праці, публікації, написані в співавторстві українською та російською мовами. Групування матеріалу хронологічно-алфавітне. Доповнює цей розділ «Перелік хореографічних творів Б. М. Колногузенка», розміщений після бібліографічної частини видання. До нього входять композиції, сюїти, танцювальні мініатюри тощо.

Другий розділ «Публікації про життя, наукову, науково-педагогічну та творчу діяльність Б. М. Колногузенка» складається з 4 підрозділів. Підрозділ 2.1 «Загальні біографічні матеріали» містить інформацію про життєвий, творчий шлях митця, відображену в енциклопедіях, довідниках, наукових збірниках, періодичних виданнях, інтернет-ресурсах. Описи багатьох видань підрозділу супроводжуються ілюстраціями обкладинок.

Підрозділи 2.2–2.4 містять матеріали про творчу діяльність Б. М. Колногузенка як художнього керівника та головного балетмейстера народного ансамблю танцю «Жайворонок», засновника, директора і головного хореографа театру народного танцю «Заповіт», засновника, художнього керівника і головного балетмейстера Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю. Більшість матеріалів — це газетні публікації про гастролі ансамблів у різних куточках світу. Бібліографічні

описи супроводжуються довідковими анотаціями. Кожний підрозділ завершується яскравими світлинами цих хореографічних колективів.

Окремим фотоблоком у покажчику представлені ілюстровані зображення більшості нагород Б. М. Колногузенка, розміщені в порядку, запропонованому ювіляром, та світлини з особистого архіву Бориса Миколайовича, які гармонійно доповнюють усі розділи видання.

Бібліографічні записи здійснено відповідно до існуючих державних і міждержавних стандартів: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12–93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила», ДСТУ 4861:2007 «Видання. Вихідні відомості», ГОСТ 7.78–99 «Издания. Вспомогательные указатели», ДСТУ ГОСТ 7.9:2009 «Реферат и аннотация. Общие требования».

Допоміжний апарат: іменний та предметний покажчики, покажчик назв праць. В іменному покажчику представлено співавторів Б. М. Колногузенка, авторів публікацій про ювіляра та персоналії (номери записів подано в дужках). Предметний покажчик, складений на авторські публікації, дозволить читачеві отримати повне уявлення про наукові інтереси та напрями досліджень науковця.

Матеріали, не переглянуті *de visu*, супроводжуються астеріксом *.

Покажчик складено на основі фондів та бібліографічної бази даних бібліотеки Харківської державної академії культури «Праці викладачів та співробітників Харківської державної академії культури», газетного фонду Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка, архіву Харківської державної академії культури, особистого архіву Б. М. Колногузенка, ресурсів мережі Інтернет. Відбір матеріалу завершено в червні 2019 р.

Запропоноване видання — науково-допоміжний покажчик, адресований дослідникам історії хореографічного мистецтва України, історії Харківської державної академії культури, викладачам фахових дисциплін закладів вищої освіти, студентам, магістрам спеціалізації «Народна хореографія», керівникам професійних і самодіяльних хореографічних колективів.

ПРОФЕСІЯ — СТВОРЮВАТИ

В Україні, Росії, Іспанії, Франції, Китаї, Нідерландах і багатьох інших країнах світу Харківська державна академія культури відома передусім завдяки діяльності Бориса Миколайовича Колногузенка — декана факультету хореографічного мистецтва, директора і хореографа театру народного танцю «Заповіт» ХДАК.

Більше 30 років Борис Миколайович Колногузенко є безперечним лідером Слобідського краю в мистецтві хореографії, одним з найталановитіших балетмейстерів та творчих керівників в Україні.

Ще в 70-ті рр. ХХ ст., після закінчення балетмейстерського відділення Краснодарського державного інституту культури, він заявив про себе як обдарований артист, цікавий балетмейстер та грамотний педагог.

В останні роки з'явилося багато публікацій, в яких відображено творчість Б. М. Колногузенка. Серед них: журнал Верховної Ради України «Віче», Всеукраїнський діловий журнал «Бути лідером», журнал «Губернія», офіційне видання асамблеї ділових кіл «Лідери ХХІ столетия», біографічний довідник «Лауреати нагород», книга-альбом Видавничого Дому «Відомі імена. Регіони України», «Украина – 2010. Известные имена».

Професійне становлення Б. М. Колногузенка відбувалося в таких відомих творчих колективах, як Державний академічний Кубанський козацький хор, Червонопрапорні ансамблі пісні і танцю Чорноморського та Тихоокеанського Флотів, Полтавський музичний театр ім. М. В. Гоголя.

Скрізь, де працював Борис Миколайович, він залишав гарний слід у творчій біографії відомих ансамблів і театрів, в культурному житті міст, країн і, що найголовніше, — в душах людей. Скрізь, де він починав працювати, було багато складнощів, завжди від нього потребувалася максимальна концентрація сил, умінь та навичок.

У 70-ті рр. в Полтавському музичному театрі ім. М. Гоголя, коли туди прийшов Борис Миколайович Колногузенко, танцювальна група своїм рівнем не відрізнялася від інших обласних театрів. А через рік його роботи головним балетмейстером і провідним солістом театру балетна трупа налічувала близько 30 артистів, в основному високого професійного рівня, з якими Борис Миколайович надалі здійснив постановку танцювальних номерів і цілих хореографічних сцен у спектаклях: «Ой, не ходи Грицю...», «Циганка Аза», «Енеїда», «Весілля в Малинівці», «Бременські музиканти» та в багатьох інших. Базові спектаклі Полтавського театру завдяки хореографії Б. М. Колногузенка стали ще яскравішими і привабливішими для глядача.

Колишній директор театру, заслужений працівник культури України Євгеній Колганов і професор Полтавського державного педагогічного

університету ім. В. Короленка Петро Горголь з жалем часто говорили: «Не змогла утримати Полтава Бориса Миколайовича. Ця втрата в творчому житті міста і області з кожним роком відчувається все сильніше. Харкову можна лише позаздрити».

У Севастополі наприкінці 70-х рр. в одному з кращих ансамблів пісні і танцю Радянського Союзу закінчував свій творчий шлях головний балетмейстер, заслужений артист України Олексій Погребний. Керівництво ансамблю шукало йому заміну і в Росії, і в Україні. Вибір пав на Б. М. Колногузенка. Перший рік він працював другим балетмейстером, а потім став головним. З перших місяців в ансамблі почалася активна робота з наведення творчого і дисциплінарного ладу в танцювальній групі. Переглянуто всі танці репертуару, кращим були повернені первинна самобутність і видовищність, і почалася активна робота зі створення нових.

Борис Миколайович Колногузенко з цим колективом підготував декілька програм, які з успіхом представлялися в Севастополі, Криму, Москві, Франції і Болгарії. Особливо плідною в ті роки була його робота в Москві. Він став не лише головним балетмейстером прославленого ансамблю, але і балетмейстером-постановником концертних програм у Театрі Радянської Армії, Колонному залі Будинку Союзів, Палаці спорту в Лужниках.

З того часу Б. М. Колногузенко став відомим хореографом не лише в московських режисерів, але і серед працівників партійного і комсомольського апарату ЦК ВЛКСМ і Міністерства культури СРСР. Цей факт у поєднанні з юним і в той же час зрілим його талантом став причиною того, що в 1990 р. в культурну програму Ігор Доброї Волі (Сіетл, США) з України був запрошений єдиний колектив — народний ансамбль танцю Центрального палацу культури Південної залізниці харківський «Жайворонок», яким керував Борис Миколайович і який вже не раз бачили в Москві на святкових концертах. У Сіетлі Б. М. Колногузенко представляв не лише танцювальну програму «Жайворонка», ним же створену. Йому було запропоновано стати балетмейстером загальних концертів культурної програми Ігор. Із цим несподіваним і дуже відповідальним дорученням Борис Миколайович упорався блискуче.

Найвагомішим періодом багатогранної творчості Б. М. Колногузенка стала діяльність у Харкові. Борис Миколайович з руїн підняв ансамбль «Жайворонок» і зробив його кращим колективом у мережі культурних установ залізниць СРСР, кращим у Харкові і одним з кращих в Україні, допоміг у становленні і розвитку хореографічного відділення училища культури, організував при обласному Будинку художньої самодіяльності, а пізніше обласному Центрі народної творчості курси для підвищення кваліфікації керівників танцювальних колективів.

Важливе значення для Харкова, області і всього Східного і Південного регіонів України має діяльність Б. М. Колногузенка з кінця 80-х рр. і по сьогоднішній день.

Уперше на всій Лівобережній Україні у 1989 р. в закладі вищої освіти відкрито хореографічне відділення. Усю підготовчу роботу — написання навчальних планів, програм, запрошення педагогів і концертмейстерів, набір студентів — здійснив Борис Миколайович. Через рік відділення стало самостійною кафедрою, і Борис Миколайович, зробивши другий набір студентів, став створювати і танцювальний ансамбль, який з часом перетворився на один з кращих хореографічних колективів України — театр народного танцю «Заповіт». За майже 30 років творчої діяльності артисти «Заповіту» з авторськими композиціями і програмами Б. Колногузенка стали переможцями найпрестижніших конкурсів та фестивалів в Україні та багатьох інших країнах світу. Усі концерти талановитого студентського театру проходять з неабияким успіхом в концертних залах багатьох країн світу, куди харків'ян запрошують кожен рік.

Найвагомішими перемогами театру, які йому принесли програми, створені Б. М. Колногузенком, можна назвати такі:

- усі Всеукраїнські конкурси народної хореографії ім. П. Вірського (2003, 2007, 2011, 2014, 2017 рр.). Театр народного танцю «Заповіт» єдиний в Україні посів два перших місця за розгорнуті та малі танцювальні форми майже на всіх цих конкурсах. На III Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. П. Вірського став володарем гран-прі (2011 р.);

- єдиний в Україні колектив, що посів перше місце (2003 р.) і отримав гран-прі (2004, 2006 рр.) Міжнародного конкурсу танців народів світу «Веселкова Терпсихора»;

- на єдиному в світі Міжнародному конкурсі професійних виконавців народного танцю «Лідер року» в Москві в листопаді 2007 р. отримав 2 премії: II премія в номінації «Жіночий сольний танець», III премія в номінації «Дуетний танець» (це перше подібне досягнення для українського танцювального мистецтва);

- участь в ювілейних концертах, присвячених 100-річчю видатних хореографів В. Авраменка і П. Вірського на головних сценах України — в Національному палаці «Україна» та Національній опері України (1995 р., 2005 р.);

- у серпні 2008 р. став переможцем найбільшого в Європі Міжнародного фестивалю-конкурсу «Фольклорне літо Іспанії – 2008» в Мадриді;

- переміг в I Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. Героя України Мирослава Вантуха (Львів, 2008 р.);

– став переможцем Всеукраїнського фестивалю-конкурсу, присвяченого 100-річчю видатного українського балетмейстера Ярослава Чуперчука (2011 р.);

– двічі став володарем гран-прі Міжнародного конкурсу хореографічного мистецтва «Одеські перлини» (2009, 2012 рр.);

– отримав звання лауреата і став володарем гран-прі міжнародних конкурсів і фестивалів в Білорусі (Гомель), Польщі (Познань), Болгарії (Селістра, Пловдив), Німеччині (Штутгарт, Баден-Баден), Бельгії (Холайн), Франції (Париж), Угорщині (Будапешт), Австрії (Відень), Іспанії (Барселона, Мадрид, Аліканте, Сарагоса, Хайен, Тудела, Куенка, Альменара), Португалії (Лісабон, Порто, Віла-Нова-де-Гайя, Віла-де-Ботікаш, Серначе-де-Бонжардім), Російській Федерації (Красноярськ), Грузії (Батумі). Керівник «Заповіту» став переможцем численних балетмейстерських конкурсів у різних країнах світу.

Складно уявити культурне життя Харкова і всього регіону за останню чверть століття без діяльності Б. М. Колногузенка. Важливо, що за яку б складну справу не брався Борис Миколайович, яку б справу не доручило йому керівництво міста, області чи Міністерство культури, він завжди все зробить вчасно і на найвищому професійному рівні. На ювілейному вечорі Бориса Миколайовича всі провідні режисери Харкова на чолі з народним артистом України Феліксом Чемеровським відзначали його високий професіоналізм, людську порядність і надійність.

Тому не випадково у 2011 р. керівництво Харківської обласної ради та обласної державної адміністрації саме Б. М. Колногузенку доручило втілити в життя свій проект — уперше в історії регіону створити професійний ансамбль пісні і танцю Слобожанської України, який за короткий час став гордістю та візитною карткою Харківщини і найулюбленішим колективом для глядачів не тільки Харківської області, але й багатьох міст Ізраїлю, в яких артисти виступали в межах Днів культури України. Яскравою сторінкою Слобожанського ансамблю стали його творчі поїздки до Бельгії, Франції, Польщі, В'єтнаму.

Різні країни, різні міста, але реакція глядачів скрізь однакова — найщиріші, найяскравіші посмішки і оплески, вдячність усім, хто подарував зустріч із справжнім великим мистецтвом.

Уся танцювальна група Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю — це вихованці Б. М. Колногузенка. Серед них 12 артистів мають звання лауреатів міжнародних конкурсів. Загалом за багато років роботи в Харкові Борис Миколайович виховав більше 50 лауреатів міжнародних конкурсів і фестивалів танцю. Серед них такі талановиті артисти і хореографи, як Каріна Островська, Олександр Цомає, Марія Холодна, Володимир Василенко, Лариса Дегтяр, Олена Курдупова, Євгенія Янина-Ледовська, Ірина Пісклова, Аліна Лазаревська, Ольга Горелова, Ірина Косарева, Наталя Федіна, Марина Рудишина,

Артем Мароховець, Іван Василина, Влад Андрієнко, Ганна Севелірова та багато інших. Саме у своїх вихованцях Борис Миколайович убачає майбутнє хореографічного мистецтва України.

Б. М. Колногузенко є членом президії Національної хореографічної спілки України, засновником та незмінним керівником її Харківського обласного осередку.

Борис Миколайович протягом декількох років входив до складу колегії Міністерства культури України.

Цілоком заслужено Б. М. Колногузенко є народним артистом України, професором, академіком, лауреатом 17 міжнародних конкурсів. За підсумками п'яти різних років він ставав переможцем рейтингового конкурсу «Харків'янин року», а у 2008 р. був визнаний Лідером України з врученням спеціального диплома та орденського знаку. За майже п'ятдесят років свого активного творчого та громадського життя в Україні, а особливо в Харкові Б. М. Колногузенко має багато почесних нагород, але найпрестижнішими нагородами він вважає звання Героя Українського Народу та Почесного громадянина Харківської області.

З теплотою і пошаною відгукується про Б. М. Колногузенка Герой України, народний артист України і Росії, лауреат державної премії ім. Т. Г. Шевченка, професор, академік, генеральний директор і художній керівник Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. П. Вірського, голова Національної хореографічної спілки України М. М. Вантух. Будучи головним балетмейстером України, він завжди говорить про Б. М. Колногузенка як про одного з найкращих хореографів країни і як про єдиного фахівця сучасності, який створює однаково високого рівня твори і сценічні, і науково-методичні.

Після аналізу життя і творчості Б. М. Колногузенка стає зрозуміло, чому саме Харків називають найбільшим культурним потенціалом України.

Сьогодні Борис Миколайович сповнений творчих планів і бажань, і це означає, що ще багато років він радуватиме всіх своїми творами і вихованцями.

К. В. Островська,
*доцент, завідувачка кафедри народної хореографії
Харківської державної академії культури,
заслужений працівник культури України*

ПРО АВТОРА ТА ЙОГО НОВИЙ ПОСІБНИК З МИСТЕЦТВА БАЛЕТМЕЙСТЕРА

У когорті видатних сучасних українських балетмейстерів професійного народно-сценічного танцю особливе місце посідає Борис Миколайович Колногузенко — єдиний в Україні лауреат 19 міжнародних конкурсів різних країн світу, єдиний на Лівобережній Україні балетмейстер, який має звання народного артиста України, професор хореографії, дійсний член Української академії наук, Почесний громадянин Харківської області. Серед його учнів — 55 лауреатів міжнародних конкурсів і фестивалів танцю. Б. М. Колногузенко перебуває біля витоків вищої хореографічної освіти Сходу та Півдня України, тридцять років очолює спочатку кафедру, а потім факультет хореографічного мистецтва, є засновником, директором та головним балетмейстером театру народного танцю «Заповіт» Харківської державної академії культури, Почесним професором Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, створювачем, художнім керівником та головним балетмейстером Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні й танцю. Він — член президії Національної хореографічної спілки України та голова її Харківського обласного осередку. Протягом декількох років входив до складу колегії Міністерства культури України, з 2016 по 2018 р. був членом комісії Міністерства освіти і науки України з розробки стандартів для вищої школи. Б. М. Колногузенко очолює міжнародні фестивалі і конкурси танцю, сприяє популяризації української національної культури, проводячи майстер-класи та здійснюючи постановки як в Україні, так і за кордоном.

Пристрасть Бориса Миколайовича до народної хореографії пов'язана з його родоводом: він спадкоємний кубанський козак. Його прапрадіди по материнській лінії є представниками славетного козацтва Січі Запорізької. Любов до мистецтва, зокрема й танцювального, прищепила йому бабуся Лукія — вона була жінкою інтелігентною, добре співала і танцювала.

Покликання майбутнього митця проявилось, коли йому виповнилося десять років. Заняття в танцювальних гуртках Краснодара, навчання у Воронежському державному хореографічному училищі, робота в ансамблі бального та естрадного танцю під керівництвом легендарного НЕВВІ (М. П. Бібікова), навчання, а в подальшому і робота на балетмейстерському відділенні Краснодарського інституту культури, строкова військова служба в ансамблі пісні і танцю ППО Ленінградського військового округу. Робота на посадах артиста балету, педагога, балетмейстера-створювача в Державному заслуженому академічному Кубанському козацькому хорі, ансамблях пісні і танцю Чорноморського та Тихоокеанського флотів, Харківському державному театрі опери та

балету імені М. Лисенка, Полтавському музично-драматичному театрі імені М. Гоголя, львівському вар'єте «Високий замок».

Найбільше його досвід і талант проявилися за тридцять років роботи в Харківській державній академії культури.

До кінця 1980-х рр. ніде в Україні, крім Києва, не існувало можливості здобувати вищу хореографічну освіту, тому ідея надання такої можливості талановитій молоді в потужному культурному центрі, яким є Харків, була цілком природною і закономірною. Саме Борис Миколайович виступив у ролі засновника в Харківському державному інституті культури спочатку кафедри, а згодом і факультету хореографічного мистецтва, деканом якого він є і нині.

Борис Миколайович — автор навчальних планів і програм, які значно відрізняються від створених в інших закладах вищої освіти своєю творчою та педагогічною концепцією.

У 1989 р. за його ініціативи здійснюється перший набір студентів за спеціалізацією «народна хореографія», через 10 років – «сучасна» та «бальна».

Хореограф розумів, що на території Слобожанщини український народно-сценічний танець розвинений слабо, і вирішити цю проблему можливо, якщо підняти на високий рівень викладання дисципліни «Український народно-сценічний танець» та створити ансамбль, який буде центром проходження практики майбутніх хореографів і зможе презентувати українське танцювальне мистецтво як у рідній Слобожанщині, так і в далеких країнах. Тому в 1990 р. і з'явився театр народного танцю «Заповіт», який численними концертами, гастролями по країнах Європи та США, перемогами в найпрестижніших конкурсах України та зарубіжжя (Білорусі, Росії, Польщі, Болгарії, Німеччині, Бельгії, Франції, Угорщині, Австрії, Іспанії, Португалії) швидко завоював світове визнання.

Секрет такої популярності студентського колективу не тільки в тому, що Борис Миколайович та його колеги виховують танцівників з високою технікою виконання та яскравою акторською виразністю, але і в тому, що кожна композиція майстра — це міні-спектакль з цікавим сюжетом, а програми його концертів поєднують все різноманіття танців народів України, проте провідна роль завжди відводиться українському народно-сценічному танцю.

Талант балетмейстера дозволяє Б. Колногузенку блискуче створювати композиційну побудову та втілювати узагальнений художній образ навіть у тих постановках, де активного сюжету немає.

У цей період остаточно формується балетмейстерський почерк Бориса Миколайовича. Його оригінальний і неповторний творчий метод полягає в тому, що його композиційні прийоми ніколи не дублюються, завжди є новими та оригінальними. Навіть у традиційних формах танцю

він пропонує унікальне балетмейстерське рішення, основою якого є імпровізаційна свобода автора, укладена в рамки певної національної лексики та просторової композиції. Така постановча манера народжує своєрідний стиль, що вирізняється яскравою неповторною образністю, частою зміною сюжетів, взаємодоповненням хореографічного тексту, малюнку, музики та сценографії.

Подальша реалізація творчого потенціалу Бориса Колногузенка у створенні масштабних хореографічних композицій і сюїт відбулася вже в новому — професійному творчому колективі.

У 2011 р. обласна влада доручила провідному хореографові Харківщини створити та очолити ансамбль пісні і танцю Слобідської України (нині — Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю).

Усього за кілька місяців Борис Миколайович зуміє залучити до співпраці найкращих фахівців Слобожанського краю в галузі музики, хореографії та вокалу. При цьому він покаже себе фахівцем не тільки в балетмейстерській роботі, а й в українській народній творчості загалом. Часто саме за його смаком та відчуттям вирішується концепція звучання пісень програми, за його розробками шийються костюми, а створюючи нові хореографічні твори, він завжди робить аналіз ще не існуючого музичного матеріалу, що в подальшому полегшує роботу композитора та аранжувальника.

Б. М. Колногузенко в подальшому розширить свій метод хореографічного мізансценування, оскільки тепер основним завданням керівника стане створення вокально-хореографічних композицій, які потребують включення номерів не тільки танцювальної групи ансамблю, а й вокальної. Це значно видозмінить балетмейстерський почерк Б. М. Колногузенка, змусить його йти по висхідній лінії у створенні нової хореографії, що позначиться інноваціями в народно-сценічному танці: не порушуючи традиційних фольклорних засад, шляхом довершеної сценічної обробки, майстер створить такі хореографічні полотна на українському народному пісенному матеріалі, які сягнуть вершини танцювальної дієвості, узагальненої образності, відрізнятимуться образною зображальністю малюнка.

Усім творам Б. М. Колногузенка притаманні простий, але захоплюючий зміст та цікавий ідейно-тематичний задум, який зорovo послідовно розкривається в промовистій хореографії. Яскравій образності автору вдається досягти різними засобами, серед яких малюнок часто відіграє вирішальну роль. У багаточисельних фігурах та перебудовах, завдяки інтенсивності руху, цікавим ракурсам та акторській виразності, образи стають більш об'ємними та яскравими. Пластичність, технічність, сценічна виразність виконавців гармонійно поєднуються автором з рухами та малюнками, що влучно передає глядачеві різноманітний

внутрішній стан у кожному епізоді та всій композиції загалом, торкаються душі кожного та надовго запам'ятовуються.

У 2016 р. Слобожанський ансамбль пісні і танцю відсвяткував свій п'ятирічний ювілей. Б. М. Колногузенко разом зі своїми помічниками підготували велику концертну програму, до якої увійшли найкращі номери репертуару, а також нові пісні, оркестрові п'єси, танцювальні композиції. Прем'єрним був і показ української патріотичної вокально-хореографічної сюїти «Засвіт встали козаченьки», яка стала гідним та піднесеним завершенням першого відділення. Успіх був грандіозним: більша частина дійства сюїти йшла під бурхливі оплески, а в фіналі зал довго аплодував стоячи. Колектив ансамблю вітали представники державних адміністрацій Івано-Франківщини і Полтавщини, відомі митці багатьох областей України, а також Болгарії, Польщі, Бельгії, Бразилії та Іспанії.

Уперше в Україні за відродження та розвиток українського національного мистецтва весь колектив ансамблю було нагороджено орденом «За відродження козацької Держави Україна», а його керівнику вручено Міжнародний орден «International worker of art ISPI».

Такий неймовірний успіх свідчить про те, що завдяки творам Бориса Миколайовича та плідній праці усіх його помічників та артистів, ВАСАПТ сьогодні посідає гідне місце серед кращих хореографічних колективів України.

Уперше в історії Лівобережної України створено колектив державного рівня, який сьогодні веде активну концертну діяльність в Харкові, Україні та за кордоном.

Усіма гранями творчості Борис Миколайович доводить, що народно-сценічний танець — це передусім танець сучасний, оскільки відображає світогляд тієї чи іншої країни, зберігає ментальні особливості націй, будучи не фольклором у чистому вигляді, а його трансформацією в нових сценічних формах і жанрах. Цей балетмейстер викристалізовує якісну унікальну хореографію, що виводить танець на гідний України рівень, до якого далеко багатьом країнам світу.

Підтвердженням рівня творчості Бориса Миколайовича є численні нагороди: Почесні грамоти Кабінету Міністрів України та Харківської обласної державної адміністрації; найвищі відзнаки Українського козацтва, Національної хореографічної спілки України, Міністерства освіти КНР, ЮНЕСКО; він є п'ятикратним переможцем конкурсу «Харків'янин року», переможцем Всеукраїнського рейтингового конкурсу «Лідер України – 2008»; володарем національних сертифікатів «Спеціаліст року» (2013; 2015), почесних відзнак іспанської асоціації танцю «Lola Torres», чеської асоціації фольклорного танцю, провідної газети В'єтнаму «Thanh Nien». У 2015 р. на врученні танцювальних премій України в Ужгороді Б. М. Колногузенко став переможцем у номінації «Хореограф року». Він — повний кавалер ордену

«Рівноапостольного Князя Володимира Великого»; кавалер орденів «За заслуги», «Миколи Чудотворця», «Архистратига Михаїла», «Георгія Побідоносця», «Патріот Вітчизни», «За розбудову України», «Визнання Вітчизни», «Слобожанська Слава» та, як йшлося вище, Міжнародного ордену «International worker of arts ISPI».

Також важливим, як і відзнаки різного значення та установ, є визнання колег-хореографів України та зарубіжжя. На 50-річчя творчої діяльності Бориса Миколайовича було отримано безліч поздоровлень. Із задоволенням приведу текст вітання Героя України, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, професора, академіка, голови Національної хореографічної спілки України, генерального директора та художнього керівника Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського Мирослава Михайловича Вантуха:

«Дорогий Борисе Миколайовичу! Національна хореографічна спілка України, Національний заслужений академічний ансамбль танцю України імені Павла Вірського щиро і вітають Вас, видатного митця, талановитого хореографа і педагога із 50-річчям творчої діяльності і 25-річчям створеного Вами Театру народного танцю «Заповіт», який полонив серця своїм високим мистецтвом глядачів України і багатьох країн світу, де він побував з концертами.

Радіємо з того, що Ви підійшли до цієї дати свого життя у розквіті творчих сил і власного таланту. Ваша багаторічна праця артиста балету, педагога, балетмейстера-постановника визначили головний сенс життя митця — служіння своєму народові і його національній культурі. Це переконливо демонструють виховані і навчені Вами артисти театру «Заповіт», творчістю яких пишається артистична Україна.

Ви з честю виконуєте місію репрезентатора культурних надбань українського народу, скрізь і завжди долаєте усі проблеми і перешкоди, відшукуєте і вчите талановитих.

Високо цінуємо Ваш видатний організаторський талант, мудрість світосприйняття і палку енергію творця.

Бажаємо Вам міцного здоров'я та творчого довголіття».

У жовтні 2017 р. в Києві у златоверхому Михайлівському соборі відбулися урочистості лицарів православного ордену Архистратига Михаїла. Магістр ордену — граф В. Дронь, пріори України та інших країн світу високо оцінили внесок Бориса Миколайовича Колногузенка в розвиток і збереження української національної та світової культури і одноставним рішенням возвели його в статус Лицаря-Командора та Пріора Слобожанщини.

Б. М. Колногузенку весь час пропонують постійну роботу в різних країнах світу, але український балетмейстер надає згоду лише на короткострокові контракти, після чого повертається до Харкова, тому що

він любить рідну землю, пишається рідним містом і вже багато років віддає всі свої сили і талант Україні.

Ім'я Бориса Миколайовича часто трапляється на сторінках почесних українських видань: проекту «Харьковщина» енциклопедії сучасної історії всіх областей України, енциклопедії «Державні нагороди України. Кавалери та лауреати», довідково-біографічного видання «Твої імена, Україно»; інформаційно-біографічних ілюстрованих довідників: «Почесні громадяни Харківської області (2006–2015)», «Почесні імена України. Еліта держави», «Украина 2007. Образование и наука Украины», «Регіони України. Відомі імена», «Украина 2010. Известные имена», «Бить лидером» (2013, 2014, 2015, 2016, 2017), «Літопис освіти і науки України»; журналів «World City», «Танец в Украине и мире», «Лидеры XXI столетия», «Губерния», «Віче»; газет «Культура і життя», «Слобідський край», «Слобода», «Харьковские известия» тощо, газет Франції, Іспанії, Бельгії, В'єтнаму, Польщі та інших країн.

Цікава розгорнута стаття про життєвий і творчий шлях українського балетмейстера представлена у виданні «Славні імена» восьмого тому серії ЖЗЛ.

Також існують наукові статті К. Островської, О. Лиманської, І. Грошовика, С. Куценка, Я. Сапего, в яких проаналізовано внесок майстра в розвиток народно-сценічного танцю.

Борис Миколайович є не лише практикуючим балетмейстером та художнім керівником видатних хореографічних колективів, а й автором багатьох науково-методичних матеріалів, в яких зосереджено увесь його виконавський та балетмейстерський досвід, що є неперевершеним внеском у теорію хореографічного мистецтва. В арсеналі хореографа — більше п'ятидесяти посібників, методичних розробок та рекомендацій з хореографічних дисциплін, опублікованих у різні роки його творчо-педагогічної кар'єри. Серед найпопулярніших — «Основи танцювальної композиції» (1997), «Методика роботи з хореографічним колективом. Хореографічна робота з дітьми» (2003), «Сольный танец» (2006), «Хореографічна сюїта» (2007), «Гастроли — путь к познанию» (2007), «Хореографічне мистецтво» (2008), методична розробка у співавторстві з І. І. Макаровою «Сучасний танець та методика його викладання» (2015); а посібник «Види мистецтв і хореографії» (2014) сьогодні є настільною книгою для кожного студента-хореографа, адже вона є зосередженням усіх знань і багаторічних творчих пошуків професора Б. Колногузенка.

Борис Миколайович продовжує роботу зі створення методичних матеріалів, підтвердженням чого став посібник «Хореографічна композиція» (2018). Його зміст включає не тільки методичні рекомендації, а й теоретичні основи створення хореографічного твору, обґрунтування необхідних понять, пов'язаних з хореографічною композицією, словник термінів, включає історичні відомості та фіксацію

досвіду роботи з професійним колективом, наочно ознайомлює з описом вокально-хореографічних композицій Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю.

Посібник містить загальні відомості про значення, ідейно-художню цінність, компоненти твору хореографічного мистецтва, звертається увага на гармонійне поєднання усіх його складових з метою більшого емоційного та духовного впливу на глядача, що є необхідною умовою будь-якого твору мистецтва.

Розділ, присвячений хореографічній композиції, висвітлює особливості її структури, розкриває суть понять «композиція», «драматургія», «хореографічний малюнок», «хореографічний текст». Дуже цінною є класифікація видів танцювальних малюнків та прийомів композиційної побудови, що пов'язані зі сприйняттям хореографічного тексту й ідеї твору.

Окремий підрозділ присвячений музиці хореографічного твору. Він містить важливу інформацію про необхідність прискіпливої уваги балетмейстера спочатку до образних характеристик музичного матеріалу: характеру, стилю, емоційної складової, інтонаційності, потім — до детальних: темпу, метру, ритму, динаміки, пауз. Пропонуються також різноманітні музичні прийоми та пояснюється їхня хореографічна відповідність. Але головне, на чому акцентує автор, — це гармонійне поєднання музичної та хореографічної драматургії та повна відповідність музики й танцювальної мови.

Пізнавальною та корисною є інформація, яка стосується народних та сценічних костюмів, де робиться наголос на костюми для конкретних композицій. Означений підрозділ може бути в нагоді і балетмейстерам класичного, сучасного та бального танців, оскільки розглядаються специфіка створення спочатку ескізу, а потім і самого костюма, вибору необхідної тканини з урахуванням її структури, малюнку, кольору, пояснюється вплив костюма на образ.

Суттєвим є детальне висвітлення всіх складових композиційного плану. Це перша ґрунтовна розробка цієї теми, оскільки раніше ніде не була описана структура композиційного плану, не подавалися суттєві методичні рекомендації щодо кожного його пункту. Завдяки цьому під час створення хореографічного номера кожен студент та практикуючий хореограф мають можливість детального ознайомлення з особливостями розробки плану майбутнього твору.

У третьому розділі посібника подано історичні відомості щодо виникнення хореографічної сюїти, етапів її розвитку. Суттєвою є інформація щодо сюїти з народно-сценічного танцю, оскільки матеріалів з цього приводу на сьогоднішній день існує дуже мало. Цінним є аналіз роботи українських та російських балетмейстерів, їх внесок у становлення цієї форми, зокрема сюїти вокально-хореографічної.

На особливу увагу заслуговує аналіз вокально-хореографічних композицій, створених Б. М. Колногузенком у Великому академічному Слобожанському ансамблі пісні і танцю, що є наочним прикладом та може слугувати суттєвою допомогою студентам при створенні основних пунктів композиційного плану, а саме: історії створення, дійових осіб та їх короткої характеристики, лібрето, розгорнутого змісту, драматургії, музичного аналізу, костюму та реквізиту. Пізнавальною є інформація про створення та семирічну творчу діяльність ВАСАПТу.

Усі розділи методичного посібника підкріплено ілюстративними матеріалами, що розширює уявлення про надану історичну інформацію та роботу балетмейстера-створювача; а поданий наприкінці посібника словник термінів є суттєвим теоретичним додатком на допомогу студенту-хореографові.

Крім того, слід зауважити, що посібник «Хореографічна композиція» фактично є відображенням балетмейстерського прийому його автора — театром уявлень і переживань у контексті ансамблю, що народжує дієвий танець, єдиним представником якого в галузі народно-сценічної хореографії в Україні сьогодні є Борис Миколайович Колногузенко.

К. В. Бортник,

кандидат мистецтвознавства, доцент

ФІЛОСОФІЯ СЕРЦЯ БОРИСА КОЛНОГУЗЕНКА

Для людини з талантом
і любов'ю до праці не існує перешкод
Людвіг Бетховен

Колногузенко Борис Миколайович — Герой Українського Народу (2018), народний артист України (1999), професор (1994), академік (2004), Почесний громадянин Харківської області (2011), декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури, директор і хореограф театру народного танцю «Заповіт».

Колногузенко Борис Миколайович — провідний фахівець у галузі хореографічного мистецтва в Україні та світі. Він є автором близько 60 підручників, навчально-методичних посібників. Борис Миколайович лауреат 19 міжнародних конкурсів в Україні, Росії, Польщі, Болгарії, Німеччині, Угорщині, Іспанії, Португалії.

За значний внесок у становлення та розвиток хореографічного мистецтва в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини в 2013 р. Колногузенку Борису Миколайовичу Вченою радою університету присвоєно звання «Почесний професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».

Про нагороди і досягнення Бориса Миколайовича можна розповідати досить довго. Майстер хореографічного мистецтва, якому багато років віддає кожну хвилину свого життя, Борис Миколайович, беззаперечно, досяг неймовірних професійних успіхів. Завдяки таланту, наполегливій багаторічній праці і гарячому серцю, яке палає почуттями до її високості Хореографії, Борис Миколайович створює прекрасні танцювальні номери, виховує нове покоління хореографів, пише книги...

У жодній публікації, у жодному нарисі чи книзі я не знайшла інформації про риси характеру Бориса Миколайовича, його вподобання. Я подумала, що мені дуже пощастило впродовж 15 років спілкуватися з Майстром. Адже я можу спробувати зрозуміти і пояснити філософію Серця Бориса Колногузенка.

У першу чергу серце Бориса Миколайовича сповнене любові до України. У його роботах дивним чином поєднуються ніжність і тендітність української дівчини та мужність і сила українського козака. Борис Миколайович добре знає історію України, може годинами розповідати про гетьманів, життя та побут, танці українського козацтва. Він і сам, своїми непохитністю, вимогливістю, загостреним почуттям справедливості і гострим орлиним поглядом нагадує козака, який мчить степом на вороному коні з шаблею в руках захищати свою землю від ворогів. Пригадую, як в одну із зустрічей Борис Миколайович розповідав і сам демонстрував свою нову роботу: зоряна ніч, ось на коні мчить козак, ось виходять дівчаточки... Ми сиділи і майже не дихали, щоб не порушити магію творчого процесу.

Борис Миколайович закоханий в оточуючий світ, в природу рідного краю. Його фотографії вирізняються особливим баченням, казковістю, естетикою. Він бачить красу в листочку, в промені сонця, який пробивається крізь гілки столітнього дерева, в небі. У Бориса Миколайовича дуже багато фотографій неба: схід сонця, захід сонця, небо рідного міста або небо Іспанії. Пригадую, як Борис Миколайович попросив зупинити автомобіль, тому що він не міг пропустити неймовірний захід сонця. Він довго фотографував, а мій колега сказав: «Ось по-справжньому щаслива людина, яка завжди дивиться в небо...».

Борис Миколайович любить танець і не терпить непрофесіоналізму, примітивності і фальші. Він дуже прямолінійний у висновках щодо рівня хореографічного твору, але його критика завжди справедлива. Я з побоюванням запитувала про свої роботи, готуючись до нищівної критики, але робила висновки з зауважень і не повторювала помилок. Мене Борис Миколайович похвалив лише один раз за 15 років, і це сталося нещодавно. Для мене це була найвища оцінка мого професійного становлення.

Борис Миколайович — чудовий керівник. Він вимогливий, але в першу чергу до себе. Колись він сказав: «Дисципліна в колективі повинна бути як на

військовому кораблі». Ця дисципліна забезпечує найвищий рівень підготовки спеціалістів в галузі хореографічного мистецтва, що підтверджують чисельні перемоги в конкурсах державного та світового рівня.

Борис Миколайович — надійний і вірний друг. Він ніколи не зрадить і ніколи не пробачить зраду. На його ювілеї я спостерігала за його друзями-одногрупниками, як вони з повагою і молодецьким запалом пригадували студентські роки. Мені здалося, що ці високоповажні чоловіки в душі залишилися друзями-юнаками, і це — на все життя.

Отже, філософія Серця Бориса Колногузенка — це любов до світу, до людей, до професії. І ця любов дозволяє йому працювати за будь-яких обставин.

Людмила Андрощук,
*кандидат педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри
хореографії та художньої культури
Уманського державного педагогічного
університету ім. Павла Тичини*

ОСОБЛИВА ЛЮДИНА

Кожен з нас у своєму житті зустрічає особливих людей, які безпосередньо впливають на нас, на наш розвиток. Ці люди в якийсь момент змінюють наше життя, світогляд, впливають на вчинки, формування ідей. Такі люди відіграють важливу роль у нашому становленні.

Працюючи хореографом у танцювальному колективі індійського та східного танцю більше 10 років, у мене, як і в багатьох інших цілеспрямованих творчих людей, на певному етапі свого розвитку з'явилося прагнення для створення чогось нового. Слідкуючи за роботою відомих хореографів, з'явилась ідея синтезувати традиційне виконання індійського танцю з українським народним танцем та з іншими танцювальними культурами. Але для нових ідей потрібні знання. Саме для цього я вступила до магістратури з хореографії Харківської державної академії культури. На цьому етапі мого становлення з'явилась людина, яка стала найважливішою у моєму творчому житті — Борис Миколайович Колногузенко. Це людина, яку я поважаю, яку хочеться слухати, наслідувати, чие слово і чия думка стали одними з головних і вирішальних у моєму розвитку як творчої особистості.

Борис Миколайович Колногузенко — не лише засновник кафедри народної хореографії, театру народного танцю «Заповіт», ансамблю сучасного танцю «ЕСТЕТ» факультету хореографічного мистецтва, він є їхньою основною рушійною силою. Викликає подив та захоплення його обізнаність у всіх видах мистецтв, усіх дисциплінах хореографічних

відділень, його любов до рідної України, якою він щиро ділиться зі своїми студентами.

Борис Миколайович єдиний у нашій країні хореограф, сценічні твори якого та книги з хореографії — одні з найкращих за всю її сучасну історію. Тож не випадково, що він ще чверть століття тому став третім професором з хореографії за всю історію України, єдиним на Лівобережній Україні балетмейстером, який має звання народного артиста України, є дійсним членом Української академії наук, Почесним громадянином Слобожанщини та Харківської області. Єдиний в Україні почесний громадянин м. Дулово (Болгарія, Добружанський край). Є почесним професором Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, членом президії Національної хореографічної спілки України та головою її Харківського обласного осередку, протягом декількох років був у складі колегії Міністерства культури України, членом комісії Міністерства освіти України з розробки стандартів для мистецької освіти.

Для мене, як для студента, який не просто хоче відвідувати пари, а прагне чогось досягти, знайти для себе нові знання, нові мистецькі орієнтири, сформувати нове мислення і пишатися успіхами поза парами, дуже важливо мати такого наставника, як Борис Миколайович. Як людина Він — добрий, ввічливий, цілеспрямований, як педагог — уважний, комунікабельний, справедливий, високо компетентний. Борис Миколайович надзвичайна людина зі своєю незвичайною життєвою позицією, він не тільки любить свою професію, а й повністю віддає всього себе їй. Він є справжнім професіоналом своєї справи. Має свій унікальний підхід у навчанні, підтримує та розвиває творчу жилку своїх студентів, допомагає добитися вищих результатів, зацікавлює та заохочує до навчання, створює умови, які спонукають студентів застосовувати отримані теоретичні знання на практиці, які не просто дублюють схеми, що давно визначені, а ще й підключають особисту уяву, що значно підвищує професіоналізм. На своїх заняттях він не тільки дає теорію, але й ділиться своїм практичним досвідом, оскільки сам працює в цій сфері 50 років і слідкує за тенденціями професії.

Вагома особливість Бориса Миколайовича ще й у тому, що він — сучасний педагог, який коректно та уважно ставиться до студентів, володіє такими якостями, як терпіння, уважність, інтелігентність, освіченість, ерудованість, тактовність, має почуття стилю, смаку, міри, на високому рівні володіє технічними засобами та сучасними освітніми новинками.

Навчаючись у Бориса Миколайовича, я здобула фундаментальні знання, удосконалила виконавські, балетмейстерські, організаторські та педагогічні здібності. Особливо приємно та цікаво було отримати вміння та навички з предмету «Мистецтво балетмейстера» не лише в теорії, але й на практиці.

Професія хореографа — одна з найцікавіших та водночас найскладніших. Вона потребує колосальної та кропітливої праці,

саможертвності, величезного терпіння, любові до учнів і артистів, непідкупного інтересу до своєї професії. Особистим прикладом Борис Миколайович надає розуміння того, наскільки все це важливо для становлення творчої особистості та її діяльності. Детально ознайомившись з його творчим життям, Бориса Миколайовича можна назвати «золотою людиною», оскільки будь-яка справа, за яку він береться, набуває величності і краси, стає значущою і найкращою.

Складно переоцінити заслуги Колногузенка Бориса Миколайовича, талановитої людини, який відкриває перед студентами двері у світ знань, впливає на формування їх пріоритетів та закладає ґрунтовні основи майбутнього. Для мене, як і для багатьох інших, Борис Миколайович — приклад для наслідування.

Навіть ті факти, про які я змогла дізнатися, вражають.

Ще будучи студентом балетмейстерського відділення Краснодарського державного інституту культури, він був на все місто єдиним лауреатом двох Всеросійських хореографічних конкурсів і лауреатом Всесоюзного фестивалю мистецтв. Створив два танцювальні ансамблі — у Будинку офіцерів та Палаці культури Краснодарської ТЕЦ.

Під час служби в лавах радянської армії його, рядового солдата, через декілька місяців призначили головним балетмейстером ансамблю пісні і танцю ПВО Ленінградського військового округу в м. Кінгісепі. У той же час керівництво Палацу культури Кремгольської мануфактури м. Нарва, захопившись його постановками у військовому ансамблі, домовилося з начальником ансамблю, щоб Колногузенко мав можливість у вихідні дні працювати в їхньому палаці. Через місяць у Нарві з'явився новий ансамбль народного танцю, в якому займалися біля сорока молодих ткачих.

У Полтаві через декілька місяців роботи в театрі лише Бориса Миколайовича стали призначати головним балетмейстером усіх святкових концертних заходів міста та області.

У Кам'янець-Подільському був головним балетмейстером усіх міських творчих подій. А в культурно-освітньому училищі цього міста створив ансамбль українського танцю, який і досі працює на високому мистецькому рівні під керівництвом Володимира Чернобиля.

У Харкові, будучи художнім керівником ансамблю «Щасливе дитинство» обласного Палацу творчості дітей та юнацтва, вперше за декілька десятиліть його славної історії, створив концертну програму, з якою з великим успіхом виступали у Харкові, Києві, Баку та інших містах Азербайджану.

Після дуже важкої травми відмовився від групи інвалідності, як птах Фенікс, не лише сам зміг відродитися, а й відродив народний ансамбль «Жайворонок» ЦПК Південної залізниці, зробив його одним з найкращих не лише в Україні, а й в Радянському Союзі. Тож не випадково, що саме «Жайворонок» на чолі з Борисом Миколайовичем Колногузенком брав участь у Днях культури України у Франції і був єдиним творчим українським колективом, який брав участь у культурній програмі Ігор

Доброї Волі в США. А Борис Миколайович — єдиний хореограф з Радянського Союзу, який брав участь у створенні концертних програм у Центрі дружби «Пепсі» — головного спонсора Ігор Доброї Волі в Сієтлі.

Мешкаючи в Харкові, Борис Миколайович протягом декількох років виконував обов'язки балетмейстера-постановника ансамблю пісні і танцю Червонопрапорного Тихоокеанського флоту. Раз на рік він прилітав до Владивостока, ставив танцювальні номери у новій програмі та відлітав до Харкова. Усі його постановки приймалися художньою радою ансамблю та політвідділом Флоту з оцінкою «відмінно».

Борис Миколайович перший та єдиний зміг на сході та півдні України в Харківському державному інституті культури створити кафедру, факультет хореографічного мистецтва і театр народного танцю «Заповіт». Слава театру «Заповіт» та його досягнення перевершують досягнення будь-яких хореографічних колективів країни. Тож справедливо, що творчість цього колективу відзначена почесними грамотами Харківської облдержадміністрації, Харківської міської ради, орденами «За розбудову України» та «Слобожанська Слава», вищою в країні відзнакою в хореографічному мистецтві — медаллю Павла Вірського та пам'ятною медаллю Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського.

Уперше за всю історію створив та очолив професійний Слобожанський ансамбль пісні і танцю, став його художнім керівником та автором усіх хореографічних композицій, які на багатьох конкурсах визнані кращими. Найвище досягнення цього ансамблю — гран-прі Всеукраїнського конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського в номінації «Професійні ансамблі України».

Борис Миколайович — єдиний хореограф України (за всю її історію), хто двічі був балетмейстером урядових концертів у В'єтнамі — у Ханой та Хошиміні.

Створив Харківський обласний осередок Національної хореографічної спілки України і вже 15 років є його незмінним керівником.

Творча праця Бориса Миколайовича Колногузенка як балетмейстера-створювача надихнула мене на багато нових ідей, які я втілюю у своєму танцювальному колективі.

Усе життя Бориса Миколайовича присвячено людям та хореографічному мистецтву. Він віддає весь свій час, своє здоров'я і душу на те, щоб молодь не забувала своє коріння, щоб у їхньому серці розквітла доброта і любов до рідної землі. Тож цілком заслужено і справедливо, що у листопаді 2018 р. йому вручено Золоту Зірку Героя Українського народу.

Юнна Шаповалова,

*керівник Харківського ансамблю індійського та східного танцю,
випускниця хореографічної магістратури
Харківської державної академії культури 2019 р.*

**ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ, НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ТА ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Б. М. КОЛНОГУЗЕНКА**

1948 р., 10 липня	• Народився в с. Верхня Тарайка Паранайського району Сахалінської області в родині родових кубанських козаків.
1949–1954 рр.	• Проживав на кубанському хуторі Прицепилівський Краснодарського краю разом з бабусею та дідусем.
1958–1967 рр.	• Навчався в середній школі № 58 м. Краснодар. Брав участь у танцювальних гуртках школи та Палацу культури ТЕЦ.
1961–1963 рр.	• Навчався у Воронежському державному хореографічному училищі, яке через сімейні обставини не закінчив. Повернувся до м. Краснодар, де продовжив навчання в середній школі.
1967 р.	• Лауреат I ступеня 1-го Всеросійського конкурсу виконавців бального танцю (м. Єсентуки).
1967–1971 рр.	<p>• Навчався на хореографічному відділенні Краснодарського державного інституту культури (клас Л. Г. Нагайцевої, М. А. Третьякова). Отримав диплом за кваліфікацією «Культурно-освітній працівник вищої кваліфікації, керівник хореографічного колективу». Одночасно працював викладачем хореографічних дисциплін курсів підвищення кваліфікації працівників культури і мистецтва при управлінні культури Краснодарського крайвиконкому, викладачем з класу фортепіано в музичній школі м. Краснодар. Кожного літа працював у піонерських таборах на посадах вихователя, піонервожатого, художнього керівника.</p> <p>• Провідний соліст міського ансамблю естрадного і бального танцю під керівництвом Миколи Бібікова (НЕВВІ) (м. Краснодар).</p> <p>• Керівник народного ансамблю бального танцю Краснодарського будинку народної творчості.</p> <p>• Керівник ансамблю танцю Будинку офіцерів (м. Краснодар).</p>
1969 р.	• Лауреат I ступеня 2-го Всеросійського конкурсу виконавців бального танцю (м. Москва).

1971 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Викладач кафедри хореографії Краснодарського державного інституту культури (за сумісництвом).
1971–1972 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Служив у лавах радянської армії. Зарахований артистом та балетмейстером ансамблю пісні і танцю «Гвардієць» Ленінградського військового округу (м. Кінгісепп). •Керівник ансамблю народного танцю Палацу культури Кремгольської мануфактури м. Нарва.
1972–1974 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Працював на посадах танцівника, балетмейстера-педагога в Кубанському державному академічному козацькому хорі.
1974–1975 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Артист балету Харківського державного академічного театру опери і балету ім. М. Лисенка.
1975–1976 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Соліст балету та головний балетмейстер Полтавського музично-драматичного театру ім. М. Гоголя.
1976–1978 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Викладач Кам'янець-Подільського обласного училища культури. При закладі створив ансамбль танцю, який успішно працює понині. Одночасно здійснював постановки танцювальних номерів у Львівському вар'єте «Високий Замок».
1978–1980 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Головний балетмейстер ансамблю пісні і танцю Червонопрапорного Чорноморського флоту (м. Севастополь). Брав участь у створенні танцювальних номерів, з якими ансамбль виступав на кращих сценах України, Росії, Болгарії та Франції.
1980–1982 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Художній керівник і головний балетмейстер зразкового дитячого хореографічного колективу «Щасливе дитинство» Харківського обласного палацу піонерів. Створив велику концертну програму, з якою діти виступали в Харкові, Києві, Баку та інших містах Азербайджану.
1982–1991 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Художній керівник та головний балетмейстер народного ансамблю танцю «Жайворонок» Палацу культури Південної залізниці. Колектив став одним із найкращих та відомих не тільки в Україні, а й у Радянському Союзі. З авторськими хореографічними творами Б. М. Колногузенка колектив декілька років поспіль визнавався найкращим серед усіх творчих колективів закладів культури Міністерства шляхів сполучення СРСР.

	<ul style="list-style-type: none"> •Головний балетмейстер майже всіх значних святкових концертів та тематичних вистав у Харкові та балетмейстер-постановник урочистих концертів у Москві.
1984 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Народний ансамбль танцю «Жайворонок» — єдиний ансамбль з України, який брав участь у роботі агітпоїзда ЦК ВЛКСМ «Комсомольська правда» і виступав з концертами для будівників Байкало-Амурської магістралі майже всіх основних станцій та селищ.
1985 р.	<ul style="list-style-type: none"> •За активну участь у підготовці та проведенні XII Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Москві нагороджений почесним знаком ЦК ВЛКСМ та оргкомітету фестивалю.
1986 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Вдруге з новою концертною програмою, створеною Б. М. Колногузенком, народний ансамбль танцю «Жайворонок» прибув на БАМ у складі агітпоїзда ЦК ВЛКСМ «Комсомольська правда». Ансамбль та керівника нагороджено почесним знаком, грамотою та оголошено подяку від керівництва агітпоїзда ЦК ВЛКСМ.
1988 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Народний ансамбль танцю «Жайворонок» брав участь у спецрейсі агіттеплоходу ЦК ВЛКСМ «Корчагінець», присвяченому 42-й річниці визволення Курильських островів і Південного Сахаліну від японських загарбників. Дав десятки концертів працівникам Курильських островів Шумшу, Парамушир, Якатан та рибакам, які працювали на сейнерах та рибзаводах у басейні Тихого океану. •Творчу діяльність відзначено вищою нагородою ЦК ВЛКСМ — Почесною грамотою ЦК та золотим комсомольським значком. •Отримав почесне звання «Заслужений працівник культури України». •Викладач хореографії на кафедрі режисури Харківського державного інституту культури.
1988–1990 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Балетмейстер-постановник ансамблю пісні і танцю Червонопрапорного Тихоокеанського флоту (за сумісництвом) (м. Владивосток).

1989 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Ініціював створення хореографічного відділення в Харківському державному інституті культури. Здійснив перший набір студентів-хореографів.
1989–1991 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Старший викладач, завідувач хореографічного відділення кафедри режисури Харківського державного інституту культури.
1990 р.	<ul style="list-style-type: none"> •У Харківському державному інституті культури створив театр народного танцю «Заповіт», з яким представляв хореографічне мистецтво України своїми авторськими творами в багатьох країнах світу. •Єдиний балетмейстер Радянського Союзу, який брав участь у створенні концертних програм у Центрі Дружби «Пепсі» (м. Сіетл, США). •Народний ансамбль танцю «Жайворонок» — єдиний творчий колектив з УРСР, який був учасником культурної програми Ігор Доброї Воли (м. Сіетл, США).
1990 р., вересень	<ul style="list-style-type: none"> •Після конкурсного перегляду комісією Харківської міської ради всіх хореографічних колективів міста молодий колектив «Заповіт» було відібрано для творчої поїздки у США: Вашингтон, Нью-Йорк, Цинциннаті. Виступи колективу отримали найвищу оцінку як американських глядачів, так і представників харківської мерії.
1991–2001 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Завідувач кафедри хореографії Харківської державної академії культури.
1992 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Присвоєно вчене звання доцента. •За програму українських танців у «Заповіті» удостоївся звання лауреата й головний приз «За кращу балетмейстерську роботу» на Міжнародному конкурсі танцю (м. Красноярськ, Росія), а колектив театру — гран-прі конкурсу. Солістка театру Олександра Ткаченко отримала звання лауреата та приз кращої танцівниці конкурсу. •Театр народного танцю «Заповіт» брав участь у Всеукраїнському конкурсі народної хореографії (м. Рівне, Україна), де отримав головний приз Республіканського Будинку художньої самодіяльності — «Кришталевий тризуб».

<p>1993 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Театр народного танцю «Заповіт», єдиний колектив з України, брав участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі фольклорного танцю (м. Холайн, Бельгія). Отримав гран-прі конкурсу.
<p>1994 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Присвоєно вчене звання професора. •Театр народного танцю «Заповіт» представляв Україну на міжнародних фестивалях-конкурсах в Північній Осетії — «Зорі Владикавказу» та Кабардино-Балкарії — «Танці над Ельбрусом». Чоловіча група театру «Заповіт» у Владикавказі отримала спеціальний приз. На конкурсі в Нальчику стала лауреатом третьої премії з врученням медалей конкурсу колективу та керівнику. •Восени «Заповіт» брав участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі народного танцю в м. Гомель (Білорусь). Це був Всесвітній студентський фестиваль «Арт-сесія», на якому «Заповіт» отримав гран-прі.
<p>1995 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Театр «Заповіт» представляв хореографічне мистецтво України на Міжнародному фестивалі народного танцю, ініційованому й організованому ЮНЕСКО (м. Калінінград, Росія). Учасниками фестивалю стали 62 ансамблі з різних країн світу. Право участі у фінальному гала-концерті отримали п'ять найкращих ансамблів, серед них і «Заповіт».
<p>1996 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Перемога «Заповіту» та балетмейстерських творів Б. М. Колногузенка на Міжнародному фестивалі-конкурсі в Познані (Польща). На відкритті фестивалю, у кафедральному костюлі міста виступити з промовою від імені всіх учасників фестивалю різних країн світу було запропоновано харківському балетмейстеру. На цьому конкурсному фестивалі Б. М. Колногузенко і колектив театру стали лауреатами 1 премії. •У результаті конкурсних переглядів у Києві комісією Міністерства культури України програма «Заповіту» була визнана найбільш змістовною та яскравою. Саме тому театр «Заповіт» представляв українське хореографічне мистецтво на Міжнародному конкурсі танцю «Фольк дель Мундо» (м. Хаєн, Іспанія), де посів почесне друге місце і отримав головний приз Іспанської Асоціації танців «Лола Торрес».

	<ul style="list-style-type: none"> •Успішні виступи «Заповіту» на чотирьох міжнародних фестивалях фольклорного танцю в Португалії. Б. М. Колногузенко нагороджений Почесною відзнакою Міжнародного фестивалю в Альюш Ведруш (Сетубаль), отримав Почесну нагороду за кращу хореографію на Міжнародному фестивалі в м. Барра Шея.
1997 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Театр танцю «Заповіт» брав участь у святкових концертах у Парижі на честь державного свята «День взяття Бастилії». Колектив та художній керівник отримали Почесну нагороду мерії Парижа.
1998 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав золоту медаль переможця балетмейстерського конкурсу на Міжнародному фестивалі в м. Серначе-де-Бонжардім (Португалія). •Театр танцю «Заповіт» з успіхом представляв мистецьку Україну в багатьох містах десятків країн світу, перемагав у виконавських та балетмейстерських конкурсах. Серед них: концертний тур з благодійними виступами в Будапешті, Відні, Парижі та інших містах Європи, участь у весняному фестивалі в іспанській Барселоні, де керівник театру став переможцем конкурсу балетмейстерів і отримав найпрестижнішу нагороду «Золотий клинок Іспанії».
1999 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Указом президента України від 8 жовтня 1999 р. № 1304 присвоєно Почесне звання «Народний артист України». •Обраний дійсним членом (академіком) Української академії наук. •За значний внесок у розвиток фестивального руху й танцювального мистецтва Болгарії присуджено титул «Почесний громадянин міста Дулово» (м. Добруджуа). •Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.
2000 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений дипломом обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Завідувач кафедри». •Вручено почесну відзнаку — хрест «Козацька єдність».

	<ul style="list-style-type: none"> •Театр народного танцю «Заповіт» став переможцем Всеукраїнського фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Танцюючий бриз» (м. Керч).
2001–2003 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Декан режисерсько-хореографічного факультету Харківської державної академії культури.
2001–2010 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Завідувач кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури.
2001 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав гран-прі конкурсу балетмейстерів у м. Віла-Нова-де-Гайя (Португалія). •Єдиний хореограф України у складі журі Міжнародного хореографічного конкурсу ЮНЕСКО «Надії Європи». Нагороджений призом ЮНЕСКО.
2002–2003 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Голова журі Міжнародного хореографічного конкурсу ЮНЕСКО «Надії Європи».
2002 р. – понині	<ul style="list-style-type: none"> •Член правління Національної хореографічної спілки України, засновник та голова її Харківського обласного осередку.
2002 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав премію Харківської облдержадміністрації ім. О. С. Масельського. •Учасник Міжнародної конференції з освіти та консультант хореографічного факультету державного університету КНР м. Шідзяджуан.
2003 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений медаллю Павла Вірського — вищою відзнакою хореографічного мистецтва України. •Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.
2003 р. – понині	<ul style="list-style-type: none"> •Декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури. •Науковий консультант секції «Історія та сучасність хореографічного мистецтва. Національний та світовий досвід» всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття».
2004–2008 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •У межах урядової програми Іспанії щодо відродження національної танцювальної культури театр «Заповіт» представляв хореографічне мистецтво України в авторських творах Б. М. Колногузенка більше ніж у сорока містах

	восьми провінцій Іспанії. Лідерами серед найкращих танцівників «Заповіту» стали Каріна Островська, Анастасія Кравчук, Артем Мороховець.
2004 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Переможець регіонального рейтингу «Харків'янин року». •Нагороджений дипломом обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Декан факультету». •Здобув почесну відзнаку «Слобожанська слава». •Отримав почесну відзнаку Міністерства культури України «За багаторічну працю». •Перемога театру «Заповіт» на I Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. П. П. Вірського — I місце в ансамблях і малих формах (м. Київ). •«Заповіт» отримав гран-прі Міжнародного конкурсу танцю народів світу «Веселкова Терпсихора» (м. Київ).
2005 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений дипломом обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Завідувач кафедри». •Нагороджений Почесною відзнакою «За старанність» до 350-річчя заснування Харкова. •Нагороджений Почесною відзнакою Міністерства освіти Китаю.
2006 р.	•«Заповіт» отримав гран-прі Міжнародного конкурсу танцю народів світу «Веселкова Терпсихора» (м. Київ).
2007–2010 рр.	•Переможець рейтингового конкурсу «Харків'янин року».
2007 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня. •Перемога театру «Заповіт» на II Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. П. П. Вірського: I місце серед ансамблів і малих форм (м. Київ), Б. М. Колногузенко нагороджений медаллю Національного заслуженого академічного ансамблю ім. Павла Вірського. •Участь театру «Заповіт» у традиційному фестивалі слов'янської культури «Хотмизька осінь – 2007» (м. Хотмижськ, Росія).

	<ul style="list-style-type: none"> •Солісти театру «Заповіт» з успіхом представили національне мистецтво України на Міжнародному конкурсі професійних виконавців народного танцю «Лідер року» в Москві — єдиному у світі конкурсі, в якому змагаються найкращі професійні артисти державних ансамблів і театрів своїх країн. Марія Холодна стала лауреатом II премії, а в парних танцях Олена Лісовська та Володимир Василенко посіли 3 місце. •Театр народного танцю «Заповіт» отримав Почесний диплом українського козацтва за перемоги на міжнародних та всеукраїнських конкурсах народної хореографії у 2007 р.
<p>2008–2012 рр.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Театр народного танцю «Заповіт» виступав із концертами в Парижі, Ліллі, Ламберсарє, Сетрене та інших містах півночі Франції.
<p>2008 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений орденом «Святого Миколи Чудотворця» Української православної церкви. •Нагороджений орденом Лицаря-Командора православного ордену Архистратига Михаїла. •Нагороджений орденом Святого великомученика Георгія Побідоносця. •Нагороджений орденом гетьмана Івана Мазепи. •Нагороджений орденом Івана Богуна. •Отримав Почесну відзнаку «Слобожанська слава». •Став переможцем Всеукраїнського рейтингового конкурсу та Міжнародної іміджевої програми «Лідери ХХІ століття». Нагороджений дипломом і Почесним знаком «Лідер України». •Нагороджений Почесною грамотою Харківської облдержадміністрації. •Нагороджений медаллю Харківської міської ради. •Отримав Почесну відзнаку м. Тандер-Бей, Канада. •Перемога театру «Заповіт» на I Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. Героя України М. Вантуха (м. Львів) стала запорукою участі колективу в міжнародній програмі «Інтеграція європейських культур». •Майже все літо «Заповіт» давав сольні концерти в різних містах Іспанії і був визнаний кращим ансамблем фольклорного літа країни 2008 р. Отримав спеціальний приз і диплом.

	<ul style="list-style-type: none"> •Участь театру «Заповіт» у культурній програмі саміту європейських країн з питань розвитку туризму в Чехії (Брно, Прага). За успішну виконавську та балетмейстерську діяльність колектив та керівник театру отримали Почесні грамоти Харківської міської ради.
2009 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав орден «За заслуги» III ступеня. •Нагороджений золотою медаллю Академії сучасного мистецтва «За досягнення». •Отримав приз та звання лауреата за кращі балетмейстерські роботи III Міжнародного фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Одеські перлини», а театр «Заповіт» став володарем гран-прі. •Концертні виступи театру «Заповіт» у Словаччині, Австрії, Італії.
2010–2015 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Завідувач кафедри сучасної хореографії Харківської державної академії культури.
2010 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав Почесну нагороду «Свята Софія». •Нагороджений медаллю Героя України Мирослава Вантуха. •Вручено орден Покрова Пресвятої Богородиці. •Театр народного танцю «Заповіт» і його керівник нагороджені орденом «За розбудову України». •У межах Міжнародної програми «Інтеграція європейських культур» участь театру «Заповіт» із сольними концертами у святкових заходах у Празі (Чехія), Люксембурзі (герцогство Люксембург), Амстердамі (Нідерланди), Брюсселі (Бельгія), Берліні (Німеччина), Кракові (Польща). •Участь театру «Заповіт» у Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в Пловдиві (Болгарія). •Театр народного танцю «Заповіт» брав активну участь у творчих заходах, присвячених 245-річчю Харківської області, а також в етнічно-мистецькому фестивалі «Печенізьке поле». •Сольний концерт театру «Заповіт» у театрі ім. В. Луначарського (м. Севастополь).
2011–2014 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •Член колегії Міністерства культури України.

<p>2011 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Отримав звання «Почесний громадянин Харківської області». •Здобув Почесну відзнаку Харківського обласного осередку Національної хореографічної спілки України «За досягнення в мистецтві хореографії». •Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. увійшов до складу наглядової ради Національного заслуженого академічного ансамблю танцю ім. П. Вірського. •За дорученням Харківської обласної ради та державної адміністрації створив Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю. Вже наприкінці року Міністерство культури України вибрало саме цей колектив для участі в Днях української культури в Ізраїлі. •Театр народного танцю «Заповіт» отримав гран-прі III Всеукраїнського конкурсу народної хореографії ім. П. П. Вірського, став найкращим серед 800 танцювальних колективів України. •«Заповіт» став переможцем Всеукраїнського фестивалю-конкурсу, присвяченого 100-річчю видатного українського балетмейстера Ярослава Чуперчука.
<p>2012 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений орденом «Патріот Вітчизни». •Нагороджений орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого II ступеня. •Присвоєно звання «Почесний діяч мистецтв України». •Нагороджений орденом Івана Сірка III ступеня. •Театр народного танцю «Заповіт» отримав гран-прі IV Міжнародного конкурсу хореографічного мистецтва «Одеські перлини». •Здійснив творчу поїздку до Франції (м. Лілль) за запрошенням мерії міста. •Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю та його керівник нагороджені грамотою Харківської обласної ради.
<p>2013 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений медаллю «Почесний громадянин Слобожанщини». •Вручено орден «Визнання Вітчизни» за кращі сценічні твори України.

	<ul style="list-style-type: none"> • Став почесним професором Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини. • За високохудожні програми Б. М. Колногузенка Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю здобув статус академічного. • Відбувся сольний концерт театру «Заповіт», присвячений 100-річчю Національної музичної академії ім. П. І. Чайковського (м. Київ). У фіналі концерту голова Національної хореографічної спілки України Мирослав Вантух вручив колективу театру медаль Павла Вірського. • «Заповіт» брав участь у Міжнародному фольклорному фестивалі в Туреччині (м. Едірне).
2014 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Зі своїми вихованцями брав участь у підготовці та проведенні урядових концертів у Ханой та Халонзі (В'єтнам). • Отримав подяку від прем'єр-міністра В'єтнаму Нгуєна Тан Зунга. • «Заповіт» брав участь у Міжнародному фольклорному фестивалі в Чехії (м. Прага). • Наприкінці року солістка театру «Заповіт» Ірина Пісклова посіла 1 місце в номінації «Малі форми» на IV Всеукраїнському фестивалі-конкурсі народної хореографії ім. П. Вірського, а колектив брав участь як почесний гість — володар гран-прі.
2015 – понині	<ul style="list-style-type: none"> • У складі оргкомітету щорічної Міжнародної наукової конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку»; голова секції «Розвиток хореографії крізь призму взаємодії світових та національних тенденцій танцювального мистецтва» (ХДАК).
2015 р.	<ul style="list-style-type: none"> • Нагороджений орденом «Зірка Слави». • На врученні танцювальних премій України було визнано кращим балетмейстером із врученням премії в номінації «Хореограф року» (м. Ужгород). • Вручено Почесну відзнаку «За кращі хореографічні твори України». • Вручено Почесну відзнаку Української академії наук «За творчі здобутки» II ступеня.

	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений орденом Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого I ступеня.
2016 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Нагороджений Почесною медаллю «За внесок у розвиток освіти». •Нагороджений орденським знаком «Патріот України». •Вручено орден Івана Сірка II ступеня. •Нагороджений орденським знаком «Лицар України». •Уперше в Україні нагороджений Міжнародним орденом «International Worker of Arts ISPI». •Отримав вищу відзнаку урядової газети В'єтнаму «THANH NIEN».
2016–2018 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •У складі науково-методичної комісії 024 «Хореографія» сектора вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. •Переможець XVIII обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Декан факультету».
2017–2018 рр.	<ul style="list-style-type: none"> •У складі оргкомітету Всеукраїнської науково-практичної конференції «Герменевтика в науках про дух» (ХДАК, Національна академія мистецтв України, Інститут модернізації змісту освіти).
2017 р.	<ul style="list-style-type: none"> •У фіналі V Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П. Вірського в номінації «Професійні ансамблі» Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю за твори Б. М. Колногузенка став володарем гран-прі. •Театр народного танцю «Заповіт» став лауреатом I премії (гран-прі цього конкурсу може бути вручено лише один раз). •Різдвяні концерти Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю в Парижі та Брюсселі.
2018 р.	<ul style="list-style-type: none"> •Вручено «Золоту Зірку Героя Українського Народу». •Нагороджений орденом Івана Сірка I ступеня. •Участь у роботі журі Міжнародного конкурсу танцю ім. Гамар Алмасзаде в Баку (Азербайджанська Республіка).

	<ul style="list-style-type: none"> •Почесна відзнака Бакинської академії хореографії. •Презентація методичного посібника «Хореографічна композиція» з курсу «Мистецтво балетмейстера» на V Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи» (м. Умань). •Режисер та головний балетмейстер гала-концерту творчих колективів факультету хореографічного мистецтва ХДАК з нагоди його 15-річчя. •Солісти «Заповіту» — переможці конкурсу з народної хореографії на IV Міжнародній хореографічній асамблеї ім. Н. Скорульської.
<p>2019 р.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Режисер та головний балетмейстер гала-концерту кращих хореографічних колективів Харківщини на честь Міжнародного дня танцю. •Театр танцю «Заповіт» на високому професійному рівні представив своє мистецтво на великому хореографічному святі «Танець як доля» до 80-ліття видатного українського митця Героя України Мирослава Вантуха на сцені Національної опери України (м. Київ). •Участь театру «Заповіт» у святкових концертах з нагоди 100-річчя Злуки Українських Земель; у театралізовано-концертному дійстві «Моя Соборна Україна знову зустрічає день новий» (м. Івано-Франківськ). •Театр народного танцю «Заповіт» посів 1 місце та отримав диплом лауреата на XIX Всеукраїнському відкритому фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Білий лелека» (м. Дніпро). •Солісти «Заповіту» Оксана Цомаєва і Андрій Попов стали переможцями в номінації «Малі форми» Міжнародного фестивалю-конкурсу з народної хореографії «Веселкова Терпсихора» (м. Київ). •Театр танцю «Заповіт» став лауреатом II ступеня на XIV Міжнародному фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Les Etoiles de Paris – 2019» (м. Париж) у номінації «Народно-сценічний танець». •Участь «Заповіту» в XIX Міжнародному фольклорному фестивалі «International Grand Prize of the Folklore» та концертні виступи в багатьох містах італійського Середземномор'я. •Участь «Заповіту» в гала-концерті на честь 90-річчя Харківської державної академії культури.

1. АВТОРСЬКІ ПРАЦІ Б. М. КОЛНОГУЗЕНКА

1985

1. Солист : [солист нар. ансамбля танца «Жаворонок» В. Т. Остапенко] / Б. Кива // Юж. магістраль. — 1985. — 4 дек. — С. 4.

1986

2. У подорож країною : [участь нар. ансамблю танцю «Жайворонок» у роботі агітпоїзда газети «Комсомольская правда»] / Б. Кива // Вечір. Харків. — 1986. — 12 верес.

1987

3. Встречи дружбы : [гастроли в Париже нар. ансамбля танца «Жаворонок»] / Б. Колногузенко // Юж. магістраль. — 1987. — 20 нояб.

4. «Жаворонок» в Париже / Б. Кива // Юж. магістраль. — 1987. — 6 нояб.

5. Стрімкі крила «Жайворонка» : [гастролі нар. ансамблю танцю в Парижі] / Б. Кива // Вечір. Харків. — 1987. — 21 жовт.

1988

6. В гостях у тихоокеанців : [гастролі нар. ансамблю танцю «Жайворонок» на Далекому Сході] / Б. Колногузенко // Ленін. зміна. — 1988. — 11 жовт.

7. Дружбе крепнуть : [встреча делегации города-побратима Лилль с участниками нар. ансамбля танца «Жаворонок» Харьк. дворца культуры железнодорожников] / Б. Кива // Юж. магістраль. — 1988. — 29 июля. — С. 4.

8. И песня, и душа : [В. И. Беликова — солистка-вокалистка нар. ансамбля танца «Жаворонок»] / Б. Кива // Юж. магістраль. — 1988. — 8 апр. — С. 4.

9. Творча подорож до Франції народного ансамблю танцю «Жайворонок» / Б. Колногузенко // Ленін. зміна. — 1988. — 1 січ.

1989

10. Вокруг кино (о творчестве, деньгах и не только об этом) : [народная киностудия «Магістраль» Харьк. дворца культуры железнодорожников] / Б. Колногузенко // Юж. магістраль. — 1989. — 29 марта. — С. 4.

11. Значення хореографічної самодіяльної творчості у вихованні гармонійно розвиненої особистості / Б. М. Колногузенко // Жовтень, культура, перебудова : [тези доп.] наук.-теорет. конф. / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1989. — С. 49.

12. Наши мамы: в составе «Жаворонка» / Б. Колногузенко // Юж. магістраль. — 1989. — 8 марта. — С. 3.

13. Ценности материальные и духовные : [укр. нар. искусство] / Б. Колногузенко // Юж. магистраль. — 1989. — 14 июля. — С. 4.

1990

14. Литовский народный танец : метод. пособие для рук. самодеят. танцев. коллективов / М-во путей сообщения СССР, Центр. ком. профсоюза работников ж.-д. трансп. и трансп. строительства, Центр. дом культуры железнодорожников ; [авт.-сост. Б. Н. Колногузенко]. — М., 1990. — 36 с.

15. О бедном ансамбле замолвите слово... : [проблемы любит. ансамбля танца] / Колногузенко Б. М. // Клуб. — 1990. — № 11. — С. 16.

16. Основы руководства и постановочной работы в самодеятельном ансамбле народного танца : метод. рекомендации / Б. Н. Колногузенко ; Харьк. обл. творч. произв. об-ние «ДИАРТ» [и др.]. — Харьков, 1990. — 57 с.

17. Производственная тема в репертуаре ансамбля народного танца : метод. рекомендации для рук. самодеят. хореогр. коллективов / Колногузенко Б. Н. ; Центр. дом культуры железнодорожников. — М., 1990. — 35 с.

18. Разнообразие форм и жанров украинской народной хореографии : метод. пособие для рук. самодеят. танцев. коллективов / М-во путей сообщения, Центр. ком. профсоюза работников ж.-д. трансп. и трансп. строительства, Центр. дом культуры железнодорожников ; [авт.-сост. Б. Н. Колногузенко]. — М., 1990. — 60 с.

19. Сюжетный танец. От замысла к воплощению : [метод. рекомендации] / Б. Н. Колногузенко ; предисл. В. А. Лукашова ; Харьк. обл. творч. произв. об-ние «ДИАРТ». — Харьков, 1990. — 23 с.

20. Танец донских казаков «Плетень» / Центр. дом культуры железнодорожников ; постановка Н. Жуковина, Б. Н. Колногузенко ; запись Б. Н. Колногузенко. — М., 1990. — 25 с.

21. Украинский народный танец «Заручины» : метод. материал / Центр. дом культуры железнодорожников, Харьк. дворец культуры железнодорожников ; постановка и запись Б. Колногузенко. — М., 1990. — 46 с.

22. Украинский народный танец «Скоро свадьба» : метод. материал / Центр. дом культуры железнодорожников ; постановка и запись Б. Н. Колногузенко. — М., 1990. — 43 с.

23. Флотские и армейские танцы : метод. пособие для рук. самодеят. танцев. коллективов / М-во путей сообщения СССР, Центр. ком. профсоюза работников ж.-д. трансп. и трансп. строительства, Центр. дом культуры железнодорожников ; [авт.-сост. Б. Н. Колногузенко]. — М., 1990. — 12 с.

24. Цветы Сиятла на земле Украины : [участие нар. ансамбля «Жаворонок» Харьк. ДК железнодорожников в культур. программе Игр доброй воли (США)] / Б. Колногузенко // Юж. магистраль. — 1990. — 21 авг.

1991

25. Кому делаем хуже? : [о соврем. танцев. искусстве] / Колногузенко Б. М. // Клуб. — 1991. — № 11. — С. 25.

26. Современная тема в искусстве хореографии : метод. пособие к изучению курса «Искусство балетмейстера» для студентов специализации «Рук. самодеят. танцев. коллектива» и «Рук. самодеят. хореогр. коллективов» / Харьк. гос. ин-т культуры ; [авт.-сост. Б. Н. Колногузенко]. — Харьков : ХГИК, 1991. — 48 с.

27. Танец в спектакле : программа курса / Харьк. гос. ин-т культуры ; [сост. Б. Н. Колногузенко]. — Харьков : ХГИК, 1991. — 20 с.

28. Традиции украинского народного танца : учеб. пособие к изучению курса «Укр. нар. танец» для студентов специализации «Рук. самодеят. танцев. коллектива» и «Рук. самодеят. коллективов нар. танца» / Харьк. гос. ин-т культуры ; авт.-сост. Б. Н. Колногузенко ; ред. Л. П. Макурина. — Харьков : ХГИК, 1991. — 138 с.

29. Хореографическая культура режиссера : метод. рекомендации к изучению курса «Постановка танца в спектакле» / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры ; [сост. Б. Н. Колногузенко]. — Харьков : ХГИК, 1991. — 36 с.

1992

30. Композиція танцю. Малюнок танцю : метод. рек. до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера» для студентів хореогр. від-ня ін-ту культури та керівників аматор. хореогр. колективів / Харків. держ. ін-т культури ; [уклад. Б. М. Колногузенко ; ред. Л. П. Макурина]. — Харків : ХДІК, 1992. — 26 с.

31. Композиція танцю. Музика — основа для створення танцю : метод. рек. до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера» для студентів хореогр. від-ня ін-ту культури та керівників аматор. хореогр. колективів / Харків. держ. ін-т культури ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДІК, 1992. — 39 с.

32. Композиція танцю. Хореографічний текст : метод. рек. до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера» для студентів хореогр. від-ня ін-ту культури та керівників аматор. хореогр. колективів / Харків. держ. ін-т культури ; [уклад. Б. М. Колногузенко ; ред. Л. П. Макурина]. — Харків : ХДІК, 1992. — 44 с.

33. Хореографічний фольклор / Колногузенко Б. М. // Конференція професорсько-викладацького складу і студентів за підсумками науково-творчої роботи за 1991 рік : тези доп. / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1992. — С. 157–158.

1994

34. Хореографія та її значення в естетичному вихованні школярів / Борис Колногузенко // Посвіт. — 1994. — № 2. — С. 23–24.

1996

35. Хореографія в загальноосвітніх навчальних закладах / Колногузенко Б. М. // Культура України: історія і сучасність : матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф., 19–20 листоп. 1996 р. / Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1996. — С. 37.

1997

36. Основи танцювальної композиції : навч. посіб. з курсу «Постановка танцю в спектаклі» / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. ; [авт.-упоряд. Б. М. Колногузенко]. — Харків, 1997. — 49 с.

37. От Парижа до Хотмыжска, или Несколько недель из творческой жизни театра народного танца «Заповит» Харьковской государственной академии культуры / Б. Н. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1997. — № 4. — С. 60–61.

38. Праздник — это серьезно : [Нац. заслуж. акад. ансамбль танца Украины им. П. Вирского на сцене ХАТОБа] / Колногузенко Б. Н. // Тутти-Информ. — 1997. — № 4. — С. 38–39.

39. Работа с детским хореографическим коллективом: с чего начать / Б. Н. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1997. — № 4. — С. 44–45.

40. Радость и тревога : [о I регион. детском смотре-конкурсе нар. танца Украины] / Борис Колногузенко // Тутти-Информ. — 1997. — № 3. — С. 44–45.

1998

41. [В Харьковской государственной академии культуры начало работу заочное отделение современного популярного и бального танца] / Колногузенко Б. Н. // Тутти-Информ. — 1998. — № 1. — С. 15.

42. «Весняні» барви : [про міжнар. фестиваль дит. танцю, Харків, 1998 р.] / Б. Н. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1998. — № 3. — С. 40–41.

43. [Выступление театра народного танца «Заповит» ХГАК в Киеве] : интервью с зав. каф. хореографии ХГАК, художеств. рук. театра нар. танца «Заповит» Б. Н. Колногузенко / Колногузенко Б. Н. // Тутти-Информ. — 1998. — № 2. — С. 40.

44. [Выступление театра народного танца «Заповит» ХГАК в столичном дворце «Украина»] : интервью с зав. каф. хореографии ХГАК, художеств. рук. театра нар. танца «Заповит» Б. Н. Колногузенко / Колногузенко Б. Н. // Тутти-Информ. — 1998. — № 3. — С. 31.

45. Інформаційний сервіс в Інтернеті : навч. посіб. / В. М. Шейко, Б. М. Смолянницький, Л. Я. Філіпова, В. П. Матюхін, С. В. Частник, А. А. Романов, В. М. Откидач, Н. М. Сімейкіна, Б. М. Колногузенко, М. М. Головня, А. А. Кисельов ; за ред. В. М. Шейка ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 1998. — 208 с.

46. Народний костюм та сценічне оформлення танцю : навч.-метод. матеріали з курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. хореогр. ; [уклад.: О. М. Батюк, Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 1998. — 16 с.

47. Некоторые основные понятия хореографического искусства / Колногузенко Б. Н. // Тутти-Информ. — 1998. — № 3. — С. 42.

48. Симфонія «візерунків» : [VI Міжнар. фестиваль-конкурс нар. танцю «Карпат. візерунки – 97»] / Б. М. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1998. — № 1. — С. 36–37.

49. Український народний танець : навч.-метод. матеріали / Харків. держ. акад. культури, Каф. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, К. В. Островська]. — Харків : ХДАК, 1998. — 28 с.

50. Хореографічні заняття з дітьми 6–7 років / Б. М. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1998. — № 4/5. — С. 58–59.

1999

51. «Зарисовки с натуры» : [гастроли театра танца «Заповит» в Болгарии] / Б. Н. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1999. — № 3/4. — С. 12–13.

52. Методика підготовки керівників хореографічних колективів (основні напрями) / Б. М. Колногузенко // Інформаційна та культурологічна освіта на зламі тисячоліть : матеріали міжнар. конф. до 70-річчя ХДАК / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 1999. — Ч. 2. — С. 25–27.

53. Народно-сценічний танець та методика його викладання : навч.-метод. матеріали з курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. хореогр. ; [уклад.: Н. П. Фісенко, А. В. Голубцова, Н. В. Замесо́ва, Л. В. Марков ; під ред. Б. М. Колногузенка]. — Харків : ХДАК, 1999. — 99 с.

54. Хореографічні заняття з дітьми 8–10 років / Б. М. Колногузенко // Тутти-Информ. — 1999. — № 3/4. — С. 24–25.

2000

55. Естетичні аспекти професійної хореографічної освіти / Б. М. Колногузенко // Хореографічне мистецтво в системі формування естетичної культури молоді : матеріали Міжнар. наук. мистец.-пед. симп. / Держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 2000. — С. 39–43. *

56. Заняття з учасниками хореографічного колективу віком 12–14 років / Б. М. Колногузенко // Тутти–Інформ. — 2000. — № 1. — С. 34–35.

57. И современный, и эстрадный / Б. Н. Колногузенко // Тутти–Інформ. — 2000. — № 4. *

58. Конкурси і фестивалі як засоби розвитку народної хореографії / Б. М. Колногузенко // Народне хореографічне мистецтво України: сьогодні і перспективи : всеукр. наук.-практ. конф. — Київ, 2000. — С. 25–29. *

59. Развитие украинской народной хореографии у XVIII–XIX ст. / Б. М. Колногузенко // Хореографічні асамблеї : матеріали наук.-практ. конф. / Таврійський ліцей мистецтв. — Херсон, 2000. — С. 49–52. *

60. «Танцующий бриз» : [2 Всеукр. фестиваль хореогр. искусства «Танцующий бриз», март 2000 г., г. Керчь] / Колногузенко Б. Н. // Тутти–Інформ. — 2000. — № 2 (май). — С. 32–33.

2001

61. И современный, и эстрадный / Б. Н. Колногузенко // Тутти–Інформ. — 2001. — № 1. — С. 22–24.

62. Надежды Европы – 2001 : [IV Междунар. фестиваль-конкурс «Надежды Европы»] / Б. Н. Колногузенко // Тутти–Інформ. — 2001. — № 1. — С. 26–28.

2002

63. Надежды Европы – 2002 : [беседа с чл. жюри Междунар. фестиваля-конкурса хореогр. коллективов Б. Н. Колногузенко, 5–14 янв. 2002 г., г. Сочи] / Борис Николаевич Колногузенко // Тутти–Інформ. — 2002. — № 1 (март). — С. 44–45.

64. Хореография — вихователька поколінь : [хореография в Україні] / Б. Колногузенко // Культура і життя. — 2002. — 27 лют. — С. 2.

2003

65. Зразки народної хореографії : навч.-метод. матеріали до курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: К. В. Островська, Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2003. — 24 с.

66. Методика роботи з хореографічним колективом : навч.-метод. матеріали для хореогр. від-нь ф-ту хореогр. мистецтва / Харків. держ. акад. культури, Каф. бальної та сучас. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2003. — 45 с.

67. Методологічні основи організації навчальної та виховної роботи у дитячому хореографічному колективі / Б. М. Колногузенко // Українська хореографічна культура в сучасному державотворчому процесі: стан, проблеми, перспективи : матеріали наук.-практ. конф. за підсумками Першого всеукр. фестивалю-конкурсу нар. хореогр. ім. П. Вірського (28 жовт. 2003 р., [м. Київ]) / Всеукр. хореогр. спілка [та ін.]. — Київ, 2003. — С. 29–33.

68. Мистецтво балетмейстера : навч.-метод. матеріали з курсу для відня нар. хореогр. / Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2003. — 28 с.

69. Мистецтво балетмейстера : навч.-метод. матеріали з курсу для відня сучас. хореогр. / Харків. держ. акад. культури, Каф. бальної та сучас. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2003. — 34 с.

70. Художественная жизнь общества в контексте диалога и взаимодействия культур / Б. Н. Колногузенко // Соціокультурні комунікації в інформаційному суспільстві : матеріали міжнар. наук. конф., 21–22 листоп. 2003 р. / Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — С. 25–26.

2004

71. Балетмейстерська школа ХДАК / Б. М. Колногузенко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — Вип. 14 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 102–109.

72. Комплексні кваліфікаційні завдання для студентів спеціальності 7.020202 відділення народної хореографії / Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2004. — 24 с.

73. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми : навч. посіб. / Б. М. Колногузенко ; Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2004. — 153 с.

74. Народно-сценічний танець та методика його викладання : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. сучас. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2004. — 35 с.

75. Наскрізна програма практики для студентів спеціальності «Народна хореографія» / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2004. — 20 с.

76. Развитие балетмейстерских традиций в Харькове / Колногузенко Б. Н. // Спортивные танцы : бюл. № 4 / Центр танцев. спорта ВФСО «Динамо», Рос. филос. о-во РАН. — М., 2004. — Ч. 4 : Материалы VIII Всероссийской и II Динамовской научно-практической конференции по проблемам развития танцевальных видов спорта, I Российской научно-практической конференции «Актуальные проблемы развития искусств движения», Москва, 2–6 февраля 2004 г. — С. 3–6. *

77. Хореографічний ансамбль : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2004. — 25 с.

2006

78. Бальний танець та методика його викладання : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2006. — 65 с.

79. Біомеханіка хореографічних рухів : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, О. М. Курдупова]. — Харків : ХДАК, 2006. — 19 с.

80. Сольный танец / Борис Николаевич Колногузенко // Туттиденс. — 2006. — № 6. — С. 52–53.

81. Сольный танец : метод. разраб. по курсу «Искусство балетмейстера» / Б. Н. Колногузенко ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Харьков : ХГАК, 2006. — 28 с.

82. Теоретико-методичні аспекти сучасної сценічної хореографії / Колногузенко Б. М. // Хореографічне мистецтво у контексті культурно-освітніх процесів : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12–13 груд. 2005 р. / М-во освіти і науки України, Полтав. облдержадмін., Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 2006. — С. 16–24.

2007

83. Біомеханіка хореографічних рухів : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для студентів 1 курсу спец. бакалавр з хореогр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, О. М. Курдупова]. — Харків : ХДАК, 2007. — 19 с.

84. Гастроли — путь к познанию. (Мой Париж) / Б. Н. Колногузенко ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. обл. центр нар. творчества. — Харьков : ХОЦНТ, 2007. — 99 с.

85. Мистецтво балетмейстера : навч.-метод. матеріали до курсу для відня магістрів хореогр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2007. — 85 с.

86. Сольный танец / Борис Николаевич Колногузенко // Туттиденс. — 2007. — № 1. — С. 42–43.

87. Сольный танец : метод. разраб. по курсу «Искусство балетмейстера» / Б. Н. Колногузенко ; М-во культуры и туризма Украины, Харьк. гос. акад. культуры. — Изд. 2-е, доп. — Харьков : ХГАК, 2007. — 52 с. : ил.

88. Хореографічна сюїта : метод. матеріали з курсу «Мистецтво балетмейстера» / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2007. — 95 с.

89. Хореографічне виховання — запорука здоров'я дитини / Б. М. Колногузенко // Освіта, культура та мистецтво в добу цивілізаційної глобалізації : матеріали міжнар. наук. конф., 22–23 листоп. 2007 р. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Акад. мистецтв України. — Харків, 2007. — С. 27–29.

2008

90. «Заповіту» — браво! : [інтерв'ю с худ. рук. ансамбля Б. Н. Колногузенко] / Б. Н. Колногузенко ; інтерв'ю підгот. А. Журавлев // Туттиденс. — 2008. — № 1. — С. 34–41.

91. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2008. — 222 с.

92. Хореографічний ансамбль : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для студентів I–IV курсів спец. бакалавр з хореогр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. хореогр. мистецтва ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, Т. Є. Боева]. — Харків : ХДАК, 2008. — 29 с.

2009

93. Види мистецтва та хореографії : [метод. посіб. для підгот. бакалаврів і спеціалістів за фахом «Хореогр.» 6.020200] / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2009. — 140 с.

94. Історія і теорія українського фольклорного та народно-сценічного танцю : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для студентів спец. «Магістр з хореогр.» / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2009. — 26 с.

95. Кафедра народної хореографії ХДАК: 20 років / Б. Колногузенко, К. Островська, О. Курдупова ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2009. — 32 с.

96. Програма науково-педагогічної практики для студентів-магістрів зі спеціальності 8.020202 «Хореографія» / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. хореогр. мистецтва ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2009. — 10 с.

97. Харківська державна академія культури: до 80-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко, А. О. Рижанова, З. І. Алфьорова, О. М. Білик, Т. В. Большакова, І. О. Борис, О. А. Гаврюшенко, Б. М. Колногузенко та ін.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2009. — 195 с.

2010

98. Народно-сценічний танець та методика його викладання : конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напряму 6.020202 «Хореогр.» / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДАК, 2010. — 180 с.

99. [О Харькове] : любимый город глазами харьковчан / Борис Колногузенко // Харьковчанин года – 2009 : регион. рейтинг. — Харьков, 2010. — С. 32.

2011

100. Ансамблю сучасного танцю «Естет» — 10 років / Б. М. Колногузенко, В. Е. Різник, Є. В. Янина-Ледовська // Бурсац. узвіз. — 2011. — Квітень. — С. 3–4.

101. Види мистецтва / Б. М. Колногузенко // Тенденції і перспективи розвитку світового хореографічного мистецтва : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 6–7 груд. 2010 р. / М-во освіти, науки, молоді і спорту України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. — Полтава, 2011. — С. 9–11.

2013

102. Факультет хореографічного мистецтва / Б. М. Колногузенко // Бурсац. узвіз. — 2013. — Червень. — С. 7–8.

103. Шляхи розвитку і становлення факультету хореографічного мистецтва / Б. М. Колногузенко // Бурсац. узвіз. — 2013. — Березень. — С. 2–3.

2014

104. Види мистецтв і хореографії : [метод. посіб.] / Б. М. Колногузенко ; М-во культури України, Нац. хореогр. спілка України. — 2-ге вид., допов. — Харків, 2014. — 319 с.

105. Основа балетмейстерського мистецтва / Колногузенко Б. М. // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (23–24 трав. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2014. — С. 38–46.

2015

106. Гопак. Виникнення та розвиток / Колногузенко Б. М. // Гопак — національне хореографічне надбання та спадщина українського народу : матеріали наук.-практ. конф., 28–29 листоп. 2015 р. / М-во культури України, Нац. хореогр. спілка України. — Київ, 2015. — С. 5–8. — На обкл. назва: Збереження та розвиток народно-сценічного танцю регіонів України.

107. «Как много в этом звуке...» : [вальс] / Колногузенко Б. Н. // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 16–17 трав. 2015 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Південно-укр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. — Умань, 2015. — С. 34–46.

108. Методика роботи з хореографічним колективом : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для студентів освіт.-кваліфікац. рівня «бакалавр» спец. 7.02020201 «Хореогр.» спеціалізацій «Сучас. хореогр.», «Бальна хореогр.» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, К. В. Бортник]. — Харків : ХДАК, 2015. — 46 с.

109. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореогр. від-нь мистец. та пед. вищ. навч. закл. II–IV рівня акредитації / Б. М. Колногузенко, І. І. Макарова ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки України. — Харків : Слово, 2015. — 136 с.

110. Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко, А. О. Рижанова, З. І. Алфьорова, Т. В. Большакова, І. О. Борис, О. В. Кравченко, Б. М. Колногузенко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2015.— 199 с.

2016

111. Біомеханіка хореографічних рухів [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали для студентів I курсу підгот. освіт.-кваліфікац. рівня «Бакалавр» напряму 6.020202 «Хореогр.», спеціалізації «Нар. хореогр.», «Сучас. хореогр.», «Бальна хореогр.» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, О. М. Курдупова]. — Харків : ХДАК, 2016. — 41 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

112. Хореографічна культура України на сучасному етапі / Б. М. Колногузенко, Р. Ю. Браїловський // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 21–22 квіт. 2016 р. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2016. — С. 202–203.

2017

113. Біомеханіка хореографічних рухів [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізації: «Нар. хореогр.», «Сучас.

хореогр.», «Бальна хореогр.», ступінь «Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, О. М. Курдупова]. — Харків : ХДАК, 2017. — 40 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

114. Значення музики у творчості балетмейстера / Б. М. Колногузенко // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2017. — С. 373–375.

115. Мата Харі — видатна танцівниця ХХ ст. / Б. М. Колногузенко // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 20–21 квіт. 2017 р. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2017. — С. 156–157.

116. Мистецтво балетмейстера [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізація «Нар. хореогр.», ступінь «Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Колногузенко Б. М., Мостова І. С.]. — Харків : ХДАК, 2017. — 26 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

117. Мистецтво балетмейстера [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізація «Сучас. хореогр.», ступінь: «Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучас. хореогр. ; [уклад.: Колногузенко Б. М., Хендрик О. Ю.]. — Харків : ХДАК, 2017. — 27 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

118. Народно-сценічний танець [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізація «Сучас. хореогр.», ступінь: «Бакалавр» / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, О. М. Курдупова]. — Харків : ХДАК, 2017. — 32 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

119. Підтримка у народному танці [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізація «Нар. хореогр.», ступінь

«Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, К. В. Островська]. — Харків : ХДАК, 2017. — 11 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

120. Хореографічна культура Слобожанщини. Історія та сучасність / Колногузенко Б. М. // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 16 берез. 2017 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2017. — С. 55–57. *

2018

121. Головні чинники танцювального твору / Борис Колногузенко // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 20 берез. 2018 р. / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2018. — С. 37–38.

122. Методика роботи з хореографічним колективом : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізації «Нар. хореогр.», «Сучас. хореогр.», «Бальна хореогр.», ступінь «Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, Р. Ю. Браїловський]. — Харків : ХДАК, 2018. — 45 с. *

123. Охорона праці в мистецтві танцю : програма та навч.-метод. матеріали з дисципліни, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», спеціалізації «Нар. хореогр.», «Сучас. хореогр.», «Бальна хореогр.», ступінь «Бакалавр» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад.: Б. М. Колногузенко, Р. Ю. Браїловський]. — Харків : ХДАК, 2018. — 17 с. *

124. Підтримка в народному танці [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Нар. хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [розроб.: Б. М. Колногузенко, К. В. Островська]. — Харків : ХДАК, 2018. — 10 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

125. Практика асистентсько-балетмейстерська [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Нар. хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [розроб.: Колногузенко Б. М., Островська К. В.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 10 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

126. Практика виконавська [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Нар. хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [розроб.: Колногузенко Б. М., Островська К. В.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 12 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

127. Практика виробнича [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Нар. хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [розроб.: Колногузенко Б. М., Островська К. В.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 10 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

128. Специфіка постановчої роботи в дитячому хореографічному колективі / Б. М. Колногузенко, Р. Ю. Браїловський // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 26–27 квіт. 2018 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2018. — С. 172–173.

129. Хореографічна композиція : [метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера»] / Б. М. Колногузенко ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. осередок Нац. хореогр. спілки України. — Харків : ХДАК, 2018. — 207 с.

130. Хореографічний ансамбль [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Бальна хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. сучас. та бальної хореогр. ; [розроб.: Колногузенко Б. М., Шабаліна О. М.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 16 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

131. Хореографічний ансамбль [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Нар. хореогр.», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореогр.», ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. нар. хореогр. ; [розроб.: Колногузенко Б. М., Островська К. В.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 17 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html> (дата звернення: 18.06.2019).

2. ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ЖИТТЯ, НАУКОВУ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНУ ТА ТВОРЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ Б. М. КОЛНОГУЗЕНКА

2.1 ЗАГАЛЬНІ БІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

1972

132. Молдовчук М. Посвящается юбилею СССР : смотр художественной самодеятельности / М. Молдовчук // Часовой Родины. — 1972. — 21 марта.

Про участь у концерті ансамблю пісні і танцю «Гвардієць» Ленінградського воєнного округу з танцем у постановці рядового Б. Колногузенка.

1981

133. Дмитрієв В. Гості — юні бакинці / В. Дмитрієв // Вечір. Харків. — 1981. — 28 берез. — С. 4.

Про творчі зв'язки дитячого танцювального колективу «Щасливе дитинство» під керівництвом Б. М. Колногузенка та танцювального ансамблю хлопчиків «Курчата» з м. Баку.

1986

134. Маринін В. Танок — це життя : [бесіда з балетмейстером, хореографом Б. М. Колногузенком] / В. Маринін // Ленін. зміна. — 1986. — 15 листоп.

1988

135. Ланкис И. Профессия — балетмейстер : [Б. Н. Колногузенко] / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1988. — 13 июля. — С. 4.

1989

136. Ініна І. Вірніша за дружину Терпсихора / І. Ініна // Вечір. Харків. — 1989. — 19 черв. — С. 3.

Про творчий злет Б. М. Колногузенка.

137. Тихонова І. А професор не наважився / І. Тихонова // Вечір. Харків. — 1989. — 30 груд.

Про відкриття на кафедрі режисури Харківського державного інституту культури хореографічного відділення (завідувач відділення — Б. М. Колногузенко).

138. Ювілейні... дебюти // Вечір. Харків. — 1989. — 29 листоп.

Про творчий звіт факультету культосвітньої роботи Харківського державного інституту культури та виступ заслуженого працівника культури України Б. М. Колногузенка.

1995

139. Тарасова Л. Гимн в честь профессора : [вручение профессорского аттестата Б. Колногузенко] / Людмила Тарасова // Веч. Харьков. — 1995. — 30 мая.

140. ХДІК : що написано пером... : [дайджест] / [уклад.: А. Ф. Воловик, В. М. Шейко, Т. І. Колісниченко, Т. Л. Думська]. — Харків : ХДІК, 1995. — 97 с.

Про Б. М. Колногузенку див. іменний покажчик до видання.

1998

141. В Харьковской государственной академии культуры начало работу заочное отделение современного и популярного бального танца : [организатор отделения — зав. каф. хореографии режиссер.-хореогр. ф-та ХГАК Б. М. Колногузенко] // Тутти-Информ. — 1998. — № 5. — С. 15.

142. Майстри мистецтв України : [заслуж. працівник культури України, лауреат міжнар. конкурсів, проф. Харків. держ. акад. культури Борис Колногузенко] / фото Є. Чекаліна // Культура і життя. — 1998. — 1 квіт.

143. Юбилей ансамбля им. Вирского : [своими впечатлениями от праздника делится Б. Н. Колногузенко] // Тутти-Информ. — 1998. — № 3. — С. 31.

1999

144. Буряковская Т. Танцевальная «кругосветка» академии культуры / Т. Буряковская // Время. — 1999. — 30 нояб.

Про кафедру народної хореографії під керівництвом Б. М. Колногузенку.

145. Васильева Н. Песни фронтовых друзей : [балетмейстер театрализованного концерта — Б. Н. Колногузенко] / Наталья Васильева, Владимир Знаковский // Слобода. — 1999. — 14 мая.

146. Васильева Н. «Слобожанські передзвони» разбередили души киевлян / Наталья Васильева // Слобода. — 1999. — 15 окт.

Про звітний концерт творчих колективів Харківщини та присвоєння звання народного артиста України Б. М. Колногузенку.

147. Віват, Академіє! (1995–1998) : дайджест / Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: І. В. Пивовар, П. О. Семененко, Л. П. Семененко ; ред. С. В. Євсєнко]. — Харків : ХДАК, 1999. — 213 с.

Про Б. М. Колногузенку див. іменний покажчик до видання.

148. Киреев В. Очаг культуры : [Харьк. гос. акад. культуры] / В. Киреев // Слово ветерана. — 1999. — 2 окт. — С. 2.

Про Б. М. Колногузенку як одного з провідних фахівців Харківської державної академії культури.

149. Наград и званий удостоены // Время. — 1999. — 12 окт.

Про присвоєння звання народного артиста України Б. М. Колногузенку.

150. Награды и звания — достойным : [почетное звание «Народный артист Украины» присвоено художественному руководителю театра народного танца «Заповіт» Б. Н. Колногузенко] // Слобода. — 1999. — 2 нояб.

151. Про відзначення нагородами України працівників культури і мистецтва Харківської області [Електронний ресурс] : Указ президента України від 8 жовт. 1999 р. № 1304. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1304/99> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

Б. М. Колногузенку присвоєно почесне звання «Народний артист України».

152. Романовский В. «Слобожанські передзвони» в Києве / Вячеслав Романовский // Веч. Харьков. — 1999. — 11 окт.

Про звітний концерт творчих колективів Харківщини та присвоєння звання народного артиста України Б. М. Колногузенку.

153. Романовский В. Танцы — дело серьезное : [праздничный концерт, посвящ. 10-летию каф. хореографии Харьк. гос. акад. культуры под рук. Б. Н. Колногузенко] / В. Романовский // Веч. Харьков. — 1999. — 22 нояб.

154. Супруненко Н. Хмари Бориса Колногузенка : до 50-літнього ювілею та 30-ліття творчої діяльності / Н. Супруненко // Тутти-Інформ. — 1999. — № 3/4. — С. 22–23.

155. Шейко В. М. Ми впевнені у своїх фахівцях / В. Шейко // Культура і життя. — 1999. — 11 верес. — С. 1, 2.

Про високий рівень професорсько-викладацького складу Харківської державної академії культури, у складі якого професор Б. М. Колногузенко.

2000

156. Борис Миколайович Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 70-річчя з дня заснування : [монографія] / авт. кол.: В. М. Шейко [та ін.] ; наук. ред.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко. — Харків, 2000. — С. 43–44.

157. Кафедра хореографії // Харківська державна академія культури: до 70-річчя з дня заснування : [монографія] / авт. кол.: В. М. Шейко [та ін.] ; наук. ред.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко. — Харків, 2000. — С. 156–163.

Про діяльність Б. М. Колногузенка на кафедрі хореографії Харківської державної академії культури та досягнення кафедри під його керівництвом.

158. Кафедре хореографії ХГАК 10 лет! // Тутти-Інформ. — 2000. — № 1. — С. 35.

159. Селезнева Н. Закружилось в танце детство : [Б. Н. Колногузенко — член журі III Междунар. фестивалю-конкурса дєтських колективов нар. танца] / Н. Селезнева // Слобода. — 2000. — 25 авг.

2001

160. Альохіна О. Г. Злагода — то є культура посвячення в долю / Олександра Григорівна Альохіна // Тутти–Інформ. — 2001. — № 1. — С. 25.

Про творчу співпрацю Харківської державної академії культури з Таврійським ліцеєм мистецтв, зокрема про навчальні плани і програми, розроблені Б. М. Колногузенком на початку діяльності кафедри хореографії Харківської державної академії культури.

161. Логвиненко Л. На високій ноті прозвучала у столиці «Симфонія землі слобожанської» / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2001. — 5 лип.

Враженнями про творчий звіт майстрів мистецтв та творчих колективів Харківщини поділився Б. М. Колногузенко.

162. Логвиненко Л. [Фестивалі] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2001. — 19 трав. — С. 2.

Б. М. Колногузенко — співголова журі фестивалю народного танцю «Толока».

163. Не угасает интерес к «Толоке» : [III Всеукр. дет. фестиваль-конкурс нар. танца] // Веч. Харьков. — 2001. — 17 мая.

Б. М. Колногузенко — співголова журі фестивалю.

2002

164. Журавлев А. Танцюющий бриз – 2002 : [фестиваль-конкурс хореографического искусства] / А. Журавлев // Тутти–Інформ. — 2002. — № 3. — С. 30–33.

Б. М. Колногузенко — член журі фестивалю.

165. Логвиненко Л. Стипендії та премії найталановитішим / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2002. — 2 квіт.

Художньому керівникові театру народного танцю «Заповіт», професору Б. М. Колногузенку присуджено премію за досягнення в галузі культури, мистецтва та спорту.

166. Надежды Европы – 2002 : [междунар. фестиваль-конкурс хореографии] // Тутти–Інформ. — 2002. — № 1. — С. 44–45.

Враженнями від фестивалю поділився член журі Б. М. Колногузенко.

167. Стипендии имени губернатора : [премии и стипендии имени Александра Масельского за высокие достижения в культуре, искусстве и спорте] // Слобода. — 2002. — 5 апр.

Серед нагороджених — народний артист України, художній керівник театру народного танцю «Заповіт», професор Б. М. Колногузенко.

2003

168. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Легка Світлана Андріївна ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ, 2003. — 20 с.

Про Б. М. Колногузенку як представника національної балетної школи (с. 13).

169. Міжнародний фестиваль танця «Танцюючий бриз – 2003» // Тутти–Інформ. — 2003. — № 3/4. — С. 60.

Б. М. Колногузенко — у складі журі фестивалю.

170. Склад організаційного комітету з підготовки та проведення обласного огляду-конкурсу народної творчості «Слобожанські передзвони»: затв. розпорядж. голови Харків. облдержадмін. від 10 груд. 2002 р. № 524 // Слобід. край. — 2003. — 9 січ.

У складі оргкомітету — голова Харківського осередку Всеукраїнської хореографічної спілки Б. М. Колногузенко.

2004

171. Борис Миколайович Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 75-річчя з дня заснування: [монографія] / В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарченко, М. М. Каністратенко; за ред. В. М. Шейка. — Харків, 2004. — С. 41–42.

172. Віват, Академіє! Вип. 2. У 2 ч. Ч. 1. (1999–2000): дайджест / Харків. держ. акад. культури; [уклад.: Л. П. Семененко, С. В. Євсеєнко]. — Харків: ХДАК, 2004. — 185 с.

Про Б. М. Колногузенку див. іменний покажчик до видання.

173. Віват, Академіє! Вип. 2. У 2 ч. Ч. 2. (2001–2003): дайджест / Харків. держ. акад. культури; [уклад.: Л. П. Семененко, С. В. Євсеєнко]. — Харків: ХДАК, 2004. — 168 с.

Про Б. М. Колногузенку див. іменний покажчик до видання.

174. Каністратенко М. ХДАК — це престижно! / М. Каністратенко // Культура і життя. — 2004. — 8 верес. — С. 2.

Згадуються Б. М. Колногузенко як член журі багатьох мистецьких конкурсів та фестивалів і театр народного танцю «Заповіт».

175. Кафедра народної хореографії // Харківська державна академія культури: до 75-річчя з дня заснування: [монографія] / В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарченко, М. М. Каністратенко; за ред. В. М. Шейка. — Харків, 2004. — С. 226–237.

Про діяльність Б. М. Колногузенки на кафедрі народної хореографії та досягнення кафедри під його керівництвом.

176. Кушнарченко Н. Фундатор бібліотечно-інформаційної та культурологічної освіти в Україні: до 75-річчя Харків. держ. акад. культури / Наталя Кушнарченко, Микола Каністратенко // Вісн. Кн. палати. — 2004. — № 8. — С. 57–59.

Про Б. М. Колногузенку як одного з провідних науковців Харківської державної академії культури, переможця регіонального конкурсу «Вища школа Харківщини — краці імена» (с. 58, 59).

177. Логвиненко Л. Поєдинок тигра з драконом, або Харків'янин у Китаї: [бесіда з Б. М. Колногузенком про участь у міжнар. форумі освітян в КНР] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 25 груд. — С. 11.

178. Логвиненко Л. «Слобожанські передзвони»: всі зірки на сцені : [фестиваль народної творчості] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 24 січ. — С. 1–2.

Призерів конкурсу визначало журі, у складі якого — Б. М. Колногузенко.

179. Павленко М. Улыбки моря – 2004 : [междунар. детский фестиваль-конкурс] / М. Павленко // Тутти–Информ. — 2004. — № 3/4. — С. 64–67.

Б. М. Колногузенко — голова журі фестивалю.

180. Про внесення доповнень до «Положення про творчі премії міськвиконкому» від 20 листоп. 2003 р. № 1182 та присудження творчих премій міськвиконкому за результатами 2004 р. : рішення Харків. міськ. ради від 1 груд. 2004 р. № 1162 // Слобода. — 2004. — 24 дек. — С. 17.

Про присудження Б. М. Колногузенку премії за створення самотньої творчої програми для участі в Міжнародному конкурсі танцю народів світу (Іспанія).

181. Факультет хореографічного мистецтва : декан Б. М. Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 75-річчя з дня заснування : [монографія] / В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко, М. М. Каністратєнко ; за ред. В. М. Шейка. — Харків, 2004. — С. 223–225.

182. Шейко В. М. Передмова / В. М. Шейко // Віват, Академіє! : вип. 2 : у 2 ч. : дайджест / Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: Л. П. Семенєнко, С. В. Євсєєнко]. — Харків, 2004. — Ч. 1 : (1999–2000). — С. 3–6.

Свідченням високого професіоналізму колективу академії є участь її викладачів у престижних міжнародних конкурсах і фестивалях майстрів мистецтв. Серед них — Б. М. Колногузенко (с. 4).

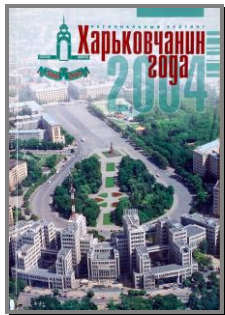
183. Шейко В. М. Харківська державна академія культури / Шейко Василь Миколайович // Новітня історія України: імена, звершення, творчість. — Київ, 2004. — Вип. 2. — С. 70–72.

Серед викладачів, що забезпечують навчально-виховний процес у Харківській державній академії культури, — народний артист України Б. М. Колногузенко (с. 71).

184. Шейко В. Н. Неиссякаемый источник культуры : [ХГАК — 75 лет] / В. Н. Шейко // СНГ. — 2004. — № 2. — С. 6.

Згадуються народний артист України Б. М. Колногузенко і театр народного танцю «Заповіт».

2005

185. Харьковчанин года – 2004 : регион. рейтинг. — Харьков, 2005. — 64 с.

Серед переможців рейтингу в номінації «Діячі культури, науки, мистецтва» — Б. М. Колногузенко. Досягнення: гран-прі Міжнародного конкурсу танців народів світу в Києві, присудження премії Харківського міськвиконкому за створення самотньої творчої програми для участі в Міжнародному конкурсі танців народів світу в Іспанії (с. 30).

2006

186. Борис Колногузенко: народний артист України, професор хореографії, член Української академії наук, голова Харківського обласного осередку Національної хореографічної спілки України, лауреат міжнародних конкурсів // Лауреати творчих премій Харківського міськвиконкому 2006 року / Харків. міська рада, Упр. культури. — Харків, 2006. — С. 15.

Б. М. Колногузенко нагороджений премією за вагомі творчі досягнення в галузі хореографічного мистецтва.

187. Викторова М. Первый блин не комом? / М. Викторова // Слобода. — 2006. — 21 марта. — С. 14.

Народний артист України Б. М. Колногузенко — директор першого відкритого міського конкурсу балетмейстерів.

188. Віват, Академіє! Вип. 3. (2004–2005): дайджест / Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, Л. П. Семененко]. — Харків : ХДАК, 2006. — 228 с.

Про Б. М. Колногузенку див. іменний покажчик до видання.

189. Крымский танцевальный трофей 2006 : [VI Междунар. танцевальный фестиваль] // Туттиденс. — 2006. — № 4/5. — С. 14–19.

Б. М. Колногузенко — голова журі фестивалю.

190. Логвиненко Л. Тих, хто займається народною хореографією, меншає : [розмова з професором хореогр., головою обл. осередку Нац. спілки хореографів, керівником театру нар. танцю «Заповіт» Б. М. Колногузенком про Перший харків. відкритий хореогр. конкурс балетмейстерів] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2006. — 28 берез. — С. 10.

191. Павленко М. Творческое лето Бориса Колногузенко : [интервью с художеств. рук. ансамбля «Заповіт» Б. Н. Колногузенко] / Марина Павленко // Туттиденс. — 2006. — № 4/5. — С. 20–21.

192. Перший Харківський відкритий конкурс балетмейстерів 13 березня 2006 р. // Туттиденс. — 2006. — № 2. — С. 38–41.

Б. М. Колногузенко — автор проекту, директор конкурсу та голова журі.

193. Становление танцевального союза продолжается! // Туттиденс. — 2006. — № 1. — С. 52–53.

Про діяльність Харківського відділення Національної хореографічної спілки України на чолі з Б. М. Колногузенком.

194. Столбецов О. Таланты стальных магистралей : смотр-конкурс народного творчества работников железнодорожного транспорта Украины / О. Столбецов // Веч. Харьков. — 2006. — 28 марта. — С. 4.

Б. М. Колногузенко — заступник голови журі конкурсу.

2007

195. Борис Николаевич Колногузенко: декан факультета хореографического искусства, заведующий кафедрой народной хореографии Харьковской государственной академии культуры, профессор хореографии, народный артист Украины // *Образование и наука Украины: персоналии : Украина – 2007.* — [Харьков], 2007. — С. 72–73.

196. *Культура: творческие премии : [премии Харьк. горисполкома за творческие достижения в 2006 г.] // Слобода.* — 2007. — 5 янв. — С. 18–19.

Б. М. Колногузенку присуждено творчу премію в галузі хореографії.

197. Семенова Н. Н. Регламентация творческой инициативы при создании хореографического текста / Н. Н. Семенова // *Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали наук. конф. молодих учених, 24–25 квіт. 2007 р. / Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2007. — С. 182–183.

Про діяльність методичної лабораторії факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури на чолі з Б. М. Колногузенком.

198. Чілікіна Н. О. Прийоми побудови просторової композиції хореографічних творів / Н. О. Чілікіна // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2007. — Вип. 20 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 215–224.

Про прийоми побудови просторової композиції за класифікацією Б. М. Колногузенка (с. 215, 219).

2008

199. Вища школа Харківщини — кращі імена : обл. конкурс : 10 років. — Харків, 2008. — [44 с.]

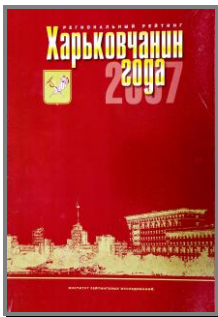
Б. М. Колногузенко — дипломант у номінації «Завідувач кафедри (голова циклової комісії)», 2000 р. (с. 5); дипломант у номінації «Декан факультету (завідувач відділення)», 2004 р. (с. 16); дипломант у номінації «Завідувач кафедри (голова циклової комісії)», 2005 р. (с. 20).

200. Дункевич С. Г. Стилистичні характеристики української сценічної хореографії / С. Г. Дункевич // *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту : зб. наук. пр.* — Рівне, 2008. — Вип. 14. — С. 161–166.

Протягом кількох десятиків років зберігає та передає нащадкам скарби української народно-сценічної хореографії народний артист України Б. М. Колногузенко (с. 162).

201. «Душой исполненный полет» : [цим пушкінським рядком можна охарактеризувати творчий відрізок життєвого шляху Б. М. Колногузенка] // Лидеры XXI столетия. — 2008. — Декабрь. — С. 36–37.

202. Логвиненко Л. Я козачка твоя... : [про долю Клавдії Ківи (Колногузенко) — матері Б. М. Колногузенка] / Леонід Логвиненко // Главное. — 2008. — 26 апр. — С. 1, 3.

203. Харьковчанин года – 2007 : регион. рейтинг. — Харьков, 2008. — 54 с.

Почесне звання лауреата рейтингу в номінації «Діячі науки, культури, мистецтва» присвоєно Б. М. Колногузенку. Досягнення: перемога на Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. П. Вірського; вагомий внесок у підготовку високопрофесійних танцюристів (с. 25).

2009

204. Борис Миколайович Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 80-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — С. 33–35.

205. «Бурсацькому узвозу» — 2 роки!» // Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовтень. — С. 7.

Про численні інтерв'ю та публікації про діяльність Б. М. Колногузенка на шпальтах газети.

206. Велігурська О. «Танець — це рухи душі, народжені та виконані нею» / О. Велігурська // Бурсац. узвіз. — 2009. — Травень. — С. 7.

На базі Харківської державної академії культури спільно з Харківським обласним осередком Національної хореографічної спілки України під керівництвом Б. М. Колногузенка щороку проводяться майстер-класи з різних напрямків хореографічного мистецтва.

207. Віват, Академіє! Вип. 4. (2006–2008) : дайджест : до 80-річчя Харків. держ. акад. культури / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; наук. ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків : ХДАК, 2009. — 198 с.

Про Б. М. Колногузенка див. іменний покажчик до видання.

208. Волосатов А. Б. М. Колногузенко — видатний хореограф України / Волосатов Артем // Славетні земляки — у світовій культурі та пам'яті нащадків : тези обл. іст.-краєзнав. акції учнів. молоді / Харків. облдержадмін., Голов. упр. освіти і науки Харків. облдержадмін., Харків. обл. ст. юних туристів. — Харків, 2010. — С. 247–251.

209. Гордость земли Слобожанской : [нар. артист України, професор, академик, обладатель звань «Лидер України» 2008 г. и «Харьковчанин года» 2004, 2007, 2008 гг. Б. Н. Колногузенко] // Лидеры XXI столетия. — 2009. — № 4. — С. 39.

210. Досє : [Борис Миколайович Колногузенко] // Бурсац. узвіз. — 2009. — Січень. — С. 5.

211. Кафедра народної хореографії // Харківська державна академія культури: до 80-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — С. 84–90.

Про діяльність Б. М. Колногузенка на кафедрі народної хореографії та досягнення кафедри під його керівництвом.

212. Колногузенко Борис Миколайович // Майстри народно-сценічного танцю : біогр. довід. / М-во культури і туризму України, Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [уклад. О. П. Колосок]. — Київ, 2009. — С. 81–82.

213. Куриленко І. А. 20-річний ювілей кафедри народної хореографії : [розмова з Б. Колногузенком про розвиток і становлення ф-ту хореогр. мистецтва ХДАК] / І. А. Куриленко // Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовтень. — С. 4–5.

214. Куриленко І. Свято хореографічного мистецтва на честь всесвітньо відомого хореографа : [Борис Миколайович Колногузенко] // Бурсац. узвіз. — 2009. — Січень. — С. 4.

215. Про нагородження працівників культури і мистецтв Харківської області : Указ президента України від 28 верес. 2009 р. № 774 // Уряд. кур'єр : Орієнтир. — 2009. — 14 жовт.— С. 7.

Б. М. Колногузенка нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня.

216. Справжній подарунок до ювілею // Бурсац. узвіз. — 2009. — Жовтень. — С. 1.

Про нагородження Б. М. Колногузенка орденом «За заслуги» III ступеня.

217. Факультет хореографічного мистецтва : декан факультету — професор Б. М. Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 80-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — С. 82–83.

218. Харківська державна академія культури. Борис Миколайович Колногузенко // *Лауреати нагород : [видав. проект «500 впливових особистостей»]*. — Харків, 2009. — С. 164–165.

219. Харьковчанин года – 2008 : регион. рейтинг. — Харьков, 2009. — 30 с.

Почесне звання лауреата рейтингу в номінації «Діячі науки, освіти, медицини, культури та спорту» присвоєно Б. М. Колногузенку за значні творчі досягнення в галузі хореографічного мистецтва, нагородження Почесною грамотою Харківської міськради (с. 15).

220. Чернобаев В. Мы представляем лучших, лучшие — Украину... : [интервью с нар. артистом Украины, профессором хореографии, акад. Украинской академии наук Б. Н. Колногузенко] / Владимир Чернобаев // *Лидеры XXI столетия*. — 2009. — № 7. — С. 56–57.

221. Чим нам запам'яється 2008-й? // Бурсац. узвіз. — 2009. — Січень. — С. 1–2.

Про нагородження найвищою відзнакою обласної ради «Слобожанська слава» народного артиста України, професора, академіка, декана факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури Б. М. Колногузенка.

222. Шейко В. М. Передмова / В. М. Шейко // *Віват, Академіє! : дайджест / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; наук. ред. С. В. Євсеєнко]*. — Харків, 2009. — Вип. 4 : 2006–2008. — С. 4–8.

Серед викладачів Харківської державної академії культури, які забезпечують навчально-виховний процес, названо Б. М. Колногузенка (с. 6), серед творчих колективів академії згадується лауреат багатьох міжнародних конкурсів і фестивалів театрального мистецтва народної танцю «Заповіт» (с. 7).

223. Шейко В. М. Тенденції розвитку Харківської державної академії культури напередодні 80-річчя свого функціонування / В. М. Шейко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. : до 80-річчя Харків. держ. акад. культури*. — Харків, 2009. — Вип. 25. — С. 4–17.

Про Б. М. Колногузенку як одного з провідних науковців Харківської державної академії культури (с. 13).

224. Яровий О. Хореограф, лідер, козак / Олексій Яровий // Главное. — 2009. — 8 нояб. — С. 4.

Про нагородження Б. М. Колногузенка найвищою відзнакою Харківської обласної ради «Слобожанська слава».

2010

225. Гордеев С. И. Юбилей неподведенных итогов / С. И. Гордеев // Бурсац. узвіз. — 2010. — Лютий. — С. 4–5.

Про участь Б. М. Колногузенка в підготовці науково-методичної документації для відкриття на кафедрі режисури нової дисципліни — хореографічної.

226. Колногузенко Борис Миколайович, декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури, професор хореографії, академік, народний артист України, лауреат 17-ти міжнародних конкурсів / підгот. В. Чернобаєв // Україна – 2010. Известные имена : [междунар. имиджевая программа «Лидеры XXI столетия»]. — Харьков : Издат. Дом «Известные имена», 2010. — С. 68–69.

227. Колногузенко Борис Николаевич — народный артист Украины, профессор хореографии, действительный член (академик) Украинской академии наук // Харьковчанин года – 2009 : регион. рейтинг. — Харьков, 2010. — С. 43.

228. Коваль И. Секреты успеха : интервью с директором Харьк. театра муз. комедии И. Ковалем / И. Коваль ; вели А. Прихожаева, А. Ключко // Губерния. — 2010. — № 12. — С. 42–43.

Сезон 2010 р. в театрі почався гала-концертом «Свято танцю». Один з постановників концерту — народний артист України, професор Б. М. Колногузенко.

229. Урочисте засідання вченої ради на честь 80-річчя Академії культури // Бурсац. узвіз. — 2010. — Лютий. — С. 1–2.

Про нагородження Б. М. Колногузенка Почесним дипломом Академії мистецтв України за наукову, творчу та педагогічну діяльність.

230. Харьковчанин года – 2009 : регион. рейтинг. — Харьков, 2010. — 46 с.

Почесне звання лауреата рейтингу в номінації «Діячі науки, культури, мистецтва, спорту» присвоєно Б. М. Колногузенку. Досягнення: перемоги на всеукраїнських та міжнародних конкурсах хореографії; вагомий внесок у підготовку високопрофесійних танцюристів (с. 24).

231. Янина-Ледовська Є. В. Інтерпретація народного танцю в сучасному хореографічному мистецтві України / Є. В. Янина-Ледовська // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., 18–19 листоп. 2010 р. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури [та ін.]. — Харків, 2010. — С. 59–60.

Сучасний етап розвитку української сценічної хореографії позначений поглибленим дослідженням закономірностей формування танцю на практично-виконавському і теоретико-методичному рівнях (Б. М. Колногузенко та ін.).

2011

232. Борис Николаевич Колногузенко : [единственный в Украине хореограф — лауреат 17 междунар. конкурсов] // Танец в Украине и мире. — 2011. — № 1. — С. 32.

233. Віват, Академіє! Вип. 5. (2009–2010) : дайджест / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; під ред. С. В. Євсеєнко. — Харків : ХДАК, 2011. — 284 с.

Про Б. М. Колногузенка див. іменний покажчик до видання.

234. Высокие награды : [присуждение Б. Н. Колногузенко звания Почетный гражданин Харьк. обл.] // Харьк. известия. — 2011. — 20 авг. — С. 3.

235. «Души прекрасные порывы...»: Борис Николаевич Колногузенко, декан факультета хореографического искусства Харьковской государственной академии культуры, профессор хореографии, академик, народный артист Украины // Регіони України. Відомі імена : [міжнар. іміджева програма «Лідери ХХІ століття»]. — Харків : Вид. Дім «Відомі імена», 2011. — С. 108–109.

236. Иванов С. Подтверждая статус «столицы танца» : вышел первый номер журнала «Танец в Украине и мире» / С. Иванов // Время. — 2011. — 27 апр. — С. 7.

На сторінках журналу представлені харківські майстри і педагоги танцю. Серед них — Б. М. Колногузенко.

237. Костин Г. Долгожданное событие в мире танца : [презентация-концерт первого номера журнала «Танец в Украине и мире»] / Г. Костин // Харьк. известия. — 2011. — 30 апр. — С. 13.

Схвальний відеук Б. М. Колногузенка про перший номер журналу.

238. Островська К. В. Розвиток та збереження національної хореографічної спадщини / К. В. Островська // Проблеми розвитку

сучасного хореографічного мистецтва та шляхи їх вирішення : матеріали ІІ Всеукр. наук.-практ. конф., 17–18 листоп. 2011 р. / М-во культури України, Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. — Луганськ, 2011. — С. 70–73.

Про роль Національної хореографічної спілки України в розвитку та збереженні національної хореографічної спадщини, зокрема науково-методичну роботу, проведення науково-методичних семінарів. Головне місце в семінарі 2009 р. належало факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури (декан факультету — Б. М. Колногузенко).

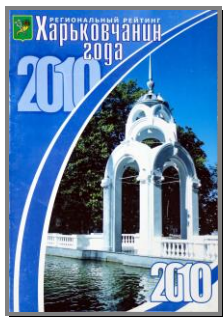
239. Про затвердження складу наглядових рад національних закладів (установ) культури : Розпорядж. Кабінету Міністрів України від 16 лют. 2011 р. № 124-р // Уряд. кур'єр. — 2011. — 20 квіт. — С. 15.

Б. М. Колногузенко — у складі наглядової ради Національного заслуженого академічного ансамблю танцю ім. Павла Вірського.

240. Танець — це життя. Борис Миколайович Колногузенко, народний артист України, академік, декан факультету хореографічного мистецтва, директор і хореограф театру народного танцю «Заповіт» Харківської державної академії культури, художній керівник і головний балетмейстер Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю // *Быть лидером.* — 2011. — № 4. — С. 46–47.

241. Тіщенко О. М. Обрядовий танець як креативна форма репертуару хореографічного шкільного колективу / О. М. Тіщенко // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Херсон. держ. ун-т. — Херсон, 2011. — Вип. 58, ч. 2. — С. 268–272.

Погляди Б. М. Колногузенка на виконавську культуру танцівників та необхідність її виховання (с. 269).

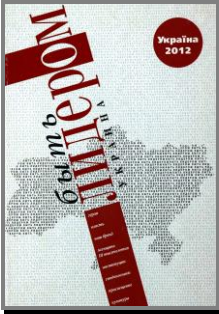
242. Харківчанин года — 2010 : регион. рейтинг. — Харьков, 2011. — 30 с.

Почесне звання лауреата рейтингу в номінації «Діячі науки, культури, мистецтва» присвоєно Б. М. Колногузенку. Досягнення: створення концертної програми для міжнародного проекту з інтеграції європейських культур (с. 16).

243. Шейко В. М. Харківська державна академія культури на шляху реформування: стан та перспективи (2009/2010–2010/2011 навч. рр.) / В. М. Шейко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2011. — Вип. 32. — С. 4–24.

Про Б. М. Колногузенка як члена журі міжнародних, всеукраїнських та регіональних мистецьких конкурсів і фестивалів, зокрема І Всеукраїнського конкурсу народної хореографії ім. М. Вантуха. Знаковою подією в житті академії стало нагородження Б. М. Колногузенка орденом «За заслуги» ІІІ ступеня (с. 5, 17, 19).

2012

244. Борис Николаевич Колногузенко // Быть лидером. Украина: [спец. проект всеукр. обществ.-делового журн. «Быть лидером»]. — Днепропетровск, 2012. — С. 156–159.

245. Борис Николаевич Колногузенко // Харьковщина = Kharkiv region. — Луганск, 2012. — С. 592.

246. Сергеева В. Фестиваль-конкурс удался : первый междунар. фестиваль-конкурс DanceSongFest 2012 / В. Сергеева // Харьк. известия. — 2012. — 20 нояб. — С. 5.

Б. М. Колногузенко — голова журі конкурсу.

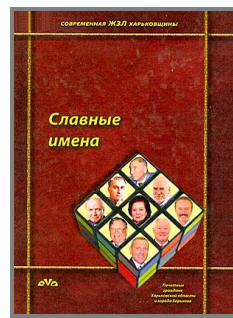
2013

247. Борис Миколайович Колногузенко // Быть лидером. Украина : [спец. проект всеукр. обществ.-делового журн. «Быть лидером»]. — Днепропетровск, 2013. — С. 130–131.

248. Борис Миколайович Колногузенко // Лідери ХХІ століття : офіц. вид. Асамблеї ділових кіл. — Харків, 2013. — № 2 (169). — С. 5.

249. Борис Николаевич Колногузенко // Славные имена / [П. В. Воловник, О. П. Воловник]. — Харьков, 2013. — Гл. 6. — С. 267–320. — (Современная ЖЗЛ Харьковщины ; т. 8).

250. Брагіна Т. М. Проблеми розвитку неперервної культурно-мистецької освіти в Харківській державній академії культури / Т. М. Брагіна // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — Вип. 42 : (спецвип.), ч. 2. — С. 11–19.

Досвід передачі краєвих творчо-виконавських, теоретичних, методичних здобутків має факультет хореографічного мистецтва під керівництвом професора, академіка Б. М. Колногузенка (с. 15).

251. Колногузенко Борис Миколайович // Почесні імена України: еліта держави / [редкол.: Драч І. Ф. та ін.]. — Київ, 2013. — Т. 2. — С. 92.

252. Косиченко В. А. Сутність наукових концепцій підготовки майбутніх учителів хореографії до виховання молоді на засадах етнокультурних традицій / В. А. Косиченко // Засоби навчальної та науково-дослідної роботи : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків, 2013. — Вип. 40. — С. 111–121.

Розкрито сутність наукових концепцій професійної підготовки майбутніх учителів хореографії до виховання молоді на засадах етнокультурних традицій Слобожанщини. Етнопедagogічний аспект, відображений зокрема в працях Б. М. Колногузенка, доводить позитивний вплив танцювального фольклору Слобожанщини на формування національного світогляду майбутніх учителів хореографії (с. 119).

253. Куценко С. В. Використання творчих завдань у процесі формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії на заняттях народно-сценічного танцю / С. В. Куценко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2013. — № 7. — С. 277–287.

Погляди Б. М. Колногузенка на хореографічну композицію (с. 284).

254. Островська К. В. Творчі горизонти Б. М. Колногузенка / К. В. Островська // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — Вип. 40. — С. 204–209.

Досліджується вагомий внесок професора Б. М. Колногузенка в розвиток національної хореографічної культури.

255. Пирлик І. Про почесних громадян Харківщини написали книгу : [презентація 8 тому серії книг «Жизнь замечательных людей Харьковщины»] / І. Пирлик // Слобід. край. — 2013. — 18 черв. — С. 8.

Серед почесних громадян Харківської області — Б. М. Колногузенко.

256. Радієвська А. А. Методи і прийоми стимулювання суб'єктивної зацікавленості учнів молодших класів до розвитку творчих здібностей у лицях мистецтв / А. А. Радієвська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2013. — № 7. — С. 342–349.

Згадується навчальний посібник Б. М. Колногузенка «Методика роботи з хореографічним колективом. Хореографічна робота з дітьми» (с. 344).

257. Халабурдіна О. В. Художня самодіяльність у внз як чинник естетичного виховання студентів / О. В. Халабурдіна // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. — Харків, 2013. — Вип. 33. — С. 226–233.

Наводяться погляди Б. М. Колногузенка на особливості роботи з самодіяльним студентським колективом, зокрема на роль добору репертуару як засобу естетичного виховання студентської молоді.

2014

258. Азізьян О. Колногузенко Борис Миколайович / О. Азізьян // Харківщина : енциклопед. слов. / Харків. облрада, Харків. облдержадмін. ; [ред. рада: С. І. Чернов та ін.]. — Харків, 2014. — С. 173.

259. Билык Е. Информационная социализация иностранных студентов в образовательно-культурной среде высшего учебного заведения Украины / Билык Елена // Science and Education in Australia, America and Eurasia: Fundamental and Applied Science : papers and commentaries the 1st International Academic Conference (Australia, Melbourne, 25 June 2014) / International Agency for the Development of Culture, Education and Science in collaboration with University of Melbourne. — Melbourne, 2014. — Vol. 2. — С. 171–176.

Як результат цілеспрямованої роботи колективу Харківської державної академії культури з формування інформаційної культури іноземних студентів та сприяння їхній інформаційній соціалізації в освітньо-культурному середовищі вищу можна розглядати підготовлений іноземними студентами спеціальності «Кіно-, телемистецтво» дипломний проект — нарис-портрет «Душа, віддана танцю», 2012 р. (про народного артиста України, професора Бориса Колногузенка). Автори — студенти з КНР.

260. Грошовик І. С. Навчання та виховання особистості засобами хореографічного мистецтва / Грошовик І. С. // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 23–24 трав. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2014. — С. 29–32.

Згадується збірка статей Б. М. Колногузенка «Хореографічне мистецтво».

261. Каністратенко М. М. Колногузенко Борис Миколайович / М. М. Каністратенко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. — Київ, 2014. — Т. 14. — С. 64–65.

262. Колногузенко Борис Миколайович // Державні нагороди України. Кавалери та лауреати : довідк.-енциклопед. та біогр. вид. / Укр. конфедерація журналістів, Ін-т біогр. досліджень, Укр. наук. т-во краєзнавства, геральдики та фалеристики, Нац. рейтинги України ; уклад.: Болгов В. В., Болгов В. І. — Київ, 2014. — Т. 5, ч. 2. — С. 117.

263. Островська К. В. Історія та розвиток кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури / К. В. Островська // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 149–156.

Розглянуто й проаналізовано процес становлення та розвитку кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури під керівництвом народного артиста України, професора, академіка, декана факультету хореографічного мистецтва Б. М. Колногузенка.

264. Островська К. В. Історія та сьогодення кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури / К. В. Островська // Тенденції і перспективи розвитку світового хореографічного і музичного мистецтва : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., 18–19 листоп. 2013 р. / М-во освіти і науки України [та ін.]. — Полтава, 2014. — С. 195–198.

Розглянуто та проаналізовано процес становлення та розвитку кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури під керівництвом Б. М. Колногузенка.

265. Шейко В. М. Харківська державна академія культури напередодні ювілею / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарченко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 57–68.

Про наукову мистецьку школу Б. М. Колногузенка і театр народного танцю «Заповіт» (с. 64).

266. Благова Т. О. Формування теорії української народної хореографії в історико-культурологічному вимірі / Т. О. Благова // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. — 2015. — III (30), Iss. 59. — С. 27–30.

Досліджено формування теорії української народної хореографії в контексті культурогенезу танцювального мистецтва. Зроблено висновок про необхідність деталізації практичного досвіду хореографічно-педагогічної діяльності відомих балетмейстерів (Б. М. Колногузенка та ін.) (с. 29).

267. Борис Миколайович Колногузенко // *БІТЬ ЛІДЕРОМ. Україна : [спец. проект всеукр. обществ.-делового журн. «БІТЬ ЛІДЕРОМ»]. — Днепропетровск, 2015. — С. 106–109.*

268. Борис Миколайович Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 35–36.

269. Бортник Е. Вьетнам, комсомол и весна / Екатерина Бортник // *Танец в Украине и мире*. — 2015. — № 1 (9). — С. 14.

Про участь Б. М. Колногузенка та його вихованців у підготовці та проведенні урядових концертів у в'єтнамських містах Ханой та Халонг.

270. Віват, Академіє! Вип. 6. (2011–2013) : дайджест / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; під ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків : ХДАК, 2015. — 186 с.

Про Б. М. Колногузенка див. іменний покажчик до видання.

271. Грошовик І. С. Класичний танець як невід'ємна складова навчання майбутнього вчителя хореографії / Грошовик І. С. // *Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 16–17 трав. 2015 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ін-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2015. — С. 26–28.*

Про погляди Б. М. Колногузенка на класичний танець, розкриті у методичному посібнику «Види мистецтв і хореографії» (с. 28).

272. Кафедра народної хореографії // Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.:

В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 169–174.

Про досягнення кафедри під керівництвом Б. М. Колногузенка.

273. Кафедра сучасної хореографії // Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 174–177.

Про діяльність Б. М. Колногузенка на кафедрі сучасної хореографії та досягнення кафедри під його керівництвом.

274. Колногузенко Борис Миколайович: декан факультету хореографічного мистецтва, народний артист України, директор та хореограф театру народного танцю «Заповіт» Харківської державної академії культури, художній керівник та головний балетмейстер Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю // Літопис освіти і науки України. — Київ, 2015. — С. 128–129.

275. Куриленко І. З газетою 5 років / І. Куриленко // Бурсац. узвіз. — 2015. — Березень. — С. 5.

Серед героїв численних нарисів газети названо Б. М. Колногузенка.

276. Маєстро української хореографії: Борис Миколайович Колногузенко // Почесні громадяни Харківської області (2006–2015) / Харків. облрада, Харків. облдержадмін., Асоц. органів місцевого самоврядування Харків. обл. ; [авт. кол.: А. П. Стожук (голова) та ін.]. — [Харків, 2015]. — С. 295–304.

277. Творчі колективи академії культури на великій сцені оперного театру // Бурсац. узвіз. — 2015. — Червень. — С. 7.

Про святковий концерт, присвячений 50-річчю творчої діяльності Б. М. Колногузенка.

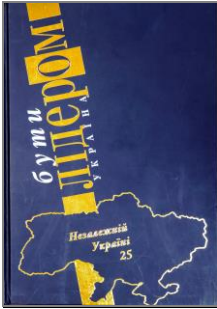
278. Факультет хореографічного мистецтва : декан факультету — народний артист України, професор Борис Миколайович Колногузенко // Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 168.

2016

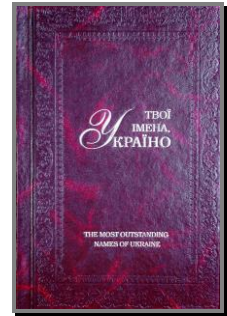
279. Благова Т. О. Динаміка формування концептів професії балетмейстера в Україні (на матеріалі творчості П. П. Вірського) / Т. О. Благова // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Педагогічні науки. — 2016. — Вип. 4. — С. 24–29.

Авторський стиль, творчий почерк П. Вірського наслідували відомі майстри народно-сценічного танцю (в інтерпретації народних періоджерел танцю). Серед них — Б. М. Колногузенко (с. 27).

280. Борис Колногузенко // Бути лідером. Україна : [спец. проект всеукр. сусп.-ділового журн. «Бути лідером»]. — Дніпро, 2016. — С. 54–57.

281. Борис Колногузенко : [біогр. нарис] // Твої імена, Україно = The most outstanding names of Ukraine / [упоряд.: Г. І. Захарченко, Р. В. Захарченко]. — Київ, 2016. — С. 94–95.

282. Гоцалюк А. А. Неотрадиціоналізм як соціокультурний феномен України : дис. ... д-ра філос. наук : 09.00.03 «Соц. філософія та філософія історії» / А. А. Гоцалюк ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. — Київ, 2016. — 430 с.

Досягнення сучасної української національної хореографії — заслуга зокрема постановників студентських хореографічних колективів (Б. М. Колногузенка та ін.) (с. 360).

283. Куценко С. В. Художній образ у народно-сценічному хореографічному мистецтві / Куценко С. В. // Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Умань, 25 черв. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. — Умань, 2016. — С. 44–48.

Про погляди Б. М. Колногузенка на хореографічний образ, викладені в посібнику «Види мистецтв і хореографії» (с. 45).

284. Лиманська О. В. Творчі надбання балетмейстерів Слобожанщини в контексті розвитку української народної хореографії / Лиманська О. В.

// Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. [Серія]: Мистецтвознавство : [зб. наук. пр.]. — Харків, 2016. — № 4. — С. 119–124.

Розкрито роль балетмейстерів Слобожанщини в розвитку української народної хореографії. Особливу увагу приділено висвітленню балетмейстерської діяльності Б. М. Колногузенка. Проаналізовано його авторські хореографічні постановки, що увійшли до унікального фонду творів танцювального мистецтва України.

285. Міжнародний орден — кращому з кращих хореографів України та Європи // Бурсац. узвіз. — 2016. — Червень. — С. 2–3.

Про нагородження Б. М. Колногузенка орденом «International worker of arts ISPI», його творчі досягнення, про театр народного танцю «Заповіт» та Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю.

286. Островська К. В. Вплив хореографічної школи Б. М. Колногузенка на розвиток танцювального мистецтва в Україні / Островська Каріна Володимирівна // Хореографія ХХІ століття: мистецький та освітній потенціал : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квіт. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти [та ін.]. — Київ, 2016. — С. 92–95.

287. Персональний склад науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс] : дод. 1 до наказу М-ва освіти і науки України від 6 квіт. 2016 р. № 375 (у редакції наказу М-ва освіти і науки України від 25 лип. 2016 р. № 872). — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0872729-16> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

Б. М. Колногузенко — у складі науково-методичної комісії 024 «Хореографія».

288. Сапего Я. К. Балетмейстерська творчість Б. Колногузенка в контексті розвитку української хореографічної культури / Я. К. Сапего // Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — Вип. 52. — С. 276–284.

Висвітлено основні біографічні етапи харківського хореографа Б. Колногузенка, які вплинули на його становлення як балетмейстера та сприяли формуванню його балетмейстерського стилю. Проаналізовано його хореографічні твори на матеріалі українського танцю та виявлено особливості балетмейстерської творчості.

2017

289. Бортник К. В. До проблеми образності в бальній хореографії / К. В. Бортник // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац.

акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2017. — С. 381–383.

Серед сучасних дослідників хореографічної образності названо професора Б. М. Колногузенка (с. 382).

290. Віват, Академіє! Вип. 7. (2014–2016) : дайджест / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; під ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків : ХДАК, 2017. — 154 с.

Про Б. М. Колногузенка див. іменний покажчик до видання.

291. Гончарова Н. Признание общественности как наивысшая оценка : имиджевый проект ISPI «Патриот Отечества» / Надежда Гончарова // World City. — 2017. — № 4. — С. 46–47.

Про вручення Б. М. Колногузенку нагороди Інституту соціально-політичних ініціатив — ордена «Патриот Отечества».

292. Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2018 рік : рек. покажч. / Упр. культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. обл. універс. наук. б-ка. — Харків, 2017. — 81 с.

70 років від дня народження Б. М. Колногузенка — українського хореографа, педагога, почесного громадянина Харківської області (с. 30).

293. Пишаємося переможцями XIX обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» // Бурсац. узвіз. — 2017. — Грудень. — С. 6.

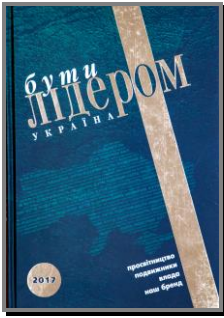
Про участь Б. М. Колногузенка в підготовці урочистої церемонії нагородження переможців конкурсу.

294. Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи : програма IV Міжнар. наук.-практ. конф., 12–13 жовт. 2017 р. / М-во освіти і науки України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Ін-т обдаров. дитини НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Об-ня проф. художників (Ізраїль), Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. — Умань, 2017. — 32 с.

Виступ Б. М. Колногузенка на конференції з доповіддю «Музика в хореографії».

295. Хендрик О. Ю. Поняття contemporary dance та композиції його хореографічного тексту / Хендрик Ольга Юріївна // Вісн. Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — 2017. — № 3. — С. 128–132.

Серед авторів, що висвітлювали композицію танцю та побудову хореографічного тексту, названо Б. М. Колногузенка (с. 131).

296. Хореографічні твори Бориса Колногузенка // *Бути лідером. Україна* : [спец. проект всеукр. сусп.-ділового журн. «Бути лідером»]. — Дніпро, 2017. — С. 6–7.

Фотоколаж хореографічних творів Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю під керівництвом Б. М. Колногузенка.

297. Шейко В. М. Харківська державна академія культури: етапи трансформації / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації* : зб. наук. пр. — Харків, 2017. — Вип. 50. — С. 8–23.

Зокрема про участь Б. М. Колногузенка в роботі Науково-методичної комісії МОН України і в розробці нового покоління державних стандартів вищої освіти (с. 11).

2018

298. Благова Т. Формування концептів професії балетмейстера у контексті розвитку української хореографічної освіти / Тетяна Благова // *Естетика і етика педагогічної дії* : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Київ ; Полтава, 2018. — Вип. 17. — С. 140–151.

Про фахові якості балетмейстера в посібнику Б. М. Колногузенка «Види мистецтв і хореографії» (с. 141).

299. Бортник К. В. Особливості творчого методу, стилю та прийому Б. М. Колногузенка / К. В. Бортник // *Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття* : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 26–27 квіт. 2018 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2018. — С. 150–151.

300. «Закаблуки»: 25 лет на сцене! : [юбилейный концерт Народного ансамбля народного танца] // *Харьк. известия*. — 2018. — 12 апр. — С. 7.

Сценарій ювілейного концерту містив у собі привітання представників влади, серед них — Б. М. Колногузенко, народний артист України, голова Харківської обласної організації Національної хореографічної спілки України.

301. Косарева А. Шлях до успіху: важкий, авантюрний, неповторний : [бесіда з Б. Колногузенком про його життєвий та творчий шлях] / Алла Косарева // *Харьк. известия*. — 2018. — 11 сент. — С. 7.

302. Морозов А. І. Український танець «Гопак» — обробка фольклорного першоджерела чи стилізація? / Морозов Артем Ігорович

// Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — Київ, 2018. — Вип. 40. — С. 360–367.

Згадується доповідь Б. М. Колногузенка «Гопак. Виникнення та розвиток» на науково-практичній конференції «Гопак — національне хореографічне надбання та спадщина українського народу» (2015 р.) як відображення історико-етнографічного напрямку у вітчизняному хореологічному дискурсі (с. 362).

303. Пригода Л. Б. Актуальні аспекти підготовки вчителя хореографії до роботи в початковій школі / Пригода Л. Б. // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т. — Херсон, 2018. — Вип. 84, т. 1. — С. 52–55.

Автор статті розкриває особливості постановочної роботи в дитячому хореографічному колективі і посиляється на посібник Б. М. Колногузенка «Методика роботи з хореографічним колективом. Хореографічна робота з дітьми» (с. 55).

304. Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи : програма V Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 жовт. 2018 р. / М-во освіти і науки України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Ін-т обдаров. дитини НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Об-ня проф. художників (Ізраїль), Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Харків. держ. акад. культури. — Умань, 2018. — 56 с.

Б. М. Колногузенко — у складі організаційного комітету конференції; презентація методичного посібника «Хореографічна композиція» з курсу «Мистецтво балетмейстера».

305. Шейко В. М. Концепти науково-освітньої й управлінської діяльності закладів вищої освіти культури і мистецтв / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації : зб. наук. пр. — Харків, 2018. — Вип. 53. — С. 16–28.

Серед деканів Харківської державної академії культури — висококваліфікованих фахівців, відомих своїми науковими і творчими здобутками, названо Б. М. Колногузенка (с. 19).

2019

306. Борис Миколайович Колногузенко [Електронний ресурс] // Google Академія : сайт. — Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=cJzkiY4AAAAAJ&hl=ru> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Подано статистику цитувань праць Б. М. Колногузенка, індекс Хірша.

307. Віват, Академіє! Вип. 8. (2017–2018) : дайджест / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; під ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків : ХДАК, 2019. — 120 с.

308. Грошовик І. С. Борис Миколайович Колногузенко та театр народного танцю «Заповіт» як взірць розвитку народного танцю в Україні та за її межами [Електронний ресурс] / Грошовик І. С., Куценко С. В. — Режим доступу: <https://studmpf.udpu.edu.ua/wp-content/Статті/Мистецтвознавчі%20студії%203/Грошовик%20І.pdf> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Охарактеризовано найвідоміші хореографічні композиції «Заповіту» «Вишиванка», «Вітає “Заповіт”», «Незвичайні заручини», «Український святковий», «Весняночка».

309. Кафедра народної хореографії [Електронний ресурс] : факультет хореографічного мистецтва ХДАК // Харківська державна академія культури : офіц. сайт. — Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/nh/nh.html> (дата звернення: 14.06.2018). — Назва з екрана.

310. Колногузенко Борис Миколайович [Електронний ресурс] : академік Української академії наук // Українська академія наук : офіц. сайт. — Режим доступу: <http://www.uan.ua/ua/content/> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

311. Колногузенко Борис Миколайович — народний артист України, дійсний член НАН України, професор, академік [Електронний ресурс] // Факультет мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини : офіц. сайт. — Режим доступу: <https://mpf.udpu.edu.ua/kolnohuzenko-borys-mykolajovych/> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

За значний внесок у становлення та розвиток хореографічного мистецтва в Уманському державному педагогічному університеті ім. Павла Тичини Колногузенку Борису Миколайовичу вченою радою університету присвоєно звання «Почесний професор Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини» (2013).

312. Перелік громадських організацій, професійних спілок та інших громадських формувань. Харківський обласний осередок Всеукраїнської хореографічної спілки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://refdb.ru/look/1143752.html> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Б. М. Колногузенко — голова обласного осередку Всеукраїнської хореографічної спілки.

313. Почесні громадяни Харківської області [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : сайт. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Почесні_громадяни_Харківської_області (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Б. М. Колногузенко — почесний громадянин Харківської області з 2011 р.

314. Список народних артистів України [Електронний ресурс] // Gpedia : Your Encyklopedia : сайт. — Режим доступу: <http://www.gpedia.com/uk/gpedia> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Б. М. Колногузенку присвоєно почесне звання народного артиста України (1999 р.).

315. Факультет хореографічного мистецтва ХДАК [Електронний ресурс] // Харківська державна академія культури : офіц. сайт. — Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/hm.html> (дата звернення: 10.06.2019). — Назва з екрана.

Про діяльність факультету на чолі з Б. М. Колногузенком.

2.2 ПРО НАРОДНИЙ АНСАМБЛЬ ТАНЦЮ «ЖАЙВОРОНОК» ХУДОЖНИЙ КЕРІВНИК, ГОЛОВНИЙ БАЛЕТМЕЙСТЕР — Б. М. КОЛНОГУЗЕНКО

1983

316. Литинский С. Полет «Жаворонка» продолжается / С. Литинский // Юж. магистраль. — 1983. — 15 июня.

Про творчі успіхи народного ансамблю танцю під керівництвом Б. М. Колногузенка.

1984

317. Долганов В. Бамовские гастролы «Жаворонка» / В. Долганов // Юж. магистраль. — 1984. — 3 авг. — С. 4.

318. Долганов В. «Жаворонок» танцует на БАМе : творческие маршруты харьковчан / В. Долганов // Крас. знамя. — 1984. — 5 сент.

Успіх гастролей народного ансамблю танцю — заслуга його художнього керівника та головного балетмейстера Б. М. Колногузенка.

319. Долганов В. «Жайворонок» летит на БАМ : [бесіда з Б. М. Колногузенком про бамівські гастролі] / В. Долганов // Вечір. Харків. — 1984. — 2 лип.

320. Долганов В. Завтра снова дорога... / В. Долганов // Крас. знамя. — 1984. — 22 авг.

Про діяльність Б. Колногузенка на посаді художнього керівника народного ансамблю танцю «Жайворонок».

321. Полянецкий В. Традиционный весенний праздник / В. Полянецкий // Юж. магистраль. — 1984. — 20 апр. — С. 3.

Участь народного ансамблю танцю «Жайворонок» в огляді художньої самодіяльності.

322. Старушенко Е. Букеты радости и грусти / Е. Старушенко, В. Стариченко // Юж. магистраль. — 1984. — 17 авг. — С. 4.

Участь народного ансамблю танцю «Жайворонок» у роботі агітпоїзда.

1985

323. Ланкис И. «Мир тебе, планета Земля!» : [участие в вечере народного ансамбля танца «Жаворонок»] / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1985. — 15 марта.

324. Литинский С. Расцветают народные таланты / С. Литинский // Юж. магистраль. — 1985. — 5 мая. — С. 4.

Участь народного ансамблю танцю «Жайворонок» в огляді художньої самодіяльності.

325. [Успехи «Жаворонка»] : фото // Юж. магистраль. — 1985. — 19 июля. — С. 4.

Про успішні виступи народного ансамблю танцю «Жайворонок» у Москві, Києві і за кордоном.

1986

326. Андреев Е. «Жаворонок» — ансамбль семейный / Е. Андреев // Крас. знамя. — 1986. — 5 окт.

327. Всегда в поиске : из опыта работы самодеятельного танцевального ансамбля «Жаворонок» : [буклет] / отв. за вып. В. И. Томчук ; Дорпрофсож Южной желез. дороги, Харьк. дворец культуры железнодорожников. — Харьков : Облполиграфиздат, 1986. — 10 с.

328. [Всесоюзный фестиваль народного творчества] / фото П. Зонova // Крас. знамя. — 1986. — 5 марта. — С. 4.

Участь у фестивалі народного ансамблю танцю «Жайворонок».

329. Долганов В. Сибирские маршруты «Жаворонка» / В. Долганов // Юж. магистраль. — 1986. — 22 окт.

Участь народного ансамблю танцю «Жайворонок» у спеціальному рейді агітпоїзда, присвяченому 150-річчю залізниці та 100-річчю Транссибу.

330. Ланкис И. «Дорогие наши «жаворонки» : к 40-летию творческой деятельности коллектива / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1986. — 25 апр. — С. 4.

331. Ларіонова Л. Театр танцю «Жайворонок» : 40-річчя ансамблю танцю Палацу культури залізничників / Л. Ларіонова // Вечір. Харків. — 1986. — 7 серп.

332. Маршрут «Жаворонка» // Юж. магистраль. — 1986. — 10 сент. — С. 4.

333. Окрыленность : [о гастролях и участниках нар. ансамбля танца «Жаворонок»] // Юж. магистраль. — 1986. — 7 нояб.

334. Панасенко В. Сибірський танець «Жайворонка» : [участь нар. ансамблю танцю в рейді агітпоїзда] / В. Панасенко // Вечір. Харків. — 1986. — 6 листоп. — С. 3.

335. Попрушко О. У нас в гостях «Жаворонок» / О. Попрушко // Комсомолец Забайкалья. — 1986. — 21 сент.

Про історію створення самодіяльного народного танцювального ансамблю, досягнення колективу під керівництвом Б. Колногузенка, гастролі Забайкаллям.

336. Танці «Жаворонка» // Гудок. — 1986. — 5 нояб.

Про творчі успіхи ансамблю.

1987

337. Бонжур, «Жайворонок» : [гастролі ансамблю у Франції] // Вечір. Харків. — 1987. — 21 листоп.

338. Инина Л. Хороши «Парубоцькі жарти» : [первый респ. конкурс новых концертных номеров нар. и соврем. хореографии] / Л. Инина // Юж. магистраль. — 1987. — 20 марта.

У заключному турі фестивалю взяв участь народний ансамбль танцю «Жайворонок» з танцем «Парубоцькі жарти» в постановці Б. М. Колногузенка, який отримав звання дипломанта республіканського конкурсу балетмейстерів.

339. Ковач В. Праздник мастеров : с дорожного слета победителей соревнования за звание «Лучший по профессии» / В. Ковач // Юж. магистраль. — 1987. — 19 апр.

Учасників свята вітають танцівники народного ансамблю танцю «Жайворонок».

340. Ланкис И. Бонжур, «Жаворонок»! / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1987. — 13 нояб.

Враження Б. Колногузенка та солістів ансамблю від гастролей у Парижі.

341. Ланкис И. Язык танца — язык мира / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1987. — 19 авг.

Творча зустріч самодіяльних артистів народного ансамблю танцю «Жайворонок» з фольклорним танцювальним клубом м. Бруклін.

342. [Творческие контакты народного ансамбля танца «Жаворонок»] / фото И. Минделя // Юж. магистраль. — 1987. — 22 февр.

343. Творчі контакти : Харків — Бруклін // Вечір. Харків. — 1987. — 13 серп.

Творча зустріч народного ансамблю танцю «Жайворонок» з фольклорним танцювальним клубом м. Бруклін.

1988

344. Ланкіс І. Народження танцю / І. Ланкіс // Вечір. Харків. — 1988. — 5 серп.

Як народжуються танцювальні композиції в народному ансамблі танцю «Жайворонок».

345. Танці на хвилях : [бесіда з худож. керівником нар. ансамблю танцю «Жайворонок», заслуж. працівником культури України Б. М. Колногузенком] // Вечір. Харків. — 1988. — 29 жовт.

1989

346. [25-річний ювілей народного ансамблю танцю «Жайворонок»] / фото Й. Мінделя // Вечір. Харків. — 1989. — 20 трав.

347. Зорина Л. Аплодисменты, аплодисменты / Л. Зорина // Юж. магистраль. — 1989. — 18 авг. — С. 4.

Про творчу поїздку народного ансамблю танцю «Жайворонок» до Москви і нагородження колективу почесними дипломами та грамотами.

348. Литинский С. Высокого полета, «Жаворонок»! / С. Литинский // Юж. магистраль. — 1989. — 7 июня.

Ювілей народного ансамблю танцю «Жайворонок».

349. Отчет «Жаворонка» // Юж. магистраль. — 1989. — 7 мая. — С. 3.

1990

350. Инина Л. Успех «Жаворонка» / Л. Инина // Юж. магистраль. — 1990. — 19 апр. — С. 4.

351. Ланкис И. «Жаворонок» летит за океан / И. Ланкис // Юж. магистраль. — 1990. — 14 июля.

Гастролі народного ансамблю танцю «Жайворонок» Харківського палацу культури залізничників.

352. Тихонова І. Американці аплодували стоячи / І. Тихонова // Вечір. Харків. — 1990. — 11 серп. — С. 2.

Про виступ народного ансамблю танцю «Жайворонок» у культурній програмі Ігор доброї волі в Сієтлі.

353. Харків'яни їдуть у Сієтл : [для участі в культурній програмі Ігор доброї волі народний ансамбль танцю «Жайворонок» вирушає до США] // Вечір. Харків. — 1990. — 23 лип. — С. 1.

**2.3 ПРО ТЕАТР НАРОДНОГО ТАНЦЮ «ЗАПОВІТ»
ДИРЕКТОР І ГОЛОВНИЙ ХОРЕОГРАФ —
Б. М. КОЛНОГУЗЕНКО**

1990

354. В гості — в Цинциннатті // Крас. знамя. — 1990. — 6 нояб.
Згадується театр народного танцю «Заповіт».

1991

355. Тихонова І. Танца ради танца — не будет / Інна Тихонова // Веч. Харьков. — 1991. — 2 июля.
Про становлення «Заповіту» як театру танцю.

1992

356. Не все гладко было в Ровно, где проходил 1-й всеукраинский смотр-конкурс ансамблей песни и танца // Событие. — 1992. — 25 нояб.
Театр народного танцю «Заповіт» отримав спеціальний приз Українського центру народної творчості «Кращому колективу конкурсу».

357. Стариченко В. «Заповіт» — не промах / В. Стариченко // Событие. — 1992. — 25 июля.
Про участь театру народного танцю «Заповіт» у Міжнародному конкурсі хореографічних ансамблів у м. Красноярськ.

1993

358. Васин В. Успех в Бельгии / В. Васин // Панорама. — 1993. — № 30.
Участь «Заповіту» в ХІХ Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в Бельгії.

359. Гринчук Г. Свято танцю : [Всеукр. огляд самодіял. ансамблів нар. танцю] / Г. Гринчук // Посвіт. — 1993. — № 1. — С. 4.
Участь у конкурсі театру народного танцю «Заповіт».

360. Дрибецкая Т. «Заповіту» аплодирует Бельгия : [на междунар. фестивале фольклор. танцев] / Т. Дрибецкая // Время. — 1993. — 7 авг.

361. Ковальчук М. Шана великому Кобзареві / Микола Ковальчук // Событие. — 1993. — 29 мая.
Участь театру народного танцю «Заповіт» в урочистостях, присвячених Т. Г. Шевченку.

362. Мамонтов А. Зажжены огни Хануки : [древний еврейский праздник] / А. Мамонтов // Слобода. — 1993. — 18 дек.
У святкуванні брав участь театр народного танцю «Заповіт».

363. Пасько А. Перетанцювали всіх / А. Пасько // Слобід. край. — 1993. — 18 жовт.
Про успіх «Заповіту» на Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в м. Холлайн (Бельгія) та Міжнародному фестивалі українського фольклору «Берегиня» в Луцьку.

364. Пилюгина Н. Еще один успех «Заповіту» / Наталья Пилюгина // Веч. Харьков. — 1993. — 26 окт.

Про виступ «Заповіту» на другому Міжнародному фестивалі українського фольклору «Берегиня» в м. Луцьк.

365. Представлятимуть Україну // Слобід. край. — 1993. — 17 лип.

Участь «Заповіту» в Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в Бельгії.

366. Тихонова И. «Фестиваль бельгийского пива» приглашает на «бис» / Инна Тихонова // Веч. Харьков. — 1993. — 31 июня. — С. 1.

На 19 Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в бельгійському місті Холлайн театр народного танцю «Заповіт» названо кращим ансамблем десятиріччя.

367. Тихонова І. «Заповіт» гастролує, «Аско» фінансує / Інна Тихонова // Вечір. Харків. — 1993. — 13 лип.

Про виступи «Заповіту» в Польщі, Німеччині, Бельгії та плани колективу на майбутнє.

368. A Hollain, la Foire bat son plein : Les artisans vous attendent encore demain / ph. M. Nansion // Nord Éclair. — 1993. — 20 juil.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у 19 Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в м. Холлайн (Бельгія).

369. Metteur en scène et chef de ballet, maire émérite ès arts lauréat du concours international Boris Kolnogouzenko : auréat du concours international de danse Lauréat du festival international d'art Théâtre ukrainien de danse «Zapovit» / XIX-ième festival international de danse folklorique. — Belgique, 1993. — 6 p.

Програма концерту театру народного танцю «Заповіт» на 19 Міжнародному фестивалі фольклорного танцю в м. Холлайн (Бельгія).

370. C. D. La XIX-e Artifoire a bien débuté / C. D. // Le courrier de L'Escaut. — 1993. — 19–21 juil. — P. 3.

Гастролі «Заповіту» у Франції.

1994

371. Владимиров К. А когда же мы увидим «Заповіт»? : [о театре танца ХГИК] / К. Владимиров // Время. — 1994. — 5 мая.

372. Как удержать таланты дома? // Веч. Харьков. — 1994. — 2 июля.

Про випускників Б. М. Колногузенка та майбутні гастролі театру народного танцю «Заповіт» до Італії.

373. Клецов А. Ущипните Удачу за пяточок : [участие театра народного танца «Заповіт» в студенческом карнавале] / А. Клецов // Время. — 1994. — 29 дек.

374. Пилюгина Н. Харьковские парни на Кавказе / Н. Пилюгина // Харьк. известия. — 1994. — 25 окт.

Про нагороди, які отримав театр народного танцю «Заповіт» на фестивалях «Танці над Ельбрусом» та «Зорі Владикавказу».

375. Суанов М. Вместе танцуем, вместе поем, вместе будем в дружбе жить / М. Суанов // Совет. молодежь. — 1994. — 30 сент.

Участь «Заповіту» в I міжнародному фестивалі «Танці над Ельбрусом».

376. Толасова Б. Искусство раздвигает горизонты : [III Междунар. фестиваль фольклор. танца «Зори Владикавказа – 94»] / Б. Толасова // Север. Осетия. — 1994. — 23 сент.

Один з учасників фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

377. Чепалов А. В Нальчике и Владикавказе всех удивил «Заповіт» / А. Чепалов // Время. — 1994. — 25 окт.

Про виступ «Заповіту» на фольклорних фестивалях «Танці над Ельбрусом» та «Зорі Владикавказу».

378. Чепалов А. Гопак в Нью-Йорке / А. Чепалов // Труд. — 1994. — 23 июля.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» у США.

379. Чепалов А. На балу удачи : вечер, посвященный первому выпуску хореогр. отд-ния Харьк. ин-та культуры / А. Чепалов // Время. — 1994. — 30 июня.

Історія створення театру народного танцю «Заповіт».

380. Чепалов А. [Театр танца «Заповіт» получил звание лауреата молодежного фестиваля искусств «Арт-сессия – 94»] / [А. Чепалов] // Simop. — 1994. — № 45.

381. Чепалов А. «Эльбрус подо мною!» / А. Чепалов // Труд. — 1994. — 3 дек.

Виступи театру танцю «Заповіт» на фестивалі «Звезды Владикавказа» і на I Міжнародному фольклорному фестивалі «Танці над Ельбрусом».

1995

382. Доманська Г. Слобожанщина гостює в Галичині / Галина Доманська // За вільну Україну. — 1995. — 31 жовт. — С. 1.

В урочистому концерті програми Днів Харківщини на Львівщині брав участь театр народного танцю «Заповіт».

383. Духовна спадщина Слобожанщини : [на базі Харків. центру нар. творчості працює театр нар. танцю «Заповіт»] // Посвіт. — 1995. — № 1. — С. 15–17.

384. Золотых Г. «Княжий» Львов встречает харьковчан : [Дни Харьковщины на Львовщине] / Галина Золотых // Веч. Харьков. — 1995. — 31 окт.

Участь «Заповіту» в концерті харківських майстрів мистецтв.

385. Логвиненко Л. Аматори, гідні професіоналів : [розмова з керівником театру нар. танцю «Заповіт», заслуж. працівником культури

України, зав. кафедри хореографії ХДК Б. Колногузенком про тріумф колективу на міжнар. фестивалі на острові Канта в Калінінграді] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 1995. — 12 верес.

386. Лукашов В. Театр народного танцю «Заповіт»: лауреат Міжнародних конкурсів і фестивалів : [буклет] / Володимир Лукашов. — [Харків, 1995]. — 6 с.

387. Романовский В. У нас — одна заря! / Вячеслав Романовский // Веч. Харьков. — 1995. — 27 апр.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у Всеукраїнській акції «Слобожанський Великдень».

388. Романовский В. Харькову это под силу! : [беседа с Б. Колногузенко о хореогр. искусстве, творческих планах и театре нар. танца «Заповіт»] / В. Романовский // Вечерний Харьков. — 1995. — 13 апр.

389. Романчук В. Сколівщина — Слобожанщина: дружба міцніє : [Дні культури Харкова на Львівщині] / Василь Романчук // Бойківська думка. — 1995. — 5 листоп.

Учасник святкового концерту — театр народного танцю «Заповіт», ведучий програми — Б. М. Колногузенко.

390. Чепалов А. Красноречивей эсперанто... : [29 апреля — Междунар. день танца; юбиляры этого месяца — С. Лифарь и В. Авраменко] / А. Чепалов // Время. — 1995. — 4 мая.

Участь «Заповіту» у святковому вечорі, присвяченому 100-річчю від дня народження В. Авраменка (м. Київ, Національна опера України).

391. Ясинский В. Харьковское отражение в галицком зеркале : [Дни Харьковщины на Львовщине] / В. Ясинский // Время. — 1995. — 14 нояб.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у концерті.

1996

392. Логачева Р. Подружились гопак и фламенко : [гастрольная поездка театра народного танца «Заповіт» по городам Испании и Португалии] / Рита Логачева // Веч. Харьков. — 1996. — № 108.

393. Логвиненко Л. До Португалії через Польщу : [розмова з Б. Колногузенком] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 1996. — 8 черв.

Тріумфатором повернувся з Польщі театр народного танцю «Заповіт», який представляв Україну на I Міжнародному фестивалі фольклорних хореографічних колективів.

394. Логвиненко Л. Покуть — місце найпочесніше : [Міжнар. фестиваль традиційної нар. культури «Покуть»] / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1996. — 15 лют.

Учасник фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

395. Хомайко Ю. Праздник открывает «Заповіт» : [право выступить с первым концертом на I Междунар. фестивале «Покуть» предоставлено театру нар. танца «Заповіт»] / Ю. Хомайко // Веч. Харьков. — 1996. — 15 янв.

396. Ясинский В. Сегодня большие смотрины на «Слобожанской толоке» : [Междунар. фестиваль традиционной нар. культуры «Покуть»] / В. Ясинский // Время. — 1996. — 15 февр.

Учасник фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

1997

397. Зоряний В. Наша пісня, наша правда... / Віталій Зоряний // Слобода. — 1997. — 27 серп.

Святкування з нагоди шостої річниці незалежності України та участь у святковому концерті театру народного танцю «Заповіт».

398. Лукашов В. Шлях до сердець : [театр народного танцю «Заповіт»] / Володимир Лукашов // Тутти–Информ. — 1997. — № 3. — С. 42–43.

Про переможні виступи «Заповіту» в 1990–1997 рр.

399. Марченко О. Допоки топчеш ряст / Олекса Марченко // Слобід. край. — 1997. — 31 лип. — С. 4.

Про успіхи та міжнародне визнання народного ансамблю танцю «Жайворонок» та театру народного танцю «Заповіт».

400. Шейко В. М. ХДІК на порозі ХХІ століття / В. М. Шейко // Вісн. Кн. палати. — 1997. — № 2. — С. 12–13.

Про міжнародне визнання творчого колективу Харківського державного інституту культури — театру народного танцю «Заповіт».

401. Шейко В. Н. «Осень» вышла за пороги академии культуры : [интервью с ректором ХГИК, профессором В. Н. Шейко] / В. Н. Шейко ; беседовал В. Романовский // Веч. Харьков. — 1997. — 24 окт.

Про фестивальний марафон «Слобожанська осінь» та участь у ньому театру народного танцю «Заповіт».

1998

402. Аркина И. Вооружен и очень опасен : [интервью с Б. Колногузенко] / И. Аркина // Метро–Пресс. — 1998. — 8 июня.

Про зарубіжні гастролі театру народного танцю «Заповіт».

403. Вантух М. «...коли артист задоволений собою, він вмирає» / Мирослав Вантух // Тутти–Информ. — 1998. — № 2 — С. 40.

На запрошення Національної філармонії України відбувся сольний концерт театру народного танцю «Заповіт».

404. Григор'єв М. «Ми — з Слобожанщини» / Микола Григор'єв // Вечір. Київ. — 1998. — 28 лют.

Про звіт творчих колективів Харківського державного інституту культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт», на столичних сценах.

405. Конькова Г. На рівні професіоналів / Галина Конькова // Культура і життя. — 1998. — 18 берез.

Театр народного танцю «Заповіт» на сцені Українського дому в межах звіту творчих колективів Харківського державного інституту культури.

406. Конькова Г. Харківський інститут культури — перший і кращий / Галина Конькова // Україна молода. — 1998. — 11 берез.

Про виступ творчих колективів Харківського державного інституту культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт», на столичних сценах Колонного залу філармонії та Українського дому.

407. Логвиненко Л. Барвінок восени... розквітнув / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1998. — 17 верес.

Про участь театру народного танцю «Заповіт» в урочистостях, присвячених Барвінківщині.

408. Логвиненко Л. Душа українського танцю / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1998. — 7 лип.

Театр народного танцю «Заповіт» готується гастролювати по Румунії, Болгарії, Туреччині.

409. Логвиненко Л. Петрівочка — рідна тітонька / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1998. — 25 черв.

Театр народного танцю «Заповіт» — учасник фольклорного фестивалю «Чугуївська криниця».

410. Логвиненко Л. Як козаки жартували в Іспанії / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1998. — 24 верес.

Про гастролі театру народного танцю «Заповіт» в Іспанії.

411. На краю Європи // Тутти-Інформ. — 1998. — № 3. — С. 44.

Гастроли «Заповіту» в Західній Європі.

412. Николаев Н. Золотой клинок Испании харьковскому «Заповіту» / Николай Николаев // Веч. Харьков. — 1998. — 21 мая.

Про гастроли театру народного танцю «Заповіт» у Західній Європі та отримання нагород Б. Колногузенком.

413. Романовский В. Вода «Чугуевской криницы»: [в гостях фольклорного фестивалю — театр нар. танца «Заповіт»] / Вячеслав Романовский // Веч. Харьков. — 1998. — 20 июня.

414. Сокоринская В. Харьков — Киев: две столицы искусств / Веда Сокоринская // Культура. — 1998. — 4–17 мая.

Про факультет хореографічного мистецтва Харківського державного інституту культури та театр народного танцю «Заповіт».

415. Степанченко Г. Про харків'ян, котрі полонили академічну столицю / Галина Степанченко // Хрещатик. — 1998. — 14 квіт.

Про звіт творчих колективів Харківського державного інституту культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт», на столичних сценах.

416. Шейко В. Культура з академічним дипломом : [інтерв'ю з ректором Харківської державної академії культури В. М. Шейком] / В. Шейко ; розмову вів Г. Конопельцев // Слобід. край. — 1998. — 14 лип.

Звіт творчих колективів Харківської державної академії культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт», у Києві.

417. Шейко В. Н. Академію признала столица : [беседа с ректором В. Н. Шейко о присвоении ХГИК статуса академии, творческих достижениях вуза и театра нар. танца «Заповіт»] / В. Н. Шейко ; беседу вели В. Романовский, А. Филатов // Веч. Харьков. — 1998. — 11 июля.

1999

418. Александрова В. «Шевченко завжди молодий» / В. Александрова // Слобід. край. — 1999. — 11 берез.

Участь «Заповіту» в урочистостях з нагоди ювілею Т. Г. Шевченка.

419. Дрозд Н. Виват, академія! / Наталя Дрозд // Слобода. — 1999. — 12 окт.

Про святкування 70-річчя Харківської державної академії культури та участь у ньому театру народного танцю «Заповіт».

420. Дяченко Н. Вчора и сегодня : [70-летний юбилей ХГАК] / Н. Дяченко // Слово ветерана. — 1999. — 2 окт. — С. 2.

Серед творчих колективів академії — театр народного танцю «Заповіт».

421. Льїна Т. «Слобожанські передзвони» втішають серця / Тетяна Льїна // Культура і життя. — 1999. — 16 жовт.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у творчому звіті областей України.

422. Киреев В. Праздник удался / В. Киреев // Слово ветерана. — 1999. — 2 окт. — С. 2.

Про святкування 70-річчя Харківської державної академії культури та участь у ньому театру народного танцю «Заповіт».

423. Логвиненко Л. Долинули аж до Києва / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1999. — 9 жовт.

Концерт «Слобожанські передзвони». Хореограф — Б. М. Колногузенко. Учасник концерту — театр народного танцю «Заповіт».

424. Логвиненко Л. Свято національного танцю / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1999. — 27 листоп.

Про святкування 10-річчя кафедри хореографії Харківської державної академії культури на чолі з Б. М. Колногузенком та творчі здобутки театру народного танцю «Заповіт».

425. Логвиненко Л. «Слобожанські передзвони» у Києві / Л. Логвиненко // Слобід. край. — 1999. — 14 жовт.

У творчому звіті майстрів мистецтв і народних колективів Харківської області брав участь театр народного танцю «Заповіт».

426. Польская И. Молодость Харьковщины / Ирина Польская // Слобода. — 1999. — 27 апр.

У концерті, присвяченому завершенню роботи колегії Міністерства освіти України, узяв участь «Заповіт».

427. Польская И. Финал фестиваля — пролог к юбилею: академия культуры на пороге своего 70-летия / Ирина Польская // Слобода. — 1999. — 5 февр.

Про участь театру народного танцю «Заповіт» у концерті творчих колективів Харківської державної академії культури у межах фестивалю «Харків мистецький».

428. Театр народного танцю «Заповіт»: [худож. керівник, голов. балетмейстер — Б. М. Колногузенко]: [буклет]. — [Харків, 2000]. — 8 с.

429. Чепалов А. Мелодии чистых криниц: [фестиваль «Экофольк – 99»] / Александр Чепалов // Труд–7. — 1999. — 16 сент.

Про участь у фестивалі театру народного танцю «Заповіт».

430. Шейко В. Н. В новый год в новом статусе: [ХГИК успешно прошел испытания и аккредитован в ранг академии: интервью] / В. Н. Шейко; беседовала Н. Шумакова // Панорама. — 1999. — № 1. — С. 14.

Гордість академії — лауреат багатьох конкурсів театр народного танцю «Заповіт».

431. Шейко В. Виват, академия! : [интервью] / В. Н. Шейко; беседовал Вячеслав Романовский // Веч. Харьков. — 1999. — 22 сент.

Про творчі досягнення Харківської державної академії культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт».

432. Шейко В. «Прадід», сучасніший за «онуків»: [інтерв'ю] / В. Шейко; розмовляла І. Криклива // Голос України. — 1999. — 20 трав.

Про досягнення Харківської державної академії культури, зокрема театру народного танцю «Заповіт», у хореографічному мистецтві.

433. Шердиц К. Спешите видеть / К. Шердиц // Слобода. — 1999. — 29 серп.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у святкуванні дня міста Харкова.

434. «Экофольк – 99»: [Междунар. фольклористический фестиваль молодежи и студентов] // Тутти–Информ. — 1999. — № 3/4. — С. 26.

Учасник фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

2001

435. Александров А. «Коммунар» принимает поздравления: [торжеств. вечер, посвящ. Дню ракетно-космической отрасли Украины и 40-летию полета Ю. Гагарина в космос] / А. Александров // Время. — 2001. — 14 апр.

Серед привітань творчих колективів Харкова — виступ театру народного танцю «Заповіт».

436. Андрійчук П. Симфонія землі слобожанської : [II Всеукр. фестиваль майстрів мистецтв та худож. колективів] / П. Андрійчук // Культура і життя. — 2001. — 8 верес.

Серед учасників фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

437. «Вас вітає Харківщина!» : в національному Дворці «Україна» прошел отчет мастеров искусств и творческих коллективов нашей области // Слобода. — 2001. — 17 июля. — С. 1.

Учасник звіту — театр народного танцю «Заповіт».

438. Летние гастролы «Заповіта» : [Польша, Германия, Франция, Испания, Португалия, Италия] // Тутти-Информ. — 2001. — № 3. — С. 39.

439. Логвиненко Л. Осінь хотмизька : [фестиваль слов'ян. культури] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2001. — 18 верес.

Серед фольклорних народних самодіяльних пісенних і танцювальних колективів — театр народного танцю «Заповіт».

440. Логвиненко Л. Тепер в Іспанії знають про Україну, а не лише про «Динамо» : [бесіда з Б. М. Колногузенком про гастролі нар. танцю «Заповіт» у Португалії та Іспанії] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2001. — 11 верес. — С. 3.

441. Шлях до сердець // Слобід. край. — 2001. — 13 лип. — С. 15.

Спецвипуск газети присвячений творчому звіту майстрів мистецтв Харківської області у м. Кисві в Національному палаці «Україна». Серед учасників концерту — театр народного танцю «Заповіт».

2002

442. Егоров А. Искусством зрителя пленит ансамбль танца «Заповіт» : [чествование театра народного танца] / Александр Егоров // Веч. Харьков. — 2002. — 25 апр.

443. Морозко Л. Слобожанські діаманти : [досягнення закладів вищої освіти Харкова] / Л. Морозко // Культура і життя. — 2002. — 14 серп.

Широко відомий театр народного танцю «Заповіт» Харківської державної академії культури.

444. Чепалов О. Десять заповідей «Заповіту» : [ювілейний концерт театру нар. танцю «Заповіт»] / Олександр Чепалов // Культура і життя. — 2002. — 19 черв.

2003

445. В 2004 году Харьковской государственной академии культуры исполнится 75 лет // Тутти-Информ. — 2003. — № 2. — С. 5.

Гордість академії — театр народного танцю «Заповіт».

446. Галаур С. Шельменко сміється у глибинці : [фестиваль гумору «Шельменко вітає!»] / С. Галаур // Уряд. кур'єр. — 2003. — 6 груд. — С. 9.

Серед учасників гала-концерту — театр народного танцю «Заповіт».

447. Логвиненко Л. В Іспанії цінуються харківські хореографи / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2003. — 12 черв.

Державний іспит складає десятий випуск професора кафедри народної хореографії Б. М. Колногузенка. Серед випускників — учасники «Заповіту».

448. Логвиненко Л. Харківські танцювальні колективи — найкращі в Україні : [інтерв'ю з Б. Колногузенком] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2003. — 6 листоп.

Про участь та перемогу театру народного танцю «Заповіт» у хореографічному конкурсі ім. Павла Вірського.

449. Логвиненко Л. «Шельменко вітає!» : [фестиваль-конкурс гумору] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2003. — 11 листоп.

Серед учасників гала-концерту фестивалю — театр народного танцю «Заповіт».

450. Логвиненко Л. Щоб у вас і в нас усе було гаразд / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2003. — 13 січ.

Слобожанські фольклорні традиції театру народного танцю «Заповіт».

451. Матвійчук Ж. «Веселкова Терпсихора» — свято танцю і краси / Ж. Матвійчук // Культура і життя. — 2003. — 25 черв.

На III Міжнародному фестивалі-конкурсі танців народів світу «Заповіт» посів перше місце в номінації «В».

452. Міжнародний фестиваль журналістики «Віра. Надія. Любов» : [буклет]. — [Харьков, 2003]. — 16 с.

Серед учасників гала-концерту церемонії нагородження лауреатів Сьомого міжнародного фестивалю журналістики — театр народного танцю «Заповіт» (с. 6).

453. Новий успіх «Заповіта» из Харькова // Тутти-Інформ. — 2003. — № 3/4. — С. 39.

Перше місце на Всеукраїнському конкурсі народної хореографії, присвяченому 100-річчю від дня народження П. Вірського.

2004

454. «Веселкова Терпсихора» : [IV Міжнарод. фестиваль-конкурс танца народів мира] // Тутти-Інформ. — 2004. — № 2. — С. 43.

У номінації «Ансамблі малих форм» кращим було визнано театр народного танцю «Заповіт», а також вручено гран-прі конкурсу.

455. Джерелянський П. Мовою танцю = By the Language of Dance : [театр народного танцю «Заповіт»] / Петро Джерелянський // Губернія. — 2004. — № 9. — С. 44–45.

456. Лісничий М. Здобутки молодих / Микола Лісничий // Губернія. — 2004. — № 9. — С. 26–27.

Про здобутки студентських творчих колективів Харкова, зокрема театру народного танцю «Заповіт».

457. Логвиненко Л. Іспанські ритми Бориса Колногузенка / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 9 верес.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» в Іспанії.

458. Логвиненко Л. Любив, боровся і страждав / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 11 берез.

Участь «Заповіту» в урочистому вечорі, присвяченому 190-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка.

459. Логвиненко Л. Майбутнє спонукає до співробітництва : [участь харків. делегації у святкуванні 70-річчя створення Курської обл.] / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 5 жовт.

Виступ театру народного танцю «Заповіт».

460. Логвиненко Л. Харків — моя любов! / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2004. — 21 жовт.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у творчому звіті майстрів мистецтв та художніх колективів Харківщини в Києві.

461. Острогляд Т. «Шановний, та стійте вже весь час біля мене!» / Татьяна Острогляд // Слобода. — 2004. — 21 мая. — С. 8–9.

З такими словами звернувся міністр культури і мистецтв України Ю. Богуцький до керівника театру народного танцю «Заповіт» Бориса Колногузенка, вручаючи нагороди його вихованцям — переможцям IV Міжнародного фестивалю-конкурсу танцю народів світу «Веселкова Терпсихора».

462. Победам посвящается // Тутти–Інформ. — 2004. — № 3/4. — С. 61.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у спеціальному проєкті іспанського уряду з відродження танцювального фольклору.

463. Шейко В. М. Лідер культурологічної освіти : Харків. держ. акад. культури — 75 років / В. Шейко // Культура і життя. — 2004. — 13 жовт. — С. 2.

Згадуються народний артист України Б. М. Колногузенко і театр народного танцю «Заповіт».

464. Шейко В. Н. Нам есть чем гордиться : [інтерв'ю с ректором ХГАК в преддверии 75-летия академии] / В. Н. Шейко ; беседовал А. Ключко // Слобода. — 2004. — 12 окт.

Гордість Харківської державної академії культури — театр народного танцю «Заповіт».

2005

465. Петренко Н. Договориться помог танец / Надежда Петренко // Слобода. — 2005. — 1 июля. — С. 17.

Гастролі «Заповіту» в Луврі.

466. Петренко Н. Потомственный казак с рыцарским орденом : [беседа с Б. Н. Колногузенко в канун 25-летия его творческой деятельности в Харькове и 15-летия театра нар. танца «Заповіт»] / Н. Петренко // Слобода. — 2005. — 20 мая. — С. 17.

467. Театр народного танцю «Заповіт» = «Zapovit» Dance Theatre : [буклет] / [худож. керівник та голов. балетмейстер Борис Колногузенко]. — Харків, 2005. — 16 с.

468. Харьковскому театру народного танца «Заповіт» — 15 лет // Туттиденс. — 2005. — № 2. — С. 4–5.

2006

469. Вантух М. Чекайте на наші «Пори року» : [бесіда] / М. Вантух ; бесіду вів Л. Логвиненко // Слобід. край. — 2006. — 16 груд. — С. 6.

Про відкриття музею хореографії театру народного танцю «Заповіт» у Харківській державній академії культури та вручення кращим виконавцям колективу медалей Національного ансамблю танцю ім. Павла Вірського.

470. Васюта Н. «Барви Слобожанщини» в яскравих кольорах : [обл. фестиваль танцю] / Н. Васюта // Слобід. край. — 2006. — 27 квіт. — С. 9.

Про творчу підтримку фестивалю Харківською організацією Національної спілки хореографів, очолюваною Б. М. Колногузенком, та виступ «Заповіту».

471. Веселкова Терпсихора – 2006 : Міжнар. фестиваль-конкурс танцю народів світу // Туттиденс. — 2006. — № 3. — С. 38–40.

Про участь театру танцю «Заповіт» у фестивалі-конкурсі «Веселкова Терпсихора – 2003», «Веселкова Терпсихора – 2004», «Веселкова Терпсихора – 2006» та нагороди, отримані на фестивалях.

472. Казбан М. Годі тримати митця на «голодному пайку»! : [інтерв'ю з народним артистом України Б. М. Колногузенком про його творчі досягнення, театр танцю «Заповіт», подальшу творчу долю вихованців] / М. Казбан // Губернія. — 2006. — № 12. — С. 56–57.

473. Ключко А. В «Заповіті» все есть / Александр Ключко // Веч. Харьков. — 2006. — 16 дек. — С. 13.

Про схвальний відгук М. Вантуха та нагородження колективу пам'ятними медалями Національного ансамблю танцю ім. Павла Вірського.

474. Куклин Д. «Заповіт» готовит мэтров : [інтерв'ю с Б. Колногузенко] / Денис Куклин // Слобода. — 2006. — 23 мая. — С. 8.

475. Логвиненко Л. Чому журі зробило виняток для «Заповіту»? / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2006. — 13 трав. — С. 3.

Театр народного танцю вдруге отримав гран-прі на VI Міжнародному фестивалі-конкурсі танців народів світу «Веселкова Терпсихора».

476. Логвиненко Л. «Щоб шаблі не брали, щоб кулі не минали» / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2006. — 14 жовт. — С. 1, 8.

Про вступ театру народного танцю «Заповіт» до Харківського слобідського полку.

477. Яровий Л. За ярмарок і шана : [Великий Слобожанський ярмарок] / Л. Яровий // Слобід. край. — 2006. — 5 жовт. — С. 2.
Серед нагороджених учасників ярмарку — театр народного танцю «Заповіт».

2007

478. Вантух М. До глибини душі та кишені любити культуру : [бесіда з Героєм України, керівником ансамблю ім. Павла Вірського Мирославом Вантухом] / М. Вантух ; розмовляв Л. Логвиненко // Главное. — 2007. — 21 июля. — С. 4.

Оцінка Мирославом Вантухом студентського театру народного танцю «Заповіт» як колективу високого професійного рівня на чолі з одним із кращих керівників Б. М. Колногузенком.

479. Логвиненко Л. Харківські танцюристи захистили честь України / Леонід Логвиненко // Слобід. край. — 2007. — 8 груд. — С. 3.

Два лауреатських звання привезли з міжнародного конкурсу народного танцю, що проходив у Москві, танцюристи театру народного танцю «Заповіт».

480. Про «Заповіт» знає увесь світ! // Бурсац. узвіз. — Грудень. — С. 10.

Справжній тріумф випав на долю театру «Заповіт» після участі у II Всеукраїнському конкурсі народної хореографії ім. Павла Вірського.

481. Романовський В. З настроєм на творчі перемоги : [бесіда з Б. М. Колногузенком про здобутки театру народного танцю «Заповіт»] / В. Романовський // Слобід. край. — 2007. — 18 груд. — С. 12.

2008

482. Журавлев А. «Заповіту» — браво! : [бесіда с Б. Колногузенко] / А. Журавлев // Туттиденс. — 2008. — № 1. — С. 34–41.

483. Завітаємо до Музею театру народного танцю «Заповіт»! // Бурсац. узвіз. — 2008. — Вересень. — С. 11.

484. Коваленко Ю. Секрет его молодости — «Заповіт» : [інтерв'ю с Б. Н. Колногузенко] / Юлія Коваленко // Харьк. известия. — 2008. — 30 окт. — С. 9.

485. Куриленко І. А. Французьку громадськість вітає «Заповіт» : [бесіда з Б. М. Колногузенком про гастролі театру народного танцю «Заповіт» у Франції] / І. А. Куриленко // Бурсац. узвіз. — 2008. — Березень. — С. 1–3.

486. Про нагородження Почесною грамотою Харківської міської ради [Електронний ресурс] : рішення Харків. міськради Харків. обл. від 20 черв. 2008 р. № 142. — Режим доступу: <http://www.city.kharkov.ua/ru/document/pro-nagorodzhennya-pochesnoyu-gramotoyu-harkivskoyi-miskoyi-radi-3389.html> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

Почесною грамотою нагороджено колектив Харківського театру народного танцю «Заповіт» за високий професіоналізм, багаторічну

творчу працю, виховання обдарованої молоді та вагомий внесок у розвиток народної хореографії.

487. Романовський В. «Приїздить, будь ласка, ще!» : [Дні укр. культури у Франції] / В. Романовський // Слобід. край. — 2008. — 12 лют. — С. 8.

Головною подією для французького глядача були виступи театру народного танцю «Заповіт».

2009

488. Черный Е. Подарки детям и пятидесятая параллель / Е. Черный // Харьк. известия. — 2009. — 28 мая. — С. 3.

Благодійний концерт театру народного танцю «Заповіт» присвячено Міжнародному дню захисту дітей.

489. Шейко В. Провідний центр вищої культурологічно-мистецької та бібліотечно-інформаційної освіти в Україні : [Харків. держ. акад. культури] / Василь Шейко, Микола Каністратенко, Наталія Кушнарєнко // Вісн. Кн. палати. — 2009. — № 8. — С. 22–26.

Згадуються народний артист України Б. М. Колногузенко і театр народного танцю «Заповіт» — володар гран-прі, лауреат міжнародних конкурсів і фестивалів.

2010

490. В Харьковском театре музкомедии — «праздник танца» [Електронний ресурс] // Веч. Харьков : сайт. — 23.10.2010. — Режим доступа: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/45016/> (дата обращения: 12.06.2019). — Загл. с экрана.

У гала-концерті брав участь «Заповіт».

491. «Заповіт», театр танцю = Folk dance theatre of Ukraine Zapovit : [буклет] / [худож. керівник та голов. балетмейстер Б. Колногузенко]. — Харків, 2010. — 24 с.

492. Каністратенко М. М. «Заповіт»: театр народного танцю Харківської державної академії культури / М. М. Каністратенко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енцикл. дослідж. ; [голов. редкол.: Дзюба І. М. та ін.]. — Київ, 2010. — Т. 10. — С. 273.

493. Логвиненко Л. Гопак посеред Венеції : світ цікавиться українським : бесіда з керівником театру нар. танцю «Заповіт», професором хореогр. ХДАК Б. М. Колногузенком / Л. Логвиненко // Главное. — 2010. — 11 дек. — С. 8.

494. Логвиненко Л. Заповіт мовою танцю : [про святкування 20-річчя театру народного танцю «Заповіт»] / Леонід Логвиненко // Главное. — 2010. — № 17. — С. 4.

495. Миколаєнко Г. 20 хвилин «на біс» : до 20-річчя театру народного танцю «Заповіт» : [бесіда з худож. керівником колективу

Б. М. Колногузенком] / Г. Миколаєнко // Губерния. — 2010. — № 3. — С. 44–45.

496. Унікальне танцювальне мистецтво українського народу : харків. театру нар. танцю «Заповіт» — 20 років / підгот. В. Олександренко // Віче. — 2010. — № 11. — С. 64–65.

2011

497. Лиманська О. В. Трансформація побутово-ігрового комплексу слобожанської традиції в сучасному хореографічному мистецтві / Лиманська Ольга Вікторівна // Культура і сучасність. — 2011. — № 2. — С. 190–195.

Автор статті звертається до яскравих прикладів з досвіду провідних колективів Харкова, які популяризують танцювальні традиції Слобожанського регіону, зокрема до репертуару театру народного танцю «Заповіт». Згадуються хореографічна картина «Парубоцькі жарти», яка вперше була представлена на Міжнародному фестивалі-конкурсі фольклорного танцю в м. Холлайн (Бельгія), і хореографічна композиція «Незвичайні заручини» (с. 193).

498. Найкращі серед кращих // Танец в Украине и мире. — 2011. — № 1. — С. 32.

Про найяскравіші творчі перемоги театру народного танцю «Заповіт».

499. Островська К. Звіт про творчу діяльність театру народного танцю «Заповіт» / К. Островська // Бурсац. узвіз. — 2011. — Січень. — С. 4–5.

500. Театр народного танцю «Заповіт» завоював гран-прі III-го Всеукраїнського конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського [Електронний ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. — 04.05.2011. — Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/55058?sv> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

501. Découvrir la danse ukrainienne à la salle polyvalente // La voix du nord. — 2011. — 27 janv.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» у Франції.

502. Invitée par l'association lsba et Datcha, la troupe ukrainienne Zapovit a fait escale à Lille // La voix du nord. — 2011. — 27 janv. — P. 21.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» у Франції.

503. L'Ukraine à l'honneur // Lille : magazine. — 2011. — Janvier. — № 68.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» у Франції.

504. Zapovit demain soir à Lamber sart // La voix du nord. — 2011. — 27 janv.

Гастролі театру народного танцю «Заповіт» у Франції.

2012

505. Чілікіна Н. О. Особливості існування театру танцю в Україні / Чілікіна Н. О. // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. [Серія]: Мистецтвознавство : [зб. наук. пр.]. — Харків, 2012. — № 3. — С. 148–151.

На підставі історично-практичного аналізу розглянуто театр танцю як форму існування сучасної хореографії в Україні, розкрито особливості діяльності студентського танцювального колективу «Заповіт» як театру танцю (с. 150–151).

2013

506. Дорошенко В. Театр народного танца «Заповіт» как особая форма существования и популяризации народно-сценического хореографического искусства в Украине / Вахедда Дорошенко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. — Київ, 2013. — Вип. 41. — С. 131–137.

Розглядається діяльність театру народного танцю «Заповіт» як форма існування й популяризації народно-сценічної хореографії України. Автор статті зупиняється на досягненнях колективу, висвітлює труднощі, аналізує проблеми народної танцювальної творчості в сучасному суспільстві. На прикладі творчості Великого Слобожанського академічного ансамблю пісні і танцю доводиться можливість збереження зразків народно-сценічної національної хореографії.

507. Дорошенко В. Ф. Народно-сценічний танець як національне надбання хореографічної культури України / В. Ф. Дорошенко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2013. — Вип. 43. — С. 150–158.

Про роль театру народного танцю «Заповіт» як творчої лабораторії хореографічної майстерності у популяризації танцювальної культури регіонів України (с. 157).

508. «Заповіт» як символ танцю // Танец в Украине и мире. — 2013. — № 2 (6). — С. 20–21.

Десятиріччя факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури перетворилося на свято танцю. А домінантою були виступи ансамблю народного танцю «Заповіт» (засновник, художній керівник і декан факультету — Б. М. Колногузенко).

509. Святковий концерт до 10-річчя факультету хореографічного мистецтва за участю театру народного танцю «Заповіт» // Бурсац. узвіз. — 2013. — Березень. — С. 1.

2014

510. Бортник К. «Чабан» не пасе задніх : [про турне Україною колективу укр. танцю «Чабан» з м. Тандер Бей (Канада)] / Катерина Бортник // Танец в Украине и мире. — 2014. — № 1 (7). — С. 47.

У Харкові колектив отримав творчу допомогу від Б. М. Колногузенка та театру народного танцю «Заповіт».

511. Косачова О. Свято наукової думки — щорічна конференція молодих учених / О. Косачова // Бурсац. узвіз. — 2014. — Травень. — С. 4–6.

Учасник урочистого звітнього концерту творчих колективів Харківської державної академії культури — театр народного танцю «Заповіт».

512. Лазутина К. Весенняя Прага / Катерина Лазутина // Бурсац. узвіз. — 2014. — Травень. — С. 12.

Про участь театру народного танцю «Заповіт» у Міжнародному фольклорному фестивалі у м. Прага.

513. Миронюк Д. В. Ансамбль народної музики «Стожари» як творча лабораторія професійного виховання музиканта / Д. В. Миронюк // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 24–25 квіт. 2014 р. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2014. — С. 101–102.

Про плідну співпрацю колективу з театром народного танцю «Заповіт» (с. 102).

514. Островська К. В. Український народно-сценічний танець як система підготовки фахівців та виразний засіб національного хореографічного мистецтва / Островська К. В. // Проблеми та перспективи розвитку хореографічного мистецтва : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України, Херсон. держ. ун-т, Ф-т культури і мистецтв. — Херсон, 2014. — С. 76–79.

Про участь студентів-хореографів Харківської державної академії культури в творчій роботі театру народного танцю «Заповіт» як можливість практичного втілення теоретичних знань, підвищення своєї виконавської майстерності (с. 78).

2015

515. Косачова О. О. Дні науки в Академії культури : міжнар. конференція «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» / О. О. Косачова // Бурсац. узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 1–3.

Участь театру народного танцю «Заповіт» у святковому концерті, присвяченому конференції.

516. Островська К. В. Особливості розвитку народної хореографії Слобожанщини / К. В. Островська // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — Вип. 50. — С. 160–168.

Проаналізовано процес розвитку народно-сценічної хореографії Слобожанщини на прикладі роботи найвідоміших колективів та хореографів Східної України. Розглянуто хореографічні сюїти «Незвичайні заручини», «Вишиванка» та «Вітає «Заповіт». Автор композицій — Б. М. Колногузенко (с. 162–164).

2016

517. Шейко В. ХДАК — це виш твоєї мрії / В. Шейко, Л. Тишевська // Бурсац. узвіз. — 2016. — Червень. — С. 1.

Серед творчих колективів академії названо театр народного танцю «Заповіт».

2017

518. Кошелев А. День вишиванки у ХДАК / Антон Кошелев, Іван Донченко, Карина Тацілкіна // Бурсац. узвіз. — 2017. — Травень. — С. 10.

Про виступ «Заповіту» в колористичному концерті, присвяченому дню вишиванки.

519. Поринь у багатоманітний світ танцю разом із факультетом хореографічного мистецтва // Бурсац. узвіз. — 2017. — Червень. — С. 4.

Про можливість підвищення студентами Харківської державної академії культури виконавської майстерності у складі творчих колективів академії, зокрема театру народного танцю «Заповіт».

520. Шейко В. 9 мая — для мене святою день : [інтерв'ю с ректором ХГАК] / В. Шейко // Харьк. известия. — 2017. — 6 мая. — С. 9.

Серед багатьох художніх колективів Харківської державної академії культури названо театр народного танцю «Заповіт».

2018

521. Культурний Weekend // Бурсац. узвіз. — 2018. — Червень. — С. 1.

Учасник культурно-мистецького заходу до Дня відкритих дверей Харківської державної академії культури — театр народного танцю «Заповіт».

522. Островська К. В. Збереження та розвиток національних традицій у хореографічних колективах української діаспори / К. В. Островська // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — Вип. 59. — С. 153–162.

Про творчі зв'язки колективу українського танцю «Чабан» (Канада) з театром народного танцю «Заповіт» (с. 160).

2019

523. Островська К. В. Значення творчості театру народного танцю «Заповіт» ХДАК для української національної культури / К. В. Островська // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — Вип. 63. — С. 186–194.

524. Театр народного танцю «Заповіт» [Електронний ресурс] : факультет хореографічного мистецтва ХДАК // Харківська державна академія культури : офіц. сайт. — Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/hm/zapovit.html> (дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

**2.4 ПРО ВЕЛИКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ СЛОБОЖАНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ
ПІСНІ І ТАНЦЮ
ХУДОЖНІЙ КЕРІВНИК І ГОЛОВНИЙ БАЛЕТМЕЙСТЕР —
Б. М. КОЛНОГУЗЕНКО**

2011

525. Адамович Т. В Израиль на гастроли / Т. Адамович // Харьк. известия. — 2011. — 12 нояб. — С. 8.

*Про виступ Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю в
межах Днів культури України в Ізраїлі.*

526. Відбулася прем'єра концертної програми Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю [Електронний ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. — 6.12.2011. — Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/58441?sv> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

527. Павленко А. Мистецтво Слобожанщини покажуть за кордоном / А. Павленко // Слобід. край. — 2011. — 10 листоп. — С. 6.

*Про майбутні гастролі Великого Слобожанського ансамблю пісні і
танцю до Ізраїлю.*

528. Презентовано Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю [Електронний ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. — 7.05.2011. — Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/55130?sv> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

529. Сильные крылья — красивый полет // Быть лидером. — 2011. — № 5. — С. 58–60.

*Про успіхи Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю,
досягнуті за рік його існування (участь у Всеукраїнському
етнофестивалі «Печенізьке поле», Днях культури України в Ізраїлі,
концерті, присвяченому Дню Харкова), та прем'єру повної концертної
програми в ХНАТОБі.*

530. Субота В. Лине пісня Печенізьким полем : [етнічно-мистецький фестиваль «Печенізьке поле»] / В. Субота // Культура і життя. — 2011. — 23 верес. — С. 12.

Участь у фестивалі Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю.

531. У Харкові презентували Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю [Електронний ресурс] // Центр культури і мистецтва : офіц. сайт. — Режим доступу: <https://www.cultura.kh.ua/uk/activities/986-u-harkovi-prezentovali-velikij-slobozhanskij-ansambl-pisni-i-tantsju> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

2012

532. Про нагородження відзнаками Харківської обласної ради [Електронний ресурс] : розпорядж. від 13 верес. 2012 р. № 97. — Режим

доступу: http://www.gov.lica.com.ua/b_text.php?type=3&id=54119&base=27
(дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

*Творчий колектив Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю
нагороджено грамотою Харківської обласної ради.*

533. Рыбалко Л. День рождення Харьковской области / Л. Рыбалко
// Харьк. известия. — 2012. — 22 сент. — С. 1, 8.

*Виступ Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю на
святковому концерті.*

534. Субота В. Місце зустрічі — «Печенізьке поле» / В. Субота
// Культура і життя. — 2012. — 5 жовт. — С. 10.

*Виступ на етнофестивалі професійного Великого Слобожанського
ансамблю пісні і танцю.*

2013

535. Беянина Л. Слобожанський ансамбль став академічним
/ Л. Беянина // Харьк. известия. — 2013. — 22 авг. — С. 6.

536. Большакова Т. В. Мистецькі зв'язки академічного народного
виконавства Харкова і Полтави: історія і сучасність / Тетяна
В'ячеславівна Большакова, Віра Миколаївна Осадча // Творчість Раїси
Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ–ХХІ
століть : зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка, Музей
Раїси Кириченко. — Полтава, 2013. — С. 97–105.

*Серед найвідоміших професійних оркестрів народних інструментів
Харкова названо оркестрову групу Великого академічного
Слобожанського ансамблю пісні і танцю (с. 101).*

537. Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю
увійшов у 15-ку кращих підприємств мистецтв України [Електронний
ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. —
11.12.2013. — Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/68887?sv>
(дата звернення: 14.06.2019). — Назва з екрана.

*Загальнонаціональна рейтингова компанія оцінювала досягнення
творчих колективів України. Великий академічний Слобожанський
ансамбль пісні і танцю увійшов до топ-15 кращих підприємств
мистецтв України, посівши 12 місце. Його творчі роботи за 2012–
2013 рр. відзначені бронзовою медаллю.*

538. Косенкова В. Май, сирень и кинофестиваль... / В. Косенкова
// Харьк. известия. — 2013. — 21 мая. — С. 4–5.

*Виступ Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю на відкритті
фестивалю короткометражного кіно «Харьковская сирень».*

539. Кулик М. Хореографічна феєрія в Харкові / М. Кулик // Слобід.
край. — 2013. — 26 лют. — С. 3.

*Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю — учасник концерту
«Вечір хореографічних мініатюр».*

540. Олександрова Ю. Великий слобожанський аншлаг / Ю. Олександрова // Слобід. край. — 2013. — 12 груд. — С. 7.

Творчі плани Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю на 2014 р.

541. Осадча В. М. Взаємодія аматорського руху та професійного виконавства в розвитку народно-оркестрового мистецтва на Харківщині / В. М. Осадча, Т. В. Большакова // Традиційна культура в умовах глобалізації: регіональні особливості та розвиток туризму : матеріали наук.-практ. конф., 24–25 трав. 2013 р. / Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Обл. орг.-метод. центр культури і мистецтва. — Харків, 2013. — С. 149–159.

Про оркестрову групу Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю (с. 154).

542. Симоненко А. Печенежское поле: возрождение народных традиций / А. Симоненко // Харьк. известия. — 2013. — 12 сент. — С. 5.

Планується виступ Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю на етнічному фестивалі «Печенізьке поле – 2013».

543. Статус академічного надано творчому колективу «Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю» // Культура і життя. — 2013. — 16 серп. — С. 2.

544. Субота В. Ренесанс культури Харкова / В. Субота // Культура і життя. — 2013. — 13 верес. — С. 14.

Серед заходів підтримки культури регіону названо створення у 2011 р. Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю.

545. Творчому колективу Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю надано статус академічного [Електронний ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. — 20.08.2013. — Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/67106> (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

546. Теперь — академический : [Большой академический Слобожанский ансамбль песни и танца] // Харьк. известия. — 2013. — 31 дек. — С. 7.

547. Янина-Ледовська Є. Високий зліт Слобожанського ансамблю : [за ініціативи Харків. облдержадміністрації створено Великий Слобожанський ансамбль пісні і танцю] / Євгенія Янина-Ледовська // Танец в Украине и мире. — 2013. — № 1 (5). — С. 36–37.

2014

548. Кочержук Л. Большой Слобожанский ансамбль песни и танца пакует чемоданы [Электронный ресурс] : [о подгот. ансамбля к гастролям и конкурсам] / Леся Кочержук // Харьк. известия. — 2014. — 6 янв. — Режим доступу: <http://izvestia.kharkov.ua/tv-proekty/hi/1046/1153388.html>. — Дата обращения: 27.05.2019. — Загл. с экрана.

549. Логвиненко Л. Пісня — також зброя / Леонід Логвиненко // Сіл. вісті. — 2014. — 22 серп.

Про фінансову підтримку Великим академічним Слобожанським ансамблем пісні і танцю Збройних сил України.

2015

550. Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю, 2011–2015 [Ізоматеріал] : [перекид. календар]. — [Харків, 2015. — 28 с.]

551. Нагороджено переможців IV Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. Павла Вірського [Електронний ресурс] // Міністерство культури України : офіц. сайт. — 28.08.2015. — Режим доступу: http://mincult.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244960864&cat_id=244895180 (дата звернення: 12.06.2019). — Назва з екрана.

Диплом лауреата: I місце — Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю.

552. Лабович Л. Білостоцькі кольори «Підляської осені» : [фестиваль укр. культури «Підляська осінь», Польща] / Людмила Лабович // Над Бугом і Нарвою. — 2015. — № 6. — С. 9–11.

Зіркою фестивалю став Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю.

2016

553. Бортник К. Большой Академический Слобожанский : [худож. рук. Б. Н. Колногузенко] / К. Бортник // Лава : [лит.-худож. альманах]. — Харьков, 2016. — Вып. 11. — С. 3–4.

554. Гаркавець О. Перші у В'єтнамі : харків. артисти підкорюють нові землі / Олександр Гаркавець // Слобід. край. — 2016. — 11 лют. — С. 5.

Враження від гастролей Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю у м. Хошеміні (В'єтнам).

2017

555. Бортник К. В. Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю як взірць національної хореографічної культури Харківщини / Бортник Катерина Віталіївна // Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21–22 квіт. 2017 р.) / М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т хореогр. мистецтва. — Київ, 2017. — С. 31–34.

556. Браїловський Р. Ю. Концепція хореографічних творів Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю / Р. Ю. Браїловський // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 20–21 квіт. 2017 р. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2017. — С. 143–144.

557. Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю = The Grand academic Slobozhan folk song and dance ensemble (GASFADE) : [буклет]. — [Харків, 2017]. — 16 с.

558. Підченко Н. Розмаїття Бабаївського лісу / Ніна Підченко // Трибуна трудящих. — 2017. — 23 верес. — С. 2.

Про виступ Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю на головній сцені культурно-мистецького заходу «Сад пісень Сквороди», присвяченого пам'яті філософа, поета і музиканта Г. С. Сквороди.

2018

559. Косарева А. Фестиваль слобожанських ремесел, популярних в період XVII–XIX століть / Алла Косарева // Харьк. известия. — 2018. — 19 мая. — С. 4.

Перед гостями фестивалю виступив Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю.

560. Триумф харьковчан : V Всеукр. фестиваль-конкурс нар. хореографії ім. Павла Вірського // World City. — 2018. — № 1/2. — С. 6–61.

Гран-прі отримав Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю. У конкурсі брав участь театр народного танцю «Заповіт» — переможець I, II та III (гран-прі) конкурсів народної хореографії ім. Павла Вірського.

ХОРЕОГРАФІЧНІ ТВОРИ Б. М. КОЛНОГУЗЕНКА

Композиції

- «Вишиванка»
- «Гості степу»
- «Маки червоні»
- «Марш ентузіастів»
- «На винограднику»
- «На кораблі»
- «На узбережжі»
- «Незвичайні заручини»
- «Свято Південної залізниці»
- «Севастопольський вальс»
- «Слобожанське весілля»
- «Харків зустрічає героїв»

Вокально-хореографічні композиції

- «Буде весілля»
- «Вітає Україна»
- «Гості табору»
- «Закликання весни»
- «Засвіт встали козаченьки»
- «Ой, летіли дикі гуси...»
- «Ой, при лужку, при лужку...»
- «Розпрягайте, хлопці, коні...»
- «Степом, степом...»
- «Сусідка»

Сюїти

- «Білоруські вечорниці»
- «Весна в Карпатах»
- «Вітає театр танцю «Заповіт»
- «Свято гуцульського краю»
- «Слобожанський ярмарок»
- «Сюїта грузинських танців»
- «Сюїта молдавських танців»
- «Сюїта угорських танців»
- «Український святковий»

Танці різних народів

- «Біля корчми»
(танець угорців Закарпаття)
- «Брати»
(український козацький танець)
- «Вийду на вулицю...»
(російський народно-сценічний танець)
- «Від Києва до Лубен»
(український жартівливий танець)
- «Гопак»
(український чоловічий танець)
- «Джиновсько»
(болгарський танець)
- «Жок»
(молдавський танець)
- «Проводи козаків» (український козацький танець)
- «Розваги парубків» (український жартівливий танець)
- «Солдатський танець»
- «Циганський танець»

Танцювальні мініатюри

- «Весняночка»
- «Запрошення»
- Іспанський танець
- «На галявині»
- «Прапор Парижа»
- «Прилетіла ластівка»
- Російський танець на музику П. І. Чайковського
- «Циганський романс»
- «Чобеняска»

Танці у виставах

- «Бременські музиканти»
- «Весілля в Малинівці»
- «Енеїда»
- «Ой, не ходи, Грицю...»
- «Серце балтійця»
- «Сорочинський ярмарок»
- «Циганка Аза»

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Авраменко В. (390)
Адамович Т. 525
Азізьян О. 258
Александров А. 435
Александрова В. 418
Алфьорова З. І. 97, 110
Альохіна О. Г. 160
Андреев Е. 326
Андрійчук П. 436
Аркина І. 402
- Батюк О. М.** 46
Беликова В. І. (8)
Беянина Л. 535
Білик О. М. 97, 259
Благова Т. О. 266, 279, 298
Богуцький Ю. П. (461)
Боева Т. Є. 92
Болгов В. В. 262
Болгов В. І. 262
Большакова Т. В. 97, 110, 536, 541
Борис І. О. 97, 110
Бортник К. В. 108, 269, 289, 299,
510, 553, 555
Брагіна Т. М. 250
Брайловський Р. Ю. 112, 122, 123,
128, 556
Буряковская Т. 144
- Вантух М. М.** 403, 469, 478
Васильева Н. 145, 146
Васин В. 358
Васюта Н. 470
Велігурська О. 206
Викторова М. 187
Вірський П. П. (279)
Владимиров К. 371
Воловик А. Ф. 140
Воловник О. П. 249
Воловник П. В. 249
Волосатов А. 208
- Гаврюшенко О. А. 97
Галаур С. 446
Гаркавець О. 554
Головня М. М. 45
Голубцова А. В. 53
Гончарова Н. 291
Гордеев С. І. 225
Гоцалюк А. А. 282
Григор'єв М. 404
Гринчук Г. 359
Грошовик І. С. 260, 271, 308
- Джерелянський П. 455
Дзюба І. М. 492
Дмитрієв В. 133
Долганов В. 317–320, 329
Доманська Г. 382
Донченко І. 518
Дорошенко В. Ф. 506, 507
Драч І. Ф. 251
Дрибецкая Т. 360
Дрозд Н. 419
Думська Т. Л. 140
Дункевич С. Г. 200
Дяченко М. В. 156, 157, 171,
175, 181, 420
- Егоров А. 442
- Євсенко С. В. 147, 172, 173, 182,
188, 207, 222, 233, 270, 290,
307
- Жуковин Н.** 20
Журавлев А. 90, 164, 482
- Замесо́ва Н. В. 53
Захарченко Г. І. 281
Захарченко Р. В. 281
Знаковский В. 145
Золотых Г. 384

Зонов П. 328
Зорина Л. 347
Зоряний В. 397

Иванов С. 236

Ільїна Т. 421
Ініна І. 136
Ініна Л. 338, 350

Казбан М. 472
Каністратенко М. М. 97, 110, 171,
174–176, 181, 261, 265, 297, 489
492

Киреев В. 148, 422
Кириченко Р. (536)
Кисельов А. А. 45
Ківа К. П. (202)
Клецов А. 373
Ключко А. 228, 464, 473
Коваленко Ю. 484
Коваль І. 228
Ковальчук М. 361
Ковач В. 339

Колісниченко Т. І. 140
Колногузенко (Ківа) Б. М. 1–131,
(132–560)

Колосок О. П. 212
Конопельцев Г. 416
Конькова Г. 405, 406
Косарева А. 301, 559
Косачова О. 511, 515
Косенкова В. 538
Косиченко В. А. 252
Костин Г. 237
Кочержук Л. 548
Кошелев А. 518
Кравченко О. В. 110
Криклива І. 432
Куклин Д. 474
Кулик М. 539
Курдупова О. М. 79, 83, 95, 111,
113, 118

Куриленко І. А. 213, 214, 275, 485
Куценко С. В. 253, 283, 308
Кушнарєнко Н. М. 97, 110, 156,
157, 171, 175, 176, 181, 265,
297, 305, 489

Лабович Л. 552
Лазутіна К. 512
Ланкіс І. 135, 323, 330, 340, 341,
344, 351
Ларіонова Л. 331
Левченко О. М. 207, 222, 233, 270
290, 307
Легка С. А. 168
Лиманська О. В. 284, 497
Литинский С. 316, 324, 348
Лифарь С. (390)
Лісничий М. 456
Логачева Р. 392
Логвиненко Л. 161, 162, 165, 177, 178,
190, 202, 385, 393, 394, 407–410,
423–425, 439, 440, 447–450, 457–460,
469, 475, 476, 478, 479, 493, 494, 549
Лукашов В. А. 19, 386, 398

Макарова І. І. 109
Макурина Л. П. 28, 30, 32
Мамонтов А. 362
Маринін В. 134
Марков Л. В. 53
Марченко О. 399
Мата Харі (115)
Матвійчук Ж. 451
Матюхін В. П. 45
Миколаєнко Г. 495
Миронюк Д. В. 513
Міндель Й. 342, 346
Молдовчук М. 132
Морозко Л. 443
Морозов А. І. 302
Мостова І. С. 116

Николаев Н. 412

- Олександренко В. 496
Олександрова Ю. 540
Осадча В. М. 536, 541
Остапенко В. Т. (1)
Островська К. В. 49, 65, 95, 119,
124–127, 131, 238, 254, 263,
264, 286, 499, 514, 516, 522,
523
Острогляд Т. 461
Откидач В. М. 45
- Павленко А.** 527
Павленко М. 179, 191
Панасенко В. 334
Пасько А. 363
Петренко Н. 465, 466
Пивовар І. В. 147
Пилогіна Н. 364, 374
Пирлик І. 255
Підченко Н. 558
Полянецкий В. 321
Польская И. И. 426, 427
Попрушко О. 335
Пригода Л. Б. 303
Прихожаєва А. 228
- Радієвська А. А.** 256
Рижанова А. О. 97, 110
Різник В. Е. 100
Романов А. А. 45
Романовский В. 152, 153, 387, 388,
401, 413, 417, 431, 481, 487
Романчук В. 389
Рыбалко Л. 533
- Сапего Я. К. 288
Селезнева Н. 159
Семененко Л. П. 147, 172, 173,
182, 188
Семененко П. О. 147
Семенова Н. Н. 197
Сергеева В. 246
Симоненко А. 542
- Сімейкіна Н. М. 45
Смоляницький Б. М. 45
Сокоринская В. 414
Стариченко В. 322, 357
Старушенко Е. 322
Степанченко Г. 415
Стожук А. П. 276
Столбецов О. 194
Суанов М. 375
Субота В. 530, 534, 544
Супруненко Н. 154
- Тарасова Л. 139
Ташілка К. 518
Тихонова І. 137, 352, 355, 366, 367
Тишевська Л. Г. 517
Тіщенко О. М. 241
Толасова Б. 376
Томчук В. И. 327
- Филатов А.** 417
Філіпова Л. Я. 45
Фісенко Н. П. 53
- Халабурдіна О. В. 257
Хендрик О. Ю. 117, 295
Хомайко Ю. 395
- Частник С. В.** 45
Чекалін Є. 142
Чепалов О. І. 377–381, 390, 429,
444
Чернобаев В. 220, 226
Чернов С. І. 258
Чілікіна Н. О. 198, 505
Черный Е. 488
- Шабаліна О. М.** 130
Шейко В. М. 45, 97, 110, 140, 155–
157, 171, 175, 181–184, 204, 211,
217, 222, 223, 243, 265, 268, 272,
273, 278, 297, 305, 400, 401, 416,
417, 430–432, 463, 464, 489, 517, 520

Шердиц К. 433
Шумакова Н. 430

Янина-Ледовська Є. В. 100, 231,
547

Яровий Л. 477
Яровий О. 224
Ясинский В. 391, 396
Nansion M. 368
S. D. 370

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

Ансамблі народного танцю **7, 17**

*див. також Харківська державна академія культури – Театр
народного танцю; Хореографічна художня самодіяльність*

- гастролі **2–6, 9, 24, 84**
- постановочна робота в ансамблі **16, 128**
- танцівники **1, 8, 12**

Бальний танець **107**

- навчально-методичні матеріали **78, 130**

Біомеханіка хореографічних рухів

- навчально-методичні матеріали **79, 83, 111, 113**

Виховання естетичне **13, 70**

- засобами хореографічного мистецтва **11, 34, 35, 67, 89**

Мистецтво балетмейстера **76, 105, 114, 129**

- навчально-методичні матеріали **26, 30–32, 68, 69, 81, 85, 87, 88, 116,
117, 129**

Музика в хореографії **114**

- навчально-методичні матеріали **31**

Народний костюм

- навчально-методичні матеріали **46**

Народно-сценічний танець **94, 98**

- навчально-методичні матеріали **53, 74, 118**

Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла
Вірського **38**

Охорона праці в хореографії

- навчально-методичні матеріали **123**

Сценічне оформлення танцю **82**

- навчально-методичні матеріали **46**

Танець у спектаклі **36**

- навчально-методичні матеріали **27, 29**

Український народний танець **18, 21, 22, 28, 94, 106**

- див. також Хореографія народна – українська*
- історія **59, 94, 106**
  - навчально-методичні матеріали **49**
- Фестивалі хореографічні 40, 42, 48, 58, 60, 62, 63**
- Харківська державна академія культури 97, 110**
- ансамбль сучасного танцю **100**
  - балетмейстерська школа **71**
  - театр народного танцю **37, 43, 44, 51, 90**
  - хореографічна освіта **41, 52, 55, 95, 102, 103**
- Хореографічна композиція 19, 36, 80, 86, 129**
- навчально-методичні матеріали **30–32, 81, 87, 88**
- Хореографічна культура режисера**
- навчально-методичні матеріали **29**
- Хореографічна робота з дітьми 39, 40, 50, 54, 56, 67, 73, 89, 128**
- Хореографічна художня самодіяльність 11, 15, 23**
- Хореографічне мистецтво 47, 64, 91, 93, 101, 104, 121**
- навчально-методичні матеріали **96**
  - танцівники **115**
- Хореографічний ансамбль**
- навчально-методичні матеріали **77, 92, 130, 131**
- Хореографічні колективи 52**
- дитячі *див. Хореографічна робота з дітьми*
  - навчально-методичні матеріали **66, 108, 122**
- Хореографія народна 33, 58**
- країн світу **14, 20**
  - навчально-методичні матеріали **65, 72, 75, 119, 124–127, 131**
  - українська **59, 94, 120**
- Хореографія сучасна 25, 26, 57, 61, 82, 109, 112**

ПОКАЖЧИК НАЗВ АВТОРСЬКИХ ПРАЦЬ Б. М. КОЛНОГУЗЕНКА

- Ансамблю сучасного танцю «Естет» — 10 років 100**
- Балетмейстерська школа ХДАК 71**
- Бальний танець та методика його викладання 78**
- Біомеханіка хореографічних рухів 79, 83, 111, 113**
- В гостях у тихоокеанців 6**
- [В Харьковской государственной академии культуры начало работы заочное отделение современного популярного и бального танца] **41**
- «Весняні» барви 42**
- Види мистецтв і хореографії 104**

- Види мистецтва **101**
Види мистецтва та хореографії **93**
Вокруг кино (о творчестве, деньгах и не только об этом) **10**
Встречи дружбы **3**
[Выступление театра народного танца «Заповит» ХГАК в Киеве] **43**
[Выступление театра народного танца «Заповит» ХГАК в столичном дворце «Украина»] **44**
Гастроли — путь к познанию. (Мой Париж) **84**
Головні чинники танцювального твору **121**
Гопак. Виникнення та розвиток **106**
Дружбе крепнуть **7**
Естетичні аспекти професійної хореографічної освіти **55**
«Жаворонок» в Париже **4**
Заняття з учасниками хореографічного колективу віком 12–14 років **56**
«Заповіту» — bravo! **90**
«Зарисовки с натуры» **51**
Значення музики у творчості балетмейстера **114**
Значення хореографічної самодіяльної творчості у вихованні гармонійно розвиненої особистості **11**
Зразки народної хореографії **65**
И песня, и душа **8**
И современный, и эстрадный **57, 61**
Інформаційний сервіс в Інтернеті **45**
Історія і теорія українського фольклорного та народно-сценічного танцю **94**
«Как много в этом звуке...» **107**
Кафедра народної хореографії ХДАК: 20 років **95**
Комплексні кваліфікаційні завдання для студентів спеціальності 7.020202 відділення народної хореографії **72**
Композиція танцю. Малюнок танцю **30**
Композиція танцю. Музика — основа для створення танцю **31**
Композиція танцю. Хореографічний текст **32**
Кому делаем хуже? **25**
Конкурси і фестивалі як засоби розвитку народної хореографії **58**
Литовский народный танец **14**
Мата Харі — видатна танцівниця ХХ ст. **115**
Методика підготовки керівників хореографічних колективів (основні напрями) **52**
Методика роботи з хореографічним колективом **66, 108, 122**

- Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми **73**
- Методологічні основи організації навчальної та виховної роботи у дитячому хореографічному колективі **67**
- Мистецтво балетмейстера **68, 69, 85, 116, 117**
- Надежды Европы – 2001 **62**
- Надежды Европы – 2002 **63**
- Народний костюм та сценічне оформлення танцю **46**
- Народно-сценічний танець **118**
- Народно-сценічний танець та методика його викладання **53, 74, 98**
- Наскрізна програма практики для студентів спеціальності «Народна хореографія» **75**
- Наши мамы: в составе «Жаворонка» **12**
- Некоторые основные понятия хореографического искусства **47**
- О бедном ансамбле замолвите слово... **15**
- Основа балетмейстерського мистецтва **105**
- Основи танцювальної композиції **36**
- Основы руководства и постановочной работы в самодеятельном ансамбле народного танца **16**
- От Парижа до Хотмыжска, или Несколько недель из творческой жизни театра народного танца «Заповіт» Харьковской государственной академии культуры **37**
- [О Харькове] **99**
- Охорона праці в мистецтві танцю **123**
- Підтримка в народному танці **119, 124**
- Праздник — это серьезно **38**
- Практика асистентсько-балетмейстерська **125**
- Практика виконавська **126**
- Практика виробнича **127**
- Програма науково-педагогічної практики для студентів-магістрів зі спеціальності 8.020202 «Хореографія» **96**
- Производственная тема в репертуаре ансамбля народного танца **17**
- Работа с детским хореографическим коллективом: с чего начать **39**
- Радость и тревога **40**
- Развитие балетмейстерских традиций в Харькове **76**
- Разнообразие форм и жанров украинской народной хореографии **18**
- Розвиток української народної хореографії у XVIII–XIX ст. **59**
- Симфонія «візерунків» **48**
- Современная тема в искусстве хореографии **26**
- Солист **1**

- Сольный танец **80, 81, 86, 87**
Специфіка постановчої роботи в дитячому хореографічному колективі **128**
Стрімкі крила «Жайворонка» **5**
Сучасний танець та методика його викладання **109**
Сюжетный танец: от замысла к воплощению **19**
- Танец в спектакле 27**
Танец донских казаков «Плетень» **20**
«Танцующий бриз» **60**
Творча подорож до Франції народного ансамблю танцю «Жайворонки» **9**
Теоретико-методичні аспекти сучасної сценічної хореографії **82**
Традиции украинского народного танца **28**
- У подорож країною 2**
Украинский народный танец «Заручины» **21**
Украинский народный танец «Скоро свадьба» **22**
Український народний танець **49**
- Факультет хореографічного мистецтва 102**
Флотские и армейские танцы **23**
- Харківська державна академія культури: до 80-річчя з дня заснування **97**
Харківська державна академія культури: до 85-річчя з дня заснування **110**
Хореографическая культура режиссера **29**
Хореографічна композиція **129**
Хореографічна культура Слобожанщини. Історія та сучасність **120**
Хореографічна культура України на сучасному етапі **112**
Хореографічна сюїта **88**
Хореографічне виховання — запорука здоров'я дитини **89**
Хореографічне мистецтво **91**
Хореографічний ансамбль **77, 92, 130, 131**
Хореографічний фольклор **33**
Хореографічні заняття з дітьми 8–10 років **54**
Хореографічні заняття з дітьми 6–7 років **50**
Хореографія — вихователька поколінь **64**
Хореографія в загальноосвітніх навчальних закладах **35**
Хореографія та її значення в естетичному вихованні школярів **34**
Художественная жизнь общества в контексте диалога и взаимодействия культур **70**
- Цветы Сиэтла на земле Украины 24**
Ценности материальные и духовные **13**
- Шляхи розвитку і становлення факультету хореографічного мистецтва 103**

Зміст

Від укладачів.....	5
<i>К. В. Островська</i>	
Професія — створювати.....	7
<i>К. В. Бортник</i>	
Про автора та його новий посібник з мистецтва балетмейстера.....	12
<i>Л. Андросук</i>	
Філософія серця Бориса Колногузенка.....	19
<i>Ю. Шаповалова</i>	
Особлива людина.....	21
Основні дати життя, наукової, науково-педагогічної та творчої діяльності Б. М. Колногузенка.....	25
1. Авторські праці Б. М. Колногузенка.....	39
2. Публікації про життя, наукову, науково-педагогічну та творчу діяльність Б. М. Колногузенка.....	53
2.1 Загальні біографічні матеріали.....	53
2.2 Про народний ансамбль танцю «Жайворонок». Художній керівник, головний балетмейстер — Б. М. Колногузенко.....	79
2.3 Про театр народного танцю «Заповіт». Директор і головний хореограф — Б. М. Колногузенко.....	83
2.4 Про Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю. Художній керівник і головний балетмейстер — Б. М. Колногузенко.....	101
Хореографічні твори Б. М. Колногузенка.....	106
Іменний покажчик.....	107
Предметний покажчик.....	110
Покажчик назв авторських праць Б. М. Колногузенка.....	111

Довідкове видання

Серія «Видатні педагоги
Харківської державної академії культури»

КОЛНОГУЗЕНКО БОРИС МИКОЛАЙОВИЧ

Біобібліографічний покажчик

Укладачі:

Світлана Василівна Євсеєнко
Олена Миколаївна Левченко
Оксана Сергіївна Хижна

Науковий редактор

Наталя Миколаївна Кушнарєнко

Комп'ютерне верстання

Олена Миколаївна Левченко

Художнє оформлення

Олена Миколаївна Левченко

Харківська державна академія культури,
Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна, 61057
тел. +38(057)731-27-83
dbv17acad@gmail.com
